

5. Conclusie

De doelstelling van dit proefschrift was vast te stellen welke betekenis Lodewijk Meijer heeft gehad voor de lexicografie. Hiervoor hebben wij ons om te beginnen verdiept in het leven van Meijer. Hoe luidden zijn ideeën, wat voor werk heeft hij geproduceerd, met wie had hij omgang en welke invloed oefende hij uit?

Vervolgens wilden wij weten wat Meijer tijdens zijn vier bewerkingen heeft gedaan met de *Nederlandtsche woorden-schat*. Deze vraag werd beantwoord uitgaande van achtereenvolgens het uiterlijk van de bewerkingen, de Macrostructuur en de Microstructuur. Uitvoerig werd stilgestaan bij de waardering die men in later jaren al dan niet voor de *Woorden-Schat* heeft getoond.

Om Meijers betekenis als lexicograaf vast te stellen werden tenslotte zijn ideeën over purisme en lexicografie samengevat, en werd zijn lexicografische werkwijze vergeleken met de werkwijze in gelijksoortig lexicografisch werk van anderen. Dit alles leidde tot de hier volgende bevindingen.

Veelsoortig blijkt het werk dat Lodewijk Meijer tijdens zijn 52-jarig leven heeft verricht. Van beroep geneesheer, hield hij zich tevens bezig met wijsbegeerte en toneel, met lexicografie en dichtkunst, en schreef hij zelfs een grammatica om Italiaans te leren.

Logisch gevolg van deze veelsoortigheid is het feit dat Meijer steeds benaderd en beschreven is van uit één bepaald gezichtspunt, behorend bij de discipline van de beschouwer. Voor de wijsgeer was hij de auteur van de *Philosophia* en de vriend van Spinoza. Voor de literair-historicus was hij de auteur van twijfelachtige toneelstukken, en een der oprichters van *Nil volentibus arduum*. Voor de schrijver van toneelhistorie was Meijer regent van de schouwburg en een ruziemaker bovendien. Voor de kenners van de geschiedenis van het Italiaans was hij degene die al in de zeventiende eeuw een leerboek schreef voor die taal. In de ogen der lexicografen was Meijer de man van de *Woorden-Schat*, die in de negentiende eeuw door A. de Jager bijna tot verboden boek werd verklaard.

Maar wanneer men al Meijers werkzaamheden bijeenbrengt in hun opeenvolging en in hun samenhang, zoals in deze studie is getracht, dan ontstaat een ander beeld. Wij moesten het samenstellen met de bouwstenen die ons zijn overgebleven na 300 jaar. Er was echter genoeg om een veelzijdiger en meer genuanceerd beeld te vormen...

Lodewijk Meijer was een ontwikkeld en belezen man, met grote belangstelling voor de nieuwe ideeën van zijn tijd die zich op uiteenlopend gebied voordeden. Hij nam over hetgeen hij positief beoordeelde. Daarbij bezat hij een bewonderenswaardige soepelheid van geest zodat hij nieuwe inzichten wist te integreren in bestaande ideeën en afstand nam van wat hij achterhaald achtte. Meijer probeerde zijn nieuwe inzichten ook te verbreiden en anderen van de juistheid ervan te overtuigen. Hij was daarin volhardend, zo niet hardnekkig, hetgeen niet zelden op onenigheid uitdraaide. Vrienden en medestanders wist hij om zich heen te verzamelen en tot produceren aan te sporen. De verbreiding van Frans-classicistische ideeën in ons land is gedeeltelijk een gevolg van zijn inspanningen.

Meijer was veelzijdig, bestudeerd, zeer productief, trouw in zijn vriendschap, volhardend in zijn wrok, luidruchtig, en waarschijnlijk opvliegend van aard. Hij werkte vernieuwend, hoe men nu ook over die vernieuwing denken moge en tevens irriteerde hij degenen die bleven bij bestaande meningen en bij eigen denkbeelden.

Overzien we het leven van Meijer in samenhang met zijn werk, dan wordt duidelijk dat hij een grote verandering heeft doorgemaakt. Was hij aanvankelijk een vroom beoefenaar van de wijsbegeerte, tenslotte vormden toneelschrijfkunst en toneel zijn passie en pachtte

hij hoogstpersoonlijk de schouwburg om zo de vrijheid te hebben zijn doelstellingen op toneelgebied te verwezenlijken.

Meijers lexicografisch werk vertoont samenhang met zijn dagelijks leven, met studie en broodwinning. Zijn bevoegenheid voor het toneel heeft uiteindelijk de voortgang van dit werk in de weg gestaan, zodat zijn bewerkingen van de *Woorden-Schat* tot een aantal van vier beperkt bleven.

Gedurende meer dan vijftien jaar heeft Meijer gewerkt aan uitbreiding en verbetering van de *Woorden-Schat*. Ook hierin uitte zich de verandering in zijn belangstelling. Legde hij in het begin de nadruk op de wijsbegeerte als domein van herkomst, later waren geneeskunde en kruidkunde de belangrijkste bronnen van zijn trefwoorden.

Een groot probleem bij Meijers lexicografische werkwijze vormden de twee soorten trefwoorden waar hij mee te maken kreeg en die hij in zijn eerste bewerking van de *Woorden-Schat* door elkaar plaatste. Daar waren de bastaardwoorden waarmee Hofman was begonnen. En daar waren de kunstwoorden die Meijer eveneens op wilde nemen. In zijn tweede bewerking trachtte hij dit probleem op te lossen door beide soorten trefwoorden in aparte delen te plaatsen. Eenvoudig was het niet de bastaardwoorden van de kunstwoorden te scheiden. En er was zelfs een geheel eigen interpretatie voor nodig van het begrip 'kunstwoord' om Meijer in staat te stellen een verdeling door te voeren.

Zeer puristisch was Meijer in de beknoptheid van zijn lexicografisch werk. De aangeboden betekenissen moesten dienen ter vervanging van het vreemde woord en werden daarom zo kort mogelijk gehouden. Meestal bestonden ze uit één woord, hoe gekunsteld dat soms ook was.

Het derde deel met verouderde en ongewone woorden dat Meijer in zijn laatste bewerking van de *Woorden-Schat* een plaats gaf, viel grotendeels buiten zijn puristisch streven. Hierin waren de trefwoorden niet uitheems en afkeurenswaardig zodat ze vertaald moesten worden in de moedertaal. Hier was niet vervanging het belangrijkste doel, maar verklaring. Dit deel droeg het karakter van een experiment voor gevorderde taalgebruikers. Het was origineel, maar paste niet bij de andere delen van de *Woorden-Schat*. Veel kritiek in de negentiende eeuw richtte zich dan ook juist op de gebreken van het derde deel.

Er is van de *Woorden-Schat* heel veel gebruik gemaakt. Het werk voorzag kennelijk in een dringende behoefte en werd meer dan anderhalve eeuw lang gedrukt en verkocht. Overziet men de manier waarop er in de loop der tijd over het woordenboek is geschreven, dan blijken de meningen over de *Woorden-Schat* overwegend positief te zijn geweest, de talrijke fouten en gebreken van het werk ten spijt. Onderscheid tussen de bewerkingen van Meijer enerzijds en de zeven latere uitgaven anderzijds werd daarbij zelden gemaakt.

Onder invloed van zijn halfbroer Kók werd Meijer al vroeg purist. Zijn lexicografisch werk getuigt daarvan. Door de vertaling van bastaardwoorden wilde hij het Nederlands zuiveren van ongeoorloofde vreemde woorden. Door de vertaling van kunstwoorden wilde hij de wetenschappen verwoorden in de moedertaal.

Vergelijkt men Meijers lexicografisch werk met gelijksoortig werk van voorgangers, dan constateert men dat zijn werk wortelt in de puristische tradities van zijn tijd. Wat Meijer bij anderen fragmentarisch aantrof, heeft hij in de *Woorden-Schat* overgenomen en gecombineerd. Hij heeft het vervolmaakt, aangevuld en uitgebreid. Het was een nieuw idee van Meijer om in één woordenboek de verklaringen te geven voor drie soorten 'moeilijke woorden', namelijk vernederlandste uitheemse woorden, bastaardwoorden, uitheemse wetenschappelijke termen, kunstwoorden, en verouderde en ongewone woorden uit de moedertaal. In het bijzonder het omvangrijke deel met kunstwoorden vormde op lexicografisch gebied een noviteit, maar ook het derde deel was nieuw.

Lijst van publicaties waarnaar is verwezen

Gebruikte afkortingen:

N.Tg.	De Nieuwe Taalgids. Tijdschrift voor neerlandici. Groningen
TNTL	Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde. Leiden
VMKVATL	Verslagen en Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde. Gent
Van der Aa	A.J. van der Aa, <i>Biographisch woordenboek der Nederlanden</i> . 7 dln. Haarlem 1852
Akkerman 1984	F. Akkerman, 'J.H. Glazemaker, an early translator of Spinoza'. C. de Deugd (ed.), <i>Spinoza's political and theological thought</i> : 23-29. Amsterdam - Oxford - New York
<i>Album scholasticum</i>	C.A. Siegenbeek van Heukelom-Lamme, <i>Album scholasticum Academiae Lugduno-Batavae MDLXXV-MCMXL</i> , Leiden 1941
<i>Album studiosorum</i>	<i>Album studiosorum Academiae Lugduno Batavae MDLXXV-MDCCCLXXV</i> , Den Haag 1875
<i>Algemene geschiedenis der Nederlanden</i>	<i>Algemene geschiedenis der Nederlanden</i> . Deel 7. Haarlem 1980
<i>Alphabetische naamlijst</i> 1832	<i>Alphabetische naamlijst van boeken, welke sedert het jaar 1790 tot en met het jaar 1831, in Noord-Nederland zijn uitgekomen</i> . 's-Gravenhage - Amsterdam. Reprint Leiden 1965
Van Andel 1981	M.A. van Andel, <i>Chirurgijns, vrije meesters, beunhazen en kwakzalvers. De chirurgijns-gilden en de praktijk der heilkunde (1400-1800)</i> . 's-Gravenhage
<i>Andromaché</i>	L. Meijer e.a., <i>Andromaché, Treurspél, Uit het Fransch van den heer Racine</i> . Amsterdam 1678.
<i>Archief Nederlandsche taalkunde</i>	A. de Jager (red.), <i>Archief voor Nederlandsche taalkunde</i> . Deel IV. Amsterdam 1853-1854
Arrenberg 1788	R. Arrenberg, <i>Naamregister van de bekendste en meest in gebruik zynde Nederduitsche boeken</i> . Bewerking en aanvulling van J. van Abkoude. Rotterdam. Reprint Leiden 1965
ASF	<i>Archieven van Senaat en Faculteiten der Leidsche Universiteit</i> . Dousakamer, U.B.Leiden
Axters 1937	S. Axters O.P., <i>Scholastiek lexicon</i> , Antwerpen
Bakker en Dibbets 1977	D.M. Bakker en G.R.W. Dibbets (red.), <i>Geschiedenis van de Nederlandse taalkunde</i> . Den Bosch
Van den Berg 1973	W. van den Berg, <i>De ontwikkeling van de term 'romantisch' en zijn varianten in Nederland tot 1840</i> . Diss. Assen

- Bibliotheca Belgica* *Bibliotheca Belgica. Bibliographie générale des Pays Bas.* 54 dln. Gent - Den Haag 1880-1923. Reprint in 7 dln. Brussel 1964-1975
- Bodel Nyenhuis 1892 J.T. Bodel Nyenhuis, *De wetgeving op drukpers en boekhandel in de Nederlanden tot in het begin der XIXde eeuw.* (Vertaling van *Dissertatio historico-juridica de juribus typographorum et bibliopolarum in regno Belgico*, Leiden 1819.) Bijdragen tot de geschiedenis van den Nederlandschen boekhandel IV. Amsterdam
- Boekholt en De Booy 1987 P.Th.F.M. Boekholt en E.P. de Booy, *Geschiedenis van de school in Nederland.* Assen - Maastricht
- De Boer 1996 M.G. de Boer, 'Pieter staat, de vrouwen spinnen. Naar aanleiding van de heruitgave van Lodewijk Meyers Italiaansche Spraakkunst'. *Incontri* nr 2: 65-82
- Book sales catalogues* *Book sales catalogues of the Dutch Republic 1599-1800*, editor B. van Selm. Leiden, IDC, [1990] - ... K.B. Den Haag, Microfiches.
- Bordoli 1997 R. Bordoli, *Ragione e scrittura tra Descartes e Spinoza. Saggio sulla 'Philosophia S. Scripturae Interpres' di Lodewijk Meyer e sulla sua recezione.* Milano
- Borst 1992 H. Borst, 'Van Hilten, Broersz en Claessen: handel in boeken en actueel drukwerk tussen Amsterdam en Leeuwarden rond 1639'. *De zeventiende eeuw* 1992: 131-138
- Boshouwers 1963 R.F.M. Boshouwers, 'De Franse leenwoorden in de kluchten en blijspelen van G.A. Bredero'. *TNTL* 1963: 183-199
- Bossers 1986 A. Bossers, 'Nil volentibus arduum: Lodewijk Meyer en Adriaan Koerbagh.' *Opstellen over de Koninklijke bibliotheek en andere studies.* Bundel samengesteld door medewerkers van dr. C. Reedijk ter gelegenheid van zijn aftreden als bibliothecaris van de K.B. te 's-Gravenhage. Hilversum
- Bouman 1982 J. Bouman, *Nederlandse gelegenheidsgedichten voor 1700 in de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage.* Nieuwkoop
- Van den Branden 1956 L. van den Branden, *Het streven naar verheerlijking, zuivering en opbouw van het Nederlands in de 16de eeuw.* Gent
- Brandt Geeraardt Brandt, *Het leven van Joost van den Vondel.* Bew. M.M. van Oostrom en M.A. Schenkeveld-van der Dussen. Amsterdam 1986
- Briels 1974 J.G.C.A. Briels, *Zuidnederlandse boekdrukkers en boekverkopers in de Republiek der Verenigde Nederlanden omstreeks 1570-1630.* Nieuwkoop
- Broeckart 1895 J. Broeckart, *Bastaardwoordenboek.* Gent
- Broos 1979 A.J.M. Broos, *Lijst van boek- en plaatwerken uitgegeven door of in samenwerking met Johannes Allart.* Amsterdam
- De Bruijn - van der Helm 1992 J.A.M. de Bruijn - van der Helm, *Merce, moneta e monte, Italiaanse handelstermen in zestiende- en zeventiende-eeuwse Nederlandse teksten.* Diss. Utrecht

- Buijnsters 1992 P.J. Buijnsters, *Het verzamelen van boeken. Een handleiding*. Tweede, verbeterde, vermeerderde uitgave. Utrecht
- Buitendijk W.J.C. Buitendijk, 'Meyer, Lodewijk'. *Moderne encyclopedie der wereldliteratuur*. 9 dln. Hilversum 1963-1977. Deel V
- Buitendijk 1975 W.J.C. Buitendijk, *Jan Vos. Tooneelwerken*. Amsterdam
- Buitendijk 1979 W.J.C. Buitendijk, 'Lodewijk Meijer, Verloofde Koninks-bruidt...' *N.Tg.* 1979: 256-263. Boekbeoordeling
- Lo Cascio 1995 *Italiaansche spraakkonst*. [L. Meijer], Amsterdam 1672. V. Lo Cascio (red.), Reprint Dordrecht
- Catalogus bibliotheek Huygens* *Catalogus der bibliotheek van Constantyn Huygens verkocht op de groote Zaal van het Hof te 's-Gravenhage 1688*. Uitgave W.P. van Stockum jr. 's-Gravenhage 1903
- De christlijke ghódt-ghe-leertheid* M.F. Wendelinus, *De christlijke ghódt-ghe-leertheid*. Uit het Latijn door A.L. Kók en L. Meijer. Uitg. L. Meijer. Amsterdam 1655
- Claes 1970 F.M. Claes, *De bronnen van drie woordenboeken uit de drukkerij van Plantin: Het Dictionarium tetraglotton (1562), de Thesaurus Theutonicae linguae (1573) en Kiliaans eerste Dictionarium Teutonico-Latinum (1574)*. Diss. z.p
- Claes 1972 (a) F.M. Claes, 'Nederlandse benamingen van woordenlijsten en woordenboeken tot 1600' (1600 fout voor: 1650). *TNTL* 1972: 32-41
- Claes 1972 (b) F.M. Claes (red.), *Kiliaans Etymologicum van 1599*. Reprint, 's-Gravenhage
- Claes 1972 (c) F.M. Claes, 'Het woordenboek van Martin Binnart'. *TNTL* 1972: 256-272
- Claes 1975 F.M. Claes, 'Studie van de eigen Nederlandse taal'. *Antwerpen in de XVIde eeuw*: 301-319. Antwerpen
- Claes 1976 F.M. Claes, 'Vetus-woorden bij Kiliaan'. *TNTL* 1976: 81-109
- Claes 1977 F.M. Claes, 'Vijfhonderd jaar Nederlandse woordenboeken'. *Wetenschappelijke tijdingen* 1977: 23-34.
- Claes 1979 F.M. Claes, 'Dialectwoorden bij Kiliaan', *Handelingen Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*. XXXIII: 35-52
- Claes 1980 Amsterdam F.M. Claes, *A bibliography of Netherlandic dictionaries*.
- Claes 1989 (a) F.M. Claes, 'Benamingen van onze taal in woordenboeken en aanverwante werken sinds de 17e eeuw'. *Leuvense Bijdragen* 1989: 267-274
- Claes 1989 (b) F.M. Claes, 'Duitse invloed op de Thesaurus Theutonicae linguae'. *Leuvense bijdragen* 1989: 257-266

- Claes 1990 F.M. Claes, 'Kornelis Kiliaan (ca 1530-1607) als lexicograaf-etymoloog in het licht van zijn tijd'. A. Moerdijk, W. Pijnenburg en P. van Sterkenburg (red.), *100 jaar etymologisch woordenboek van het Nederlands: 153-168*. 's-Gravenhage
- Claes 1994 F.M. Claes, 'Oude dateringen van Nederlandse woorden'. *Leuvense bijdragen* 1994: 197-234
- Claes 1995 F.M. Claes, 'Een boek over oude Franse woordenboeken'. *Trefwoord* nr. 10: 111-114
- Claes en Bakema F.M. Claes en P. Bakema, *A bibliography of Dutch dictionaries*. Tübingen 1995
- Claes en Keersmaekers F.M. Claes en A. Keersmaekers, *Kiliaan. Zijn tijd. Zijn werk*. Duffel 1979
- Clemens 1964 J.Th.W. Clemens, *Italiaanse boeken in het Nederlands vertaald (tot 1800)*. Groningen
- Coert 1938 H.J. Coert, 'Spinoza's betrekking tot de geneeskunde en haar beoefenaren'. *Mededeelingen van wege het Spinozahuis* IV: 1-18. Leiden
- Cohen 1995 H. Cohen, 'De zeszevenproef. Wat is een bastaardwoord? *Onze taal*: 270-272.
- Colerus J. Colerus, *De waarachtige verryzenis Jesu Christi uit den dooden, tegen B. de Spinosa en zyn aanhangers verdedigt (...)* Benevens een naukeurige levens-beschryving van dezen beruchten wysgeer... Amsterdam 1705
- Coornhert 1561 D.V. Coornhert, *Officia Ciceronis*. Haarlem
- Van Dale 1984 G. Geerts, H. Heestermans e.a., *Van Dale groot woordenboek der Nederlandse taal*. 3dln. Utrecht - Antwerpen
- Van Dale 1992 G. Geerts, H. Heestermans e.a., *Van Dale groot woordenboek der Nederlandse taal*. 3 dln. Utrecht - Antwerpen
- Damsteegt 1981 B.C. Damsteegt, 'T'Samenvoeghing in de Hertspiegel', *Van Spiegel tot Leeuwenhoek. Syntaktische en stilistische verschijnselen in 17e-eeuwse teksten*: 1-22. Leiden.
- Dibbets 1974 G.R.W. Dibbets, 'Wie was Kók'. *Dokumentaal* 1974 nr 1: 2.
- Dibbets 1981 G.R.W. Dibbets, *A.L. Kók. Ont-werp der Neder-duitsche letter-konst*. Assen
- Dibbets 1984 G.R.W. Dibbets, 'De woorden-schat uit Montanus' Spreeckonst'. *Voortgang. Jaarboek voor de Neerlandistiek*: 69-80
- Dibbets 1991 (a) G.R.W. Dibbets, *Vondels zoon en Vondels taal. Joannes Vollenhove en het Nederlands*. Amsterdam
- Dibbets 1991 (b) G.R.W. Dibbets, 'Koks Burgersdijkvertalingen en de Nederlandse woordenschat'. *Geschiedenis van de wijsbegeerte in Nederland*: 13-35

- Dibbets 1995 G.R.W. Dibbets, *De woordsoorten in de Nederlandse triviumgrammatica*. Amsterdam
- Dibbets 1997 G.R.W. Dibbets, 'Brandtbrieven bij een trouwpartij'. *Nederlandse letterkunde*: 143-155
- Dijksterhuis 1943 E.J. Dijksterhuis, *Simon Stevin*. 's-Gravenhage
- Dongelmans 1982 B.P.M. Dongelmans, *Nil volentibus arduum: documenten en bronnen*. Utrecht
- Dongelmans 1988 B.P.M. Dongelmans, *Van Alkmaar tot Zwijndrecht. Alfabet van boekverkopers, drukkers en uitgevers in Noord-Nederland 1801-1850*. Amsterdam
- Dongelmans 1991 B.P.M. Dongelmans, 'J.A. Gruys & C. de Wolf, Thesaurus 1473-1800'. *TNTL* 1991: 145-150
- Drukkersregister K.B. Drukkersregister, afd. Oude drukken, K. B. Den Haag
- D.T.B.* *Doop-, trouw- en begraafboek*. Gemeente-archief Amsterdam, mf.
- Dudok van Heel 1980 S.A.C. Dudok van Heel, 'Jan Vos (1610-1667)'. *Jaarboek van het Genootschap Amstelodamum* 72: 23-43. Amsterdam
- Van Eeghen 1967 I.H. van Eeghen, 'De herberg Malta'. *Amstelodamum*: 9-11
- Van Eeghen 1974 I.H. van Eeghen, *De gilden. Theorie en praktijk*. Bussum
- Van Eeghen I - V I.H. van Eeghen, *De Amsterdamse boekhandel 1680-1725*. Deel I-V. Amsterdam 1960-1978
- Elias 1977 B.G.J. Elias, *De Tachtigjarige oorlog*. Haarlem
- Elias 1903 J.E. Elias, *De vroedschap van Amsterdam 1578-1795*. Haarlem
- Etymologicum* C. Kiliaan, *Etymologicum Teutonicae linguae sive dictionarium Teutonico-Latinum*. Antwerpen 1599.
- Evenhuis 1967 R.B. Evenhuis, *Ook dat was Amsterdam*. Deel II. Amsterdam
- Evenhuis 1971 R.B. Evenhuis, *Ook dat was Amsterdam*. Deel III. Amsterdam
- Fischer 1921 I. Fischer, 'De geneesheeren onder Spinoza's vrienden'. *Nederlandsch tijdschrift voor geneeskunde*. 1921, Eerste helft: p. 1856-1873.
- Fockema Andreae 1948 S.J. Fockema Andreae, *Rechtsgeleerd handwoordenboek. Verklaring van rechts- en bestuurstermen in Nederland gebruikelijk, voor studie en praktijk*. Groningen - Batavia
- Fockema Andreae 1977 N.E. Algra en H.R.W. Gokkel (bew.), *Fockema Andreae's rechtsgeleerd handwoordenboek*. 4e druk Alphen aan den Rijn
- Fontaine Verwey 1961 H. de la Fontaine Verwey, 'Het werk van de Blaeu's'. H. de la Fontaine Verwey en W. Gs. Hellinga, *In officina Ioannis Blaeu*: 1-12. Amsterdam

- Frederiks en Van den Branden J.G. Frederiks en F.J. van den Branden, *Biographisch woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche letterkunde*. 2e druk Amsterdam [1892]
- Gaskell 1985 P. Gaskell, *A new introduction to bibliography*. Oxford
- Geeraerts en Janssens 1982 D. Geeraerts en G. Janssens, *Wegwijs in woordenboeken*. Assen
- Van Gelder 1970 H.E. van Gelder, *De Nederlandse munten*. Utrecht - Antwerpen
- Gelderblom 1982 A.J. Gelderblom, 'Jonge zieltjes, vlucht tot trouwen! Een nieuwe interpretatie van Jan Luykens Duytse Lier'. *N.Tg.* 1982: 483-504
- Geschiedenis van de Nederlandse taal* M.C. van den Toorn, W.J.J. Pijnenburg e.a., *Geschiedenis van de Nederlandse taal*. Amsterdam 1997
- Ghulde vlies* L. Meijer, *Ghulde vlies*. Amsterdam 1667
- Glossarium rechtstermen* 1969 R. Reinsma Rzn., *Glossarium van Nederlandse oude rechtstermen*. 3e druk Amsterdam
- Glossarium rechtstermen* 1977 M. van Hattum en H. Rooseboom, *Glossarium van oude Nederlandse rechtstermen*. 4e druk Amsterdam
- Godgeleerd Nederland* B. Glasius, *Godgeleerd Nederland. Biographisch woordenboek van Nederlandsche godgeleerden*. Deel II 's Hertogenbosch 1853
- Van der Goes 1714 J.A. van der Goes, *Alle de gedichten*. Uitg. met inl. en levensbeschrijving, D. van Hoogstraten. Amsterdam
- De Groot 1919 K.W. de Groot, 'Het purisme van Stevin'. *N.Tg.* 1919: 161-182
- Gruys en De Wolf 1989 J.A. Gruys en C. de Wolf, *Thesaurus 1473-1800. Nederlandse boekdrukkers en boekverkopers. Met plaatsen en jaren van werkzaamheid*. Nieuwkoop
- Haag 1877-1888 Eugène et Émile Haag, *La France protestante*. Onvoltooid, 6dln. Parijs
- Van Haeringen 1957 C.B. van Haeringen, *Herverfransing*. Mededelingen der Kon. Ned. akademie van wetenschappen, afd. letterkunde, Nieuwe reeks deel 20, nr. 5
- Van Hardeveld 1981 I. van Hardeveld, 'De bronnen van de Woorden-Schat 1650 en 1654'. *De Nederlandsche Woorden-Schat, een voorlopige studie*: 71-123. Doctoraalscriptie K.U. Nijmegen.
- Van Hardeveld 1997 (a) I. van Hardeveld, 'Op zoek naar een onbekende... Wie was Johan Hofman, samensteller van de Nederlandsche woorden-schat?' *Jaarboek van de Stichting Instituut voor Nederlandse lexicologie* 1996: 54-88
- Van Hardeveld 1997 (b) I. van Hardeveld, 'De auteur van de Italiaansche spraakkonst'. *De zeventiende eeuw* 1997: 439-445.
- Harmsen 1989 A.J.E.H. Harmsen, *Onderwys in de toneelpoëzy*. Diss. Rotterdam

- Heeroma 1956 K. Heeroma, 'De erfenis van het Latijn'. *Algemene aspecten van de grote cultuurtalen*: 5-26, Den Haag
- Helwig en Van Selm 1986 J. Helwig en B. van Selm, *Aspecten van de geschiedenis van het Nederlandse boek*. Syllabus boekwetenschap R.U. Leiden
- Hermkens 1973 H.M. Hermkens, *Inleiding tot het zeventiende-eeuws*. 's-Hertogenbosch
- Hermkens 1984 H.M. Hermkens, *Handleiding bij het lezen van Huygens' schrift. Bijdrage tot een hernieuwde studie van Constantijn Huygens' gedichten*. Deel I. Hilvarenbeek
- Hermkens 1992 H.M. Hermkens, *Constantijn Huygens. Trijntje Cornelis*. Deel II vol. 1 en 2. Utrecht
- Hermkens en Van de Ketterij 1980 H.M. Hermkens en C. van de Ketterij, *Grammaticale interpretatie van zeventiende-eeuwse teksten. Instructiegrammatica*. Groningen
- Hendriks 1983 W. Hendriks, 'Wegwijs in woordenboeken', *Dokumentaal* 1983: 67, 68
- Hind 1927 A.M. Hind, *A history of engraving & etching*. London
- Hoeufft 1835 J.H. Hoeufft, 'Taalkundige aantekeningen'. A. de Jager (red.), *Taalkundig magazijn I*: 247-256 Rotterdam
- Hoeufft 1840 J.H. Hoeufft, 'Iets over de namen der maanden'. A. de Jager (red.), *Taalkundig magazijn III*: 225-262. Rotterdam
- Huberts, Elberts, Van den Branden W.J.A. Huberts, W.A. Elberts en F.Joz.P. van den Branden, *Biographisch woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche letterkunde*. Deventer 1878
- Hulsker 1991 J.L.M. Hulsker, *Petrus Montanus' Spreekunst (1635) nader besproken*. Diss. Renkum
- Israëls 1873 A.H. Israëls, 'De pest in Amsterdam in 1664'. *Nederlandsch tijdschrift voor geneeskunde*. Tweede reeks, tweede afdeling: 14-29
- Italiaansche spraakkunst* *Italiaansche spraakkunst*. [Door L. Meijer] Amsterdam 1672
- Jacobs 1899 J. Jacobs, *De verouderde woorden bij Kiliaan*. Gent
- De Jager 1842 A. de Jager, 'Beamen of beademen?'. A. de Jager (red.), *Taalkundig magazijn IV*: 372. Deventer
- De Jager 1858 A. de Jager, 'Over Meijers Woordenschat'. *Algemeene konst- en letterbode*: 213, 214
- De Jager 1875 A. de Jager, 'Meijers woordenschat'. *Taal- en letteroefeningen* 1875: 39-76
- De Jager 1875-1878 A. de Jager, *Woordenboek der frequentatieven in het Nederlandsch*. 2 dln. Gouda
- Jensen 1998 L. Jensen, 'Wim Klever, Mannen rond Spinoza (1650-1700)'. *Nederlandse Letterkunde* 1998: 202-203. Boekbespreking

- Kalff 1909 G. Kalff, *Geschiedenis der Nederlandsche letterkunde*. Deel IV. Groningen
- Kalff 1915 G. Kalff, *Literatuur en tooneel te Amsterdam in de zeventiende eeuw*. Haarlem.
- Van Kampen 1821 N.G. van Kampen, *Beknopte geschiedenis der letteren en wetenschappen in de Nederlanden, van de vroegste tijden af, tot op het begin der negentiende eeuw*. 2 dln. 's-Gravenhage
- Kingma en Offenbergh 1977 J. Kingma en A.K. Offenbergh, *Bibliography of Spinoza's works up to 1800*. Amsterdam
- Kleerkooper en Van Stockum M.M. Kleerkooper en W.P. van Stockum jr., *De boekhandel te Amsterdam voornamelijk in de 17e eeuw*. 2 dln. 's-Gravenhage 1914-1916
- Klever 1990 W.N.A. Klever, 'Schrift en rede, of: Over een vermeende tegenstelling tussen Spinoza en Meyer'. *Nederlands theologisch tijdschrift*: 223-241.
- Klever 1997 W.N.A. Klever, *Mannen rond Spinoza (1650-1670)*. Hilversum
- Klifman 1983 H. Klifman, *Studies op het gebied van de vroegnieuwnederlandse triviumtraditie (ca. 1550 - ca. 1650)*. Dordrecht-Holland - Cinnaminson-U.S.A.
- Kluyver 1884 A. Kluyver, *Proeve eener critiek op het woordenboek van Kiliaan*. 's-Gravenhage
- Knippenberg 1913 H.H. Knippenberg, *Reyer Anslo. Zijn leven en letterkundig werk*. Diss. Amsterdam
- Knuttel 1914 W.P.C. Knuttel, *Verboden boeken in de Republiek der Vereenigde Nederlanden*. 's-Gravenhage
- Knuvelder G.P.M. Knuvelder, *Handboek tot de geschiedenis der Nederlandse letterkunde*. 4 dln. Den Bosch 1978-1979
- Kobus en De Rivecourt J.C. Kobus en W. de Rivecourt, *Beknopt biographisch handwoordenboek van Nederland*. Deel II. Zutphen 1857
- Kók 1648 A.L. Kók, *Logica practica, oft Oeffening der reden-konst*. Amsterdam
- Kók 1653 A.L. Kók, *Radt van avontuuren*. Bly-endendt truer-spel. Uitg. L. Meijer. Amsterdam
- Konst 1993 J.W.H. Konst, *Woedende wraakghierigheid en vruchteloze weklachten. De hartstochten in de Nederlandse tragedie van de zeventiende eeuw*. Assen - Maastricht
- Kronenberg 1875 A.J. Kronenberg, *Het kunstgenootschap Nil volentibus arduum*. Deventer
- Krop 1993 H. Krop, 'De wijsbegeerte en het Nederlands'. *Geschiedenis van de wijsbegeerte in Nederland* 21: 81-119

- Kruseman 1893 A.C. Kruseman, *Aanteekeningen betreffende den boekhandel van Noord-Nederland in de 17de en 18de eeuw*. Bijdragen tot de geschiedenis van den Nederlandschen boekhandel VI. Amsterdam
- Kruyskamp 1972 C. Kiliaan, *Etymologicum Teutonicae linguae sive dictionarium Teutonico-Latinum*. Antwerpen 1599. C. Kruyskamp (red.) Reprint, Amsterdam
- Kuiper 1958 E.J. Kuiper, *De Hollandse "Schoolordre" van 1625*. Groningen
- Kuipers 1968 A. Kuipers, *Opschrift, op schrift*. Groningen
- Kurtz 1965 G.H. Kurtz, *De straat waarin wij in Haarlem wonen*. Haarlem
- Ter Laan 1952 K. ter Laan, *Letterkundig woordenboek voor Noord en Zuid*. 's-Gravenhage - Djakarta
- Lagrée en Moreau 1988 J. Lagrée en P.F. Moreau, *La philosophie interprète de l'écriture sainte*. Parijs
- Ledeboer 1872 A.M. Ledeboer, *De boekdrukkers boekverkoopers en uitgevers in Noord-Nederland sedert de uitvinding van de boekdrukkunst tot den aanvang der negentiende eeuw*. Deventer
- Leendertz 1905 P. Leendertz jr, 'Een merkwaardige catalogus'. *TNTL* 1905: 197-207.
- Leendertz 1926 P. Leendertz jr., 'Vondel op het St.-Lucasfeest. *TNTL* 1926: 190-205.
- Leupenius 1653 Petrus Leupenius, *Aanmerkingen op de Neederduitsche taale en naaberecht*. W.J.H. Caron (red.) Groningen 1958
- Lexikon der bildenden Künstler* Hans Vollmer e.a., *Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart*. 37 dln. Leipzig 1907-1950
- Lindeboom 1972 G.A. Lindeboom, *Geschiedenis van de medische wetenschap in Nederland*. Bussum
- Lindeboom 1984 G.A. Lindeboom, *Dutch medical biography*. Amsterdam
- Loeff 1864 G.M.C. Loeff, *De Nederlandsche kerkgeschiedschrijver Geeraardt Brandt*. Utrecht
- De looghenaar* L. Meijer, *De looghenaar*. Amsterdam 1658
- Van de Louw G. van de Louw, *Valeurs nationales et classicisme Français. Le théâtre en Hollande après le siècle d'or 1660-1735*. 3 dln. Thèse Université de Paris. z.j.
- Luyken 1694 Jan en Casper Luyken, *Het menselyk bedryf*. Amsterdam Reprint, Amsterdam - Brussel 1984
- Luyken 1712 Jan Luyken, *De schriftuurlyke geschiedenissen en gelykenissen, van het oude en nieuwe verbond*. Reprint, Groningen 1977
- Mak 1959 J.J. Mak, *Rhetoricaal glossarium*. Assen

- Maréchal 1991 G. Maréchal, *Johannes Duijkerius. Het leven van Philopater & Vervolg van 't leven van Philopater*. Amsterdam - Atlanta
- Vander Mast 1649 D.H. vander Mast, *Practique des notarischaps*. Delft 1649
- McKerrow 1927 R.B. McKerrow, *An introduction to bibliography for literary students*. Oxford
- Meeus 1982 H. Meeus, 'Een handschrift van de Verloofde Koninksbruidt'. *Dokumentaal* 1982: 118-119
- Meijer 1897 W. Meijer, 'Dr. Schuller en B. de Spinoza'. *De navorscher* 1897: 605-608.
- Meininger 1972 J.V. Meininger, 'Medici in de vriendenkring van Spinoza' I. *Aere perennius* 1972: 44-51
- Meininger 1973 J.V. Meininger, 'Medici in de vriendenkring van Spinoza' II. *Aere perennius* 1973: 1-10
- Meinsma 1896 K.O. Meinsma, *Spinoza en zijn kring*. 's-Gravenhage 1896. Reprint Utrecht 1980
- Mergh der ghódtgheleerdtheid* L. Meijer, *W. Amezes Mergh der ghódtgheleerdtheid*. Vertaling van *Medulla theologica* 1623. Amsterdam 1656
- Michels 1957-1964 L.C. Michels, *Filologische opstellen*. 4 dln. Zwolle
- Mnl. Hwb.* J. Verdam, *Middelnederlandsch handwoordenboek*. Bew. door C.H. Ebbinghe Wubben. 's-Gravenhage 1979
- MNW* E. Verwijs en J. Verdam, *Middelnederlandsch woordenboek*. 11 dln. 's-Gravenhage 1885-1941
- Moerdijk 1994 A. Moerdijk, *Handleiding bij het Woordenboek der Nederlandsche taal (WNT)*. 's-Gravenhage
- Molhuysen I - VII P.C. Molhuysen, *Bronnen tot de geschiedenis der Leidsche Universiteit*. Deel I - VII, 's-Gravenhage 1913-1924. (Rijks geschiedkundige publicatiën nrs. 20, 29, 38, 45, 48, 53, 56)
- Moller 1908 H.W.E. Moller, 'Vondel's spelling'. *TNTL* 1908: 106-144
- Monnikhoff *Ethica of zede-leer (...) door Benedictus de Spinoza*. K. B. Den Haag [Hs 75 G 16]
- Van Mourik 1977 A. van Mourik, 'Van Trazil naar Nil'. *N.Tg.* 1977: 485-499
- Naamlijst* *Naamlijst van uitgekomen boeken, kaarten, prentwerken, enz.* 12 dln. 's Gravenhage 1790-1848
- Nederlands cartesianisme* C. Louise Thijssen - Schoute, *Nederlands Cartesianisme*. Amsterdam 1954. Uitgave Th. Verbeek, Utrecht 1989
- Nederlandse literatuur* M.A. Schenkeveld - van der Dussen (red.), *Nederlandse literatuur, een geschiedenis*. Groningen 1993

- Nieuweboer 1985 E.C.J. Nieuweboer, 'Meyer, Lodewijk'. G.J. van Bork en P.J. Verkrujssse (red.), *De Nederlandse en Vlaamse auteurs. Van middeleeuwen tot heden met inbegrip van de Friese auteurs*. Weesp
- Het nieuwe Hoornse speel-werck* *Het nieuwe Hoornse speel-werck*. Verzameld door C.C. Hoorn 1732
- NNBWb P.C. Molhuysen, P.J. Blok e.a., *Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek*. 10 dln. Leiden 1911-1937
- Nouvelle biographie* Préalaye en Renouard, *Nouvelle biographie générale*. 46 dln. Parijs 1857-1877
- Oey - de Vita en Geesink E. Oey - de Vita en M. Geesink, *Academie en Schouwburg. Amsterdams toneelrepertoire 1617-1665*. Amsterdam 1983
- Oudemans A.C. Oudemans sr., *Bijdrage tot een middel- en oudnederlandsch woordenboek*. 7dln. Arnhem - Leipzig - Brussel 1870-1880
- Pama 1969 C. Pama, *Heraldiek en genealogie. Een encyclopedisch vademecum*. Utrecht - Antwerpen
- Pars 1701 A. Pars, *Index Batavicus, of Naamrol van de Batavise en Hollandse schrijvers. Van Julius Cesar af, tot dese tijden toe*. Leiden
- Pauwels 1970 J.L. Pauwels, 'De bronnen van drie woordenboeken uit de drukkerij van Plantin: het Dictionarium tetraglotton (1562), de Thesaurus Theutonicae linguae (1573) en de eerste druk van Kiliaans Dictionarium Teutonico-Latinum (1574)'. *VMKVATL (Nieuwe reeks)* 1970: 553-564
- Peeters 1990 L. Peeters, 'Auteurschap en tekst van "Spiegels" Twe-spraack (1584)'. G.R.W. Dibbets, J. Noordegraaf en M.J. van der Wal (red.), *Taalopbouw als Renaissance-ideaal. Studies over taalopvattingen en taalpraktijk in de zestiende en zeventiende eeuw*. Amsterdam
- Pels 1677 A. Pels, *Q. Horatius Flaccus dichtkunst*. Uitgave M.A. Schenkeveld - van der Dussen, Assen 1973
- Pels 1684 A. Pels, *Minne-liederen én méngelzangen*. Amsterdam
- Philippa 1990 M. Philippa, 'Volksetymologie en de verhouding synchronie-diachronie'. A. Moerdijk, W. Pijnenburg en P. van Sterkenburg (red.), *100 jaar etymologisch woordenboek van het Nederlands: 349-362*. 's-Gravenhage
- Philippa 1993 M. Philippa, 'De etymologie van "Woordenboek"', *Trefwoord* nr. 5: 11-13
- Philippa 1996 M. Philippa, 'Van woord tot woord'. *Onze taal* 1996: 30-31
- Philosophia* *Philosophia S. Scripturae interpres; exercitatio paradoxa...* [Door L. Meijer] Eleutheropoli 1666
- De philosophie* *De philosophie d'uytleghster der H. Schrifture. Een wonderspreuckigh tractaet...* [Door L. Meijer] Vrijstadt 1667
Vertaling *Philosophia S. Scripturae interpres* [L. Meijer] 1666

- Pijnenburg 1980 W.J.J. Pijnenburg, *Bijdrage tot de etymologie van het oudste Nederlands*. Diss. Eindhoven
- Posthumus 1997 J. Posthumus, 'Woordenboekcriminaliteit' (II). *De woordenaar*. Nieuwsbrief van het Matthias de Vriesgenootschap 1997 nr. 2: 1-5
- Postma en Blok H. Postma en M. Blok, 'Duidelijkheid over de Amsterdamse St. Lukasfeesten in 1653 en 1654'. *Oud Holland* 1991: 32-38
- Practisyns woordenboekje* 1988 *Practisyns woordenboekje, of verzameling van meest alle de woorden in de rechtskunde gebruikelyk*. [Door F.L. Kersteman.] Dordrecht 1785. J.E. Ennik en P. Brood (red.), Reprint Leiden
- Prinsen 1928 J. Prinsen J. Lzn., *Handboek tot de Nederlandsche letterkundige geschiedenis*. Derde druk, 's-Gravenhage
- Rederijck-kunst* *Rederijck-kunst / in rijm opt kortst vervat*. Amsterdam 1587
- Rey-Debove 1971 Josette Rey-Debove, *Etude linguistique et sémiotique des dictionnaires français contemporains*. The Hague-Paris, 1971
- De Ridder 1985 B. de Ridder, *Verdwenen straatnamen*. Gemeentelijke commissie heemkennis. Amsterdam
- Rogge (H.C.) 1863 H.C. Rogge, *Beschrijvende catalogus der pamfletten-verzameling van de boekerij der Remonstrantsche Kerk te Amsterdam*. Stuk I afd. I. Bibliotheek der remonstrantsche geschriften. Amsterdam
- Rogge (H.C.) 1878 H.C. Rogge, 'Dokter Meyer'. *Eigen haard. Geïllustreerd volkstijdschrift* 1878: 73, 74
- Rogge (IJ.) 1869 IJ. Rogge, *Catalogus van de handschriften op de bibliotheek der Remonstrantsch-Gereformeerde Gemeente te Rotterdam*. Amsterdam
- Ruygh-bewerp* *Ruygh-bewerp vande redenkaveling / ófte Nederduytsche dialectike*. Leiden 1585
- Salverda de Grave 1906 J.J. Salverda de Grave, *De Franse woorden in het Nederlands*. Verhandelingen der Koninklijke akademie van wetenschappen te Amsterdam, afd. letterkunde. Nieuwe reeks deel VII. Amsterdam
- Sanders 1998 E. Sanders, 'Ik zit hier midden in de geleerdheid'. *Brieven van Antonie Cornelis Oudemans aan Arie de Jager. 1847-1874*. Deventer
- Sassen 1959 F. Sassen, *Geschiedenis van de wijsbegeerte in Nederland*. Amsterdam - Brussel
- Van Schaik 1962 C.J.J. van Schaik, *Balthazar Huydecoper*. Diss. Assen
- Schenkeveld - van der Dussen 1984 M.A. Schenkeveld - van der Dussen, 'Poëzie als gebruiksartikel: Gelegenheidsgedichten in de zeventiende eeuw'. M. Spies (red.), *Historische letterkunde: 75-92*. Groningen.
- Schneiders 1985 P. Schneiders, *Papieren geheugen*. z.p.
- Schwartz 1984 G. Schwartz, *Rembrandt. Zijn leven, zijn schilderijen*. Maarssen

- Van Selm 1984 B. van Selm, 'Licht op de voorgeschiedenis van Dirck Pietersz Pers' Bellerophon of Lust tot wysheyd'. *N.Tg.* 1984: 97-109
- Van Selm 1987 B. van Selm, *Een menigte treffelijcke boecken. Nederlandse boekhandelscatalogi in het begin van de zeventiende eeuw.* Utrecht
- Van Selm 1990 B. van Selm, 'Een Thesaurus voor de jaren negentig'. *Dokumentaal* 1990: 11-21
- Van Selm 1992 B. van Selm, *Inzichten en vergezichten.* Amsterdam
- Sermon 1891 H. Sermon, 'De Vlaamsche vertaal- en woordenboeken van het begin der boekdrukkunst tot den jare 1700'. *VMKVATL* 1891: 250-285
- Siegenbeek 1826 M. Siegenbeek, *Beknopte geschiedenis der Nederlandsche letterkunde.* Haarlem
- Van der Sijs 1990 N. van der Sijs, 'Leenwoorden in het Nederlands'. *Jaarboek van de Stichting Instituut voor Nederlandse lexicologie* 1989: 58-103. Leiden
- Van der Sijs 1996 N. van der Sijs, *Leenwoordenboek. De invloed van andere talen op het Nederlands.* Den Haag - Antwerpen
- Snellaert 1850 F.A. Snellaert, *Schets eener geschiedenis der Nederlandsche letterkunde.* 2e druk, Gent
- Spinoza. Briefwisseling* F. Akkerman, H.G. Hubbeling en A.G. Westerbink, *Spinoza. Briefwisseling.* Amsterdam 1977
- Het spookend weeuwte* L. Meijer e.a., *Het spookend weeuwte, Blyspel. Naar L'esprit follet van Antoine le Métel d'Ouville.* Amsterdam 1670
- Stallaert 1890 K. Stallaert, *Glossarium van verouderde rechtstermen, en andere uitdrukkingen uit Vlaamsche, Brabantsche en Limburgsche oorkonden.* Deel I. Leiden
- Steenbakkers 1994 P. Steenbakkers, *Spinoza's Ethica from manuscript to print.* Utrecht
- Sterck 1923 J.F.M. Sterck, *Hoofdstukken over Vondel en zijn kring:* 57-58. Amsterdam
- Van Sterkenburg 1978 P.G.J. van Sterkenburg, 'Nederlandse lexicografie en taalwetenschap'. B.P.F. Al en P.G.J. van Sterkenburg (red.), *Wetenschap en woordenschat:* 86-104. Muiderberg
- Van Sterkenburg 1979 P.G.J. van Sterkenburg, 'Wat is lexicografie?' B.T. Tervoort (red.), *Wetenschap & taal:* 163-178. Muiderberg
- Van Sterkenburg 1980 P.G.J. van Sterkenburg, 'Algemene woordenschat en WDB'. J. Kruijssen (red.), *Liber amicorum Weijnen:* 11-20. Assen
- Van Sterkenburg 1984 P.G.J. van Sterkenburg, *Van woordenlijst tot woordenboek.* Leiden
- Van Sterkenburg 1992 P.G.J. van Sterkenburg, *Het Woordenboek der Nederlandsche Taal. Portret van een taalmonument.* 's-Gravenhage

- Stevin 1621 S. Stevin, *Dialectike ofte Bewysconst.* Rotterdam
- Tael- en dicht-kundige by-dragen* *Tael- en dicht-kundige by-dragen.* Deel I. 2e druk Leiden 1771
- Van der Tak 1921 W.G. van der Tak, 'De Ludovico Meyer', *Chronicon Spinozanum.* Deel I: 91-100. Den Haag
- Tetraglotton* *Dictionarium tetraglotton.* Antwerpen 1562.
Reprint *Het Tetraglotton van 1562.* 2 dln. Inl. F.M. Claes, alfabetische index F. de Tollenaere en J.B. Veerbeek. 's-Gravenhage 1972
- Thesaurus* *Thesaurus Theutonicae linguae.* Antwerpen 1573.
Reprint *De Thesaurus van Plantijn van 1573.* Inl. F.M. Claes. 's-Gravenhage 1972
- Thijssen - Schoute 1967 C.L. Thijssen - Schoute, 'Lodewijk Meyer en diens verhouding tot Descartes en Spinoza'. *Uit de Republiek der letteren:* 173-194. 's-Gravenhage
- De Tollenaere 1997 F. de Tollenaere, 'Bij de 20ste druk, 1997'. J. de Vries en F. de Tollenaere, *Etymologisch woordenboek:* 29-31. Utrecht
- Van den Toorn 1985 M.C. van den Toorn, 'Lexicografie en morfologie'. *N.Tg.* 1985: 193-200
- Van den Toorn 1988 M.C. van den Toorn, 'Neoklassiek en postmodern. Een morfo-lexicografische verkenning'. *Jaarboek van de Stichting Instituut voor Nederlandse lexicologie* 1987: 66-100. Leiden
- Van Tricht 1976-1979 H.W. van Tricht, *De briefwisseling van Pieter Corneliszoon Hooft.* 3 dln. Culemborg
- Twe-spraack* *Twe-spraack vande Nederduitsche letterkunst.* Leiden 1584.
Uitgave G.R.W. Dibbets, Assen - Maastricht 1985
- Vaderlandsche letter-oefeningen* *Algemeene vaderlandsche letter-oefeningen, waarin de boeken en schriften, die dagelijks in ons vaderland en elders uitkomen, oordeelkundig tevens en vrijmoedig verhandeld worden* 1805 eerste stuk: 723-726. Amsterdam
- Vaderlandsch museum* C.P. Serrure, *Vaderlandsch museum voor Nederduitsche letterkunde, Oudheid en geschiedenis.* 5 dln. Gent 1855-1863
- Vandenbossche [± 1972] H. Vandenbossche, 'Spinozisme en kritiek bij Koerbagh'. *Vrijdenkerslexicon*, Studiereeks 1. V.U. Brussel z.j.
- Vandenbossche 1978 H. Vandenbossche, *Adriaan Koerbagh en Spinoza.* Mededelingen XXXIX vanwege het Spinozahuis. Leiden
- Vanderheyden 1952 J.F. Vanderheyden, 'Jan van Mussem' I. *VMKVATL:* 288-306
- Vandevelde 1929 A.J.J. Vandevelde, 'Over vakwoorden'. *VMKVATL:* 93-118
- Verdeediging Verloofde koninksbruidt* L. Meijer, *Verdeediging van de aangetoogene plaatsen uyt de Verloofde koningsbruidt.* Opgenomen bij: *Antwoordt op het voor- en nabericht, by de Antigone gevoegt door N.N. en E.B.I.S.K.A.* Amsterdam 1670

- Verkruisje 1983 P.J. Verkruisje, *Mattheus Smallegange (1624-1710): Zeeuws historicus, genealoog en vertaler*. Descriptive persoonsbibliografie. Nieuwkoop
- Verkuyl 1985 P.E.L. Verkuyl, 'Sphaera-leermiddelen en litteratuur'. *N.Tg.* 1985: 483-498
- Verloofde koninksbruidt* L. Meijer, *Verloofde koninksbruidt*. Amsterdam 1668.
- Verloofde koninksbruidt* 1978 *Lodewijk Meijer. Verloofde koninksbruidt*. Uitgave Werkgroep van Utrechtse Neerlandici. Instituut De Vooy, Utrecht
- Vermomde en naamlooze schrijvers* J.I. van Doornick, *Vermomde en naamlooze schrijvers*. 2 dln. Leiden 1883-1885
- Verschuieren* 1991 J. Verschuieren. *Groot geïllustreerd woordenboek*. 2 dln. Bew. door F.M. Claes. Antwerpen
- Vocabularius* J. van Mussem, 'Dit es een Vocabularius...' Bijlage van *Rhetorica dye edele const van welseghene*. Antwerpen 1552
- Voet 1972 L. Voet, *The golden compasses. A history and evaluation of the printing and publishing activities of the officina Plantiniana at Antwerp in two volumes*. Deel II. Amsterdam
- Vondel I - VII *De volledige werken van Joost van den Vondel*. Bezorgd door H.C. Diferec. 7 dln. Utrecht 1929-1934
- Van der Voort van der Kleij 1977 J.J. van der Voort van der Kleij, 'De studie van Nederlandse woordenboeken'. P.G.J. van Sterkenburg (red.), *Lexicologie, een bundel opstellen voor F. de Tollenaere*: 287-293. Groningen
- De Vooy 1925 C.G.N. de Vooy, 'Purisme'. *Verzamelde taalkundige opstellen* Deel II: 3-30. Groningen
- De Vooy 1931 C.G.N. de Vooy, *Geschiedenis van de Nederlandse taal, in hoofdtrekken geschetst*. Groningen - Den Haag - Batavia
- De Vooy 1946 C.G.N. de Vooy, *Duitse invloed op de Nederlandse woordvoorraad*. Verhandelingen der Koninklijke Nederlandsche akademie van wetenschappen, afd. letterkunde, nieuwe reeks II nr. 1. Amsterdam
- De Vooy 1947 C.G.N. de Vooy, 'Duitse invloed op Nederlands purisme omstreeks 1800' en 'Iets over oude woordenboeken'. *Verzamelde taalkundige opstellen* III: resp. 5-10 en 102-112. Groningen - Batavia
- De Vooy 1952 Groningen C.G.N. de Vooy, *Geschiedenis van de Nederlandse taal*.
- De Vrankrijker 1981 A.C.J. de Vrankrijker, 'Dokter en geneeskunde'. *Mensen, leven en werken in de Gouden eeuw*: 81-92. 's-Gravenhage
- Wagenaar 1763 *geschiedenissen*, J. Wagenaar, *Amsterdam in zyne opkomst, aanwas, voorregten, koophandel, gebouwen, kerkenstaat, scholen, schutterye, gilden en regeeringe*. Vierde stuk. Amsterdam
- Van der Wal 1992 M.J. van der Wal, *Geschiedenis van het Nederlands*. Utrecht

- Van der Wal 1995 M.J. van der Wal, *De moedertaal centraal. Standaardisatie-aspecten in de Nederlanden omstreeks 1650*. Den Haag
- Walch 1947 J.L. Walch, *Nieuw handboek der Nederlandsche letterkundige geschiedenis*. 's-Gravenhage
- Weber 1991 G.J.M. Weber, *Der Lobtopos des 'lebenden' Bilde. Jan Vos und sein 'Zeege der Schilderkunst' von 1654*. Hildesheim - Zürich - New York
- Weijnen 1960 A. Weijnen, *Zeventiende eeuwse taal*. Zutphen
- Van den Werve 1577 J. van den Werve, *Den schat der Duytscher talen*. Antwerpen
- Te Winkel 1890 J. te Winkel, 'Thomas Arents'. *TNTL* 1890: 90-129
- Te Winkel 1924 J. te Winkel, *De ontwikkelingsgang der Nederlandsche letterkunde*. 2e druk. Deel IV. Haarlem
- Winkler Prins* *Grote Winkler Prins encyclopedie*. 26 dln. Amsterdam - Antwerpen 1990-1993
- Witsen Geysbeek P.G. Witsen Geysbeek, *Biographisch anthologisch en critisch woordenboek der Nederduitsche dichters*. Deel III Amsterdam 1822
- WNT* *Woordenboek der Nederlandsche taal*. 's-Gravenhage - Leiden 1882-1998. Reprint 's-Gravenhage 1993-1998
- Woorden-Schat 1650 *Nederlandsche woorden-schat*. [Door J. Hofman] Haarlem
- Woorden-Schat 1654 *Nederlandsche woorden-schat*. [Door J. Hofman. Bew. en uitgebr. door L. Meijer] Amsterdam
- Woorden-Schat 1658 *Nederlandsche woordenschat*. [Door L. Meijer] Amsterdam
- Woorden-Schat 1663 *Nederlandsche woordenschat*. [Door L. Meijer] 2dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1669 *L. Meijers woordenschat*. 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1688 *L. Meijers woordenschat*. 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1698 *L. Meijers woordenschat*. 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1720 *L. Meijers woordenschat*. [Uitgebr. door D. van Hoogstraten] 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1731 *L. Meijers woordenschat*. 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1745 *L. Meijers woordenschat*. 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1777 *L. Meijers woordenschat*. [Bew. en uitgebr. door E.W. Cramerus] 3 dln. 1 bnd. Amsterdam
- Woorden-Schat 1805 *L. Meyers woordenschat*. [Bew. en uitgebr. door Verscheiden taalminnaars] 3 dln. 1 bnd. Dordrecht

- Worp 1908 J.A. Worp, *Geschiedenis van het drama en van het tooneel in Nederland*. Deel II. Groningen
- Worp en Sterck J.A. Worp en J.F.M. Sterck, *Geschiedenis van den Amsterdamschen Schouwburg*. Amsterdam 1920
- Woudstra en Steehouder E. Woudstra en M. Steehouder, 'Vaktalen' I. *Onze taal* 1980: 53, 54
- Wybrands 1873 C.N. Wybrands, *Het Amsterdamsche tooneel van 1617-1772*. Utrecht
- Ypeij 1795 A. Ypeij, *Beknopte letterkundige geschiedenis der sijstematise godgeleerdheid*. Deel II Groningen
- Ypeij en Dermout A. Ypeij en I.J. Dermout, *Geschiedenis der Nederlandsche Hervormde Kerk*. Deel II. Breda 1822
- Zedler J.H. Zedler, *Grosses vollständiges Universal-Lexicon*. Halle - Leipzig ± 1740. Reprint 68 dln. Graz - Austria 1961-1964
- Zondervan H. Zondervan, *Algemeen verklarend woordenboek*. Gouda [1911/1912]

Lijst van tabellen en illustraties

Tabel 1	Omvang Woorden-Schat 1650 – 1669	158
Tabel 2	Omvang Woorden-Schat 1669 – 1805	339
Tabel 3	Overzicht grammaticale categorieën trefwoorden	219
Tabel 4	Overzicht domeinen van herkomst trefwoorden	220
Tabel 5	Samenvatting Waarderingsgeschiedenis	
	I Uitgangspunt wetenschappelijk terrein van herkomst	386
	II Uitgangspunt tijd van herkomst	387
<i>Illustratie 1</i>	<i>Titelpagina 1650</i>	0
<i>Illustratie 2</i>	<i>Titelpagina 1654</i>	26
<i>Illustratie 3</i>	<i>Titelpagina 1658</i>	42
<i>Illustratie 4</i>	<i>Titelpagina 1663</i>	64
<i>Illustratie 5</i>	<i>Titelpagina 1669</i>	89
<i>Illustratie 6</i>	<i>Frontispice 1669</i>	93
<i>Illustratie 7</i>	<i>Titelpagina 1688</i>	102
<i>Illustratie 8</i>	<i>Titelpagina 1698</i>	126
<i>Illustratie 9</i>	<i>Titelpagina 1720</i>	160
<i>Illustratie 10</i>	<i>Frontispice 1720</i>	193
<i>Illustratie 11</i>	<i>Titelpagina 1731</i>	222
<i>Illustratie 12</i>	<i>Titelpagina 1745</i>	287
<i>Illustratie 13</i>	<i>Titelpagina 1777</i>	306
<i>Illustratie 14</i>	<i>Titelpagina 1805</i>	343
<i>Illustratie 15</i>	<i>Het Haarlemse fragment</i>	404
<i>Illustratie 16</i>	<i>Het Haarlemse fragment in druk</i>	405
<i>Illustratie 17</i>	<i>Lotgevallen van Commissaris</i>	388
<i>Illustratie 18</i>	<i>Lotgevallen van Haverij</i>	411
<i>Illustratie 19</i>	<i>Lotgevallen Professor en Doctor</i>	417

Register 1 Titels en personen

In dit register zijn opgenomen de namen van vrijwel alle personen die in tekst en voetnoten worden genoemd, uitgezonderd die van van Meijer en Hofman.

De titels van boeken en periodieken zijn eveneens zoveel mogelijk opgenomen, behalve die van algemene en nog gangbare naslagwerken. De secundaire literatuur werd bij dit alles niet uitgesloten.

Wat betreft de spelling van titels en namen uit de zeventiende eeuw, dient men rekening te houden met onregelmatigheden.

- A**anmerkingen op de Neederduitsche taale, 392n
 Aanmerkingen over de geslachten der zelfstandige naemwoorden, 320
 Aelstium, Joannem, 137
 Aenleiding tot de kennisse van het verhevene deel der Nederduitsche sprake, 278, 317
 Aenmerkingen over de geslachten der zelfstandige naemwoorden, 327
 Agrippa, 69, 72
 Agrippa, koning van Alba, 72, 77n
 Aitzema, L. van, 129
 Aken, Van, 310
 Akkerman, F., 371
 Album scholasticum, 27n, 28n
 Album studiosorum, 41n, 330n
 Algemeene en bijzondere natuurlijke historie, De, 313
 Algemeene konst- en letterbode, 355, 359
 Algemeene vaderlandsche letter-oefeningen. Zie Vaderlandsche letter-oefeningen
 Algemene geschiedenis der Nederlanden, 27n, 44n
 Algra, N.E., 370
 Alkemade, C. van, 321n
 Allart, Johannes, 311, 312, 312n, 313, 317, 330, 350, 351
 Allart, Weduwe van J., 312
 Alle de digtkunstige werken van het kunstgenootschap Nil volentibus arduum, 68
 Alle de gedichten van J. Antonides vander Goes, 10n
 Alphabetische naamlijst van boeken, welke sedert het jaar 1790 tot en met het jaar 1831, in Noord-Nederland zijn uitgekomen, 314, 353
 Alphabetische naamlijst van meest Nederduitsche boeken, 314, 347
 Alphabetische naamlyst van boeken, 313, 346, 350
 Altaer-geheimnissen, 115n, 300
 Ames, W., 18, 19, 29, 90, 91, 95, 146, 163, 165, 177, 394
 Amezes of Amezius. Zie Ames, W.
 Amstel, Hendrick van, 27
 Amsterdamse mengelmoes, De, 65
 Amya, Harmanus, 86, 86n, 87
 Anatomia, 138, 298
 Anatomia humani corporis, 85n
 Anatomia ofte Ontleding des menschelicken lichaems, 138, 298
 Anatomie ofte Ontleding der misse, 138
 Andel, M.A. van, 44n
 Andriessz, Abraham, 324
 Andromaché, 74, 100n, 101
 Andromaque, 74, 101
 Anslø, Reyer, 23, 24, 103, 129, 144, 144n, 145, 151, 152, 279n
 Antwoordt op het Voor- en Nabericht, by de Antigone gevoegt, 75, 101
 Apollos harp, 115, 129
 Appolonius, koningh van Tyrus, 67
 Aran en Titus, 56, 61, 63, 63n
 Archief voor Nederlandsche taalkunde, 352
 Arends, Thomas, 83
 Ariaens, Trijn. Zie Roch, Trijntje Claes
 Aristoteles, 59n, 60, 61, 73, 150, 408
 Arithmetica ofte Reecken-konst, 137
 Arnauld, Antoine, 79, 80
 Arnstsz, Jan, 12
 Arrenberg, R., 312-314, 350
 Ars notariatus, 324, 325n, 424n
 Arsy, Jean Louis d', 31-33
 Asselij, Thomas, 23n, 41n, 58, 75, 76
 Aubery, Louis, 132
 Aurora, 365
 Avicenna, 297
 Axters, S., 18n, 34n, 51, 90, 105n, 294n, 300n, 364, 365, 367, 375
Bacon, Francis, 226
 Bakema, P., 421n
 Bakker, D.M., 118n, 138n, 371n
 Balling, Pieter, 49-51, 100
 Ban, Jan Albert, 135, 136n, 139, 289- 292, 319, 320, 322, 323, 377, 378, 414n
 Banheyningh, Cornelis, 103n
 Barlaeus, Caspar, 14, 15, 19n
 Bartholinus, Th., 138, 298
 Bastaardwoordenboek, 360
 Becanus, Johannes Goropius, 144n, 278, 279, 318, 349
 Beghinselen der weeghconst, De, 299, 429
 Beghinselen des waterwichts, De, 299
 Beginselen der Nederduitsche spraakkunst, 312
 Beginselen of kort begrip der rederykkunst, 320n
 Beknopt biographisch handwoordenboek van Nederland, 355
 Beknopte geschiedenis der letteren en wetenschappen in de Nederlanden, 352
 Beknopte geschiedenis der Nederlandsche letteren, 145
 Beknopte geschiedenis der Nederlandsche letterkunde, 353
 Beknopte letterkundige geschiedenis der sijstematische godgeleerdheid, 350
 Belegering en verdediging van de Willemstadt, De, 313
 Bellay, J. du, 149n
 Berg, W. van den, 370, 373
 Bericht van een nieuwe konst, genaemt de Spreeckonst. Zie Spreeckonst
 Berlaimont, Noël van, 408n
 Bespiegelingen van Godt en Godtsdienst, 300
 Beuningen, Coenraat van, 82
 Bewys, dat het een predicant met zijn huysvrouw alleen niet mogelijk en is op 500 guldens eerlijck te leven, 132n
 Bibliotheca Belgica, 159, 315n, 336n, 337, 338, 368, 368n
 Bidloo, Govert, 85, 85n, 86
 Biglotton sive dictionarium Teuto-Latinum novum, 303
 Bijdrage tot een middel- en oudnederlandsch woordenboek, 357, 358, 358n
 Bilderdijk, Willem, 148, 352, 354
 Binnart, Martinus, 303
 Biographisch anthologisch en critisch woordenboek der Nederduitsche dichters, 352

- Biographisch woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche letterkunde*, 359
- Biographisch woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche letterkunde*, 360
- Blaau, Joan jr., 66
- Blaau, Joan, 66, 66n
- Blaau, Pieter, 66
- Blaau, Willem Jansz, 66n, 137n, 300n, 302
- Blaau, Willem, 61, 65, 66, 70, 82, 96, 98, 101
- Blanc, Vincent le, 129
- Blasius, Johan Leonardsz, 58, 58n
- Bloemhof, Een*, 34n, 35-37, 131, 171, 279, 376
- Bloemkrans van verscheiden gedichten*, 115
- Blok, M., 23n
- Blom, Maria. Zie Loveringh, Weduwe van Jacobus
- Blussé, Abraham, 109, 312-314, 317, 334, 344, 346, 347, 351, 353
- Blussé, Pieter, 312-314, 317, 334, 344, 346, 347, 351, 353
- Blussé, Zoon van A. Zie Blussé, Pieter
- Bodel Nyenhuis, J.T., 131n, 309n, 310n
- Boeckelman, Andries, 37n, 83
- Boekholt, P.Th.F.M., 15n, 19n
- Boelen, Libartus, 46
- Boer, Minne G. de, 48n, 80, 82n
- Boetseler, Wessel van, 397n
- Bomaerd, Jan Heijndrix, 129
- Bont, Egbert, 27
- Boogaert, Willem Symonsz, 137, 299
- Boom, Dirk, 132, 133, 309, 315, 325
- Boom, Dirk (II), 310
- Boom, Hendrik, 88, 130-133, 309, 310, 315, 317, 325-328, 340, 345
- Boom, Jan Hendriksz, 29, 34, 47, 48n, 49n, 95, 115, 127-130, 133, 155
- Boom, Jan, 309, 310, 315, 316, 327, 328, 369
- Boom, Weduwe van Dirk, 88, 130, 132, 309, 315, 317, 325-327, 340, 345
- Boom, Weduwe van Jan Hendriksz, 34, 35, 47, 95, 130-133, 141, 309
- Booy, E.P. de, 19n, 151n
- Bor Czn, P., 271n
- Bordoli, R., 54n
- Borghorst, Elisabeth, 49n, 390, 391
- Bormans, Suzanna, 67
- Borst, H., 104
- Bosch, Hendrik, 101
- Boshouwers, R.F.M., 292n, 368
- Bossers, A., 372
- Bouman, J., 21n
- Bouman, Jan Jacobsz, 128
- Bouwman, 311
- Bouwmeester, Johannes, 34, 36-40, 37n, 38n, 44n, 47n, 49, 50-52, 65, 68, 70, 74, 82-85, 92, 100, 101, 367
- Braam, Pieter van, 314, 315, 353
- Branden, F.Joz.P. van den, 359, 360
- Branden, L. van den, 107n, 111, 112, 134n, 136n, 144n, 293, 298n
- Brandt, Caspar, 132
- Brandt, Geeraardt, 23, 23n, 24, 49, 81, 81n, 114, 115n, 128, 128n, 129, 132, 134n, 144, 331
- Bredero, G.A., 135, 136, 139, 208, 289-293, 319, 320, 322, 368
- Breen, Aeg. van, 137
- Breugel, Cornelis van, 297n
- Briels, J.G.C.A., 130n
- Broeckaert, J., 307, 360
- Broos, A.J.M., 311n, 312n, 313n
- Bruijn-van der Helm, J.A.M. de, 167, 375
- Bruin, Pietertje Sijmens de, 45
- Bruyn, Martinus de, 331n
- Buijnsters, P.J., 134n, 140n
- Buitendijk, W.J.C., 56n, 84n, 91, 92, 113n, 369
- Burghersdijk, Frank, 15, 16, 296, 373
- Burman, Frans, 349, 357
- Bussingh, J.W., 352
- Bybelsche mathematicus*, 312
- Bybelsche physicus, De*, 313
- Byl, Nicolaas, 331n
- Cabrolorius, Bartholomaeus, 297
- Camerarius, J., 95
- Campe, J.H., 365, 366, 366n
- Camphuysen, D.R., 127n
- Carret, Constantia, 44, 46, 88
- Carret, Sara, 44
- Cascio, Vincenzo Lo, 79, 80, 97, 167n
- Caspers, Trijntje, 14
- Catalogus (...) librorum (...) Joannes Huidekooper a Maarseveen*, 130, 345
- Catalogus der bibliotheek van Constantyn Huygens*, 345n
- Catechetische historie der Gereformeerde Kerke*, 331
- Cats, Jacob, 140, 208, 290, 291, 293, 319, 320, 322, 357
- Christinae theologiae libri II*, 95
- Christlijke ghódt-ghe-leertheid, De*, 11n, 12n, 16, 17, 25, 29, 48n, 90, 95, 131, 163, 177, 227, 297, 393
- Chronicon Spinozanum II*, 94, 362
- Claes, F.M., 33n, 105, 108, 118, 121n, 138n, 139n, 191, 218n, 267n, 275, 277n, 279n, 280n, 282n, 301n, 302n, 303n, 325n, 366n, 369, 370, 376, 378, 379, 408n, 421n
- Claessen, Tjerck, 104
- Clé, Reinier la, 73, 83
- Cleermaker, Willem Cornelisz, 38
- Clemens, J.Th.W., 103n
- Cloppenburgh, Jan Evertsz, 137n
- Coene, M., 49n
- Coert, H.J., 365
- Cohen, H., 111
- Colerus. Zie Köhler, Johannes
- Comenius, Johan Amos, 79, 80
- Conquête de la toison d'or, La*, 59, 96
- Coornhert, D.V., 107, 108, 135, 136, 136n, 139, 140, 142, 208, 288-291, 293, 319, 320, 322, 357, 393, 397n
- Coosen, Jacob van, 85, 85n
- Corneille, P., 21, 30, 58, 59, 61-63, 72, 73, 91, 96, 394
- Coster, Samuel, 135, 136n, 139, 140, 208, 289-291, 293, 319, 320, 322, 357
- Costerus, Daniel, 137

- Court, Johan de la, 324
 Court, Pieter de la, 308, 323, 324
 Cramerus junior, Ernst Willem, 331, 332
 Cramerus, Ernst Willem, 308, 322, 323, 330-335, 341, 346, 354, 355, 357, 359, 383, 384
 Cramerus, Helma, 332
 Cramerus, Hendrik, 332
 Cramerus, Jean Gerard, 332
 Croix, Pieter de la, 85, 87, 88n
 Cruyssen, Cornelis van der, 56, 65n, 58
Damsteegt, B.C., 225n
 Datus, Jan. Zie Meyme, Jan Dates
 Datus, Rijcker, 14, 43
 Daubanton, L.J.M., 313
Deffence, et illustration de la langue Francoyse, La, 149n
 Dekker, Jeremias de, 140, 140n, 152, 208, 290, 291, 293, 319, 320, 322, 357
 Dermout, I.J., 352n
 Descartes, René, 27, 31, 48-50, 53, 54, 74, 91, 327
 Despauterius, 148
Dialectica, 136, 297, 299
Dialectica, dat is reden-kavelinge ofte Bewijsconst, 136, 299
Dialectike ofte Bewysconst, 297, 299, 429-431
 Dibbets, G.R.W., 12n, 14-16, 14n, 15n, 81n, 82n, 107n, 108n, 118n, 120n, 127n, 138n, 144n, 148n, 149n, 150n, 165n, 210, 225, 296, 302, 370n, 371n, 372-374, 399n
Dichtkonstige werken van het konstgenootschap..., 101
Dichtkunst en de Schouwburg..., 101
Dictionarium seu Latinae linguae thesaurus, 105
Dictionarium Teutonico-Latinum, 104, 303n
Dictionnaire royal des langues Françoise et Latine, 366n
Dictionarium tetraglotton, 104, 108, 138, 148, 230, 257, 267, 295, 302
Didoos doot, 65
 Diephout, Reinier van, 65, 69, 70, 80, 83
 Dijksterhuis, E.J., 134n, 150, 299
Discours sur le poème dramatique, 62
Discoursen van Nicolaes Machiavel, Florentijn, over d'eerste thien boecken van Titus Livius, De, 103n
Disputatio medica inauguralis, de calido nativo, ejusque morbis, 28, 94, 178
Disputatio philosophica inauguralis, de materia..., 28, 94
Disputationum medicarum secunda, de chyli..., 27, 94, 178
Dit es een Vocabularius. Zie *Vocabularius*
 Domselaer, T. van, 23, 23n, 56, 56n, 58, 84, 85, 97n
 Dongelmans, B.P.M., 21n, 39n, 58n, 65, 69n, 71, 72n, 74n, 75n, 77n, 78n, 80n, 81n, 82n, 83n, 85n, 100, 101, 101n, 154n, 156n, 210n, 315n, 327n, 408n
 Dop, Moesman, 68, 69, 70, 72, 83, 210
 Dortmund, B. van, 83
Drie boecken nopende het recht des oorloghs ende des vredes, 294
 Dudok van Heel, S.A.C., 56n, 84n, 85n
 Duëz, Nathanael, 78, 78n
 Duijkerius, Johannes, 375
Duitse invloed op de Nederlandse woordvoorraad, 365
 Dulcis, C., 78n
 Dumoulin, A., 85n,
Dutch medical biography, 372
 Eeghen, I.H. van, 33, 71n, 78n, 128n, 131n, 310, 310n, 311, 311n, 312n
Eigen haard, 359
 Elberts, W.A., 359
Elementa rhetorica. Dat is Beghinselen der redenerijk-konst, 15, 16, 297, 432
 Elias, B.G.J., 318n
 Elias, J.E., 56n
 Elsevier, Johannes, 27n, 94
 Elsevirium, Joh. Zie Elsevier, Johannes
 Elzevier, D., 78
 Enden, Adriana Clementia van den, 49
 Enden, Franciscus van den, 14, 36, 37, 40, 47, 47n, 48-50, 48n, 50n
 Enden, Maria Anna van den, 49
 Engelbrecht, Simon, 56, 56n, 58
 Engelen, C. van, 313
 Erasmus, Desiderius, 108, 108n
Esprit follet, L', 76, 101
 Estienne, Robert, 105
Ethica, 50, 52
Ethica of Zede-leer, hs. Monnikhoff, 45n, 52n
Etude linguistique et sémiotique des dictionnaires français contemporains, 10n
Etymologicum, 108, 148, 206, 206n, 208, 226, 267, 274-276, 277n, 278-283, 279n, 282n, 295, 302-305, 321, 369, 372, 402, 418, 419, 433
Etymologisch woordenboek, 376, 378
 Evenhuis, R.B., 36n, 84n
Eygen gevoelen van een arminiaens of remonstrants predikant, Het, 103
Fijne, Passchier de, 103, 103n
Filologische opstellen, 368
 Fischer, I., 363
 Flines, Josina de, 69
 Fockema Andreae, S.J., 366, 370
 Fontaine Verwey, H. de la, 164n
 Fonteyn, Thomas, 7, 15n, 24, 29, 90, 94, 96, 97, 103-105, 103n, 108, 109, 127-130, 127n, 129n, 130n, 132, 137, 155, 291, 299
 Francius, Petrus, 84, 84n
 Franco, Jan, 86
Fransche letterkonst, 32
Franse woorden in het Nederlands, De, 361
 Frederiks, J.G., 360
Gasbeek, Adriaan van, 75n, 101
 Gaskell, P., 109, 128, 156
Gazette d'Amsterdam, 167
Gebruik én misbruik des tooneels, 66, 71, 76n
 Geeraerts, D., 109n, 371
 Geesink, M., 24n, 49n, 96
 Gelder, H.E. van, 312n, 314n
 Gelderblom, A.J., 145n
 Gelein, Pieter van, 83
Gelyke tweelingen, De, 77n, 156

- Geometria*, 137
 Gerrevink, Barnardus van, 311
Geschiedenis der Nederlandsche Hervormde Kerk, 352
Geschiedenis van de Nederlandse taal, 12n, 16n, 19n, 367, 379
Geschiedenis van de Nederlandse taal, in hoofdtrekken geschetst, 364
 Ghelen, Jan van, 421n
Gheveinsde doot van Joosje, De, 68
Ghulde vlies, 56-62, 66, 70, 72, 84, 91, 92, 96, 98, 350, 370, 401, 402, 402n
 Gijsbertsdr, Fijtgen, 12
 Ginneken, J. van, 113n
 Glaserus, Elisabeth, 67
 Glasius, B., 354
 Glazemaker, J.H., 51, 100, 129, 367, 371
Glossarium van Nederlandse oude rechtstermen, 369
Glossarium van oude Nederlandse rechtstermen, 369
Glossarium van verouderde rechtstermen, kunstwoorden en andere uitdrukkingen uit Vlaamsche, Brabantsche en Limburgsche oorkonden, 359
Godgeleerd Nederland, 354
 Gödicke, F.A., 331
 Goedesberg, Gerrit van, 95
 Goeree, T., 317
 Goes, Johannes Antonides van der, 10n, 67, 70, 70n, 74, 81, 83, 85n, 327
 Gokkel, H.R.W., 370
 Golius, Jacobus, 28, 31
 Goris, Dirk, 327, 328
 Goris, Kaspar Jan, 328
 Graef, Hendrik de, 72
Grammaire générale et raisonnée, La, 79, 80
Grammaire Italienne, La, 78n
Grammatica Gallica, 31, 32
Grammatica generalis, 73, 77, 80, 81, 154
Grammaticae Despauterianae, 148
Grand dictionnaire François-Flamen, Le, 31, 32n, 33, 302
Griekse Antigone, De, 75
 Groesens, Anna, 69, 70
 Groot, Gysbert de, 96
 Groot, Hugo de, 34, 128, 134-136, 136n, 139, 142, 149, 161, 208, 288-291, 294, 294n, 295, 298, 310, 319, 320, 322-324, 352, 352n, 359, 366, 367, 393, 424, 426
 Groot, K.W. de, 362
 Groot, Michiel de, 96, 101
 Groot, Willem de, 34, 352, 352n
 Grotius. Zie Groot, Hugo de
 Grue, Joannes la, 33
 Grue, Philippus la, 33
 Grue, Thomas la, 31-33, 33n, 40, 91, 154
 Gruys, J.A., 35n, 49n, 66n, 103n, 129n, 130n, 131n, 132n, 309n, 311n, 314n, 332n
Guidon de la langue Italienne, Le, 78, 78n
Haag, Eugène et Émile, 137n, 299n
Haarlemse fragment, 99, 406
 Haas, Joan de, 144, 144n
 Hackius, Franciscus, 28n, 94
 Haeringen, C.B. van, 111
 Hafner, Jacobus, 13
 Halma, François, 327, 328, 354, 361
Handboek der Nederlandsche taal, 113n
Handboek tot de Nederlandsche letterkundige geschiedenis, 363
Handleiding bij het Woordenboek der Nederlandsche Taal, 379
 Hannot, Samuel, 327
 Hardeveld, I. van, 79n, 103n, 114n, 115n, 129n, 154n, 291n, 297n, 299n, 300n, 301n, 302n, 331n, 409n
 Harmsen, A.J.E., 38, 57n, 61n, 73, 74, 375
 Hartgers, Joost, 128
 Hattum, Aechgie Wijgers van, 129
 Hattum, M. van, 369
 Haye, Jean de la, 137
 Heereboort, Adrianus, 28, 31
 Hellemans Hooft, A., 134n
 Helwig, J., 98n, 109n, 134n, 156n
 Hendriks, W., 371
 Hendriksz, Jan. Zie Boom, Jan Hendriksz
 Henrix, Tryntjen, 11
Heraklius. Treurspel, 30, 63
 Hermkens, H.M., 99n, 120n, 121n, 125, 225n, 227n, 232, 375
Hertspiegel, 298
 Hinloopen, Jakob Fransz, 22
 Hinlopen, N., 346n
 Hobbes, Thomas, 36, 36n
 Hoefft, J.H., 353
Hollantsche parnas, 18, 23, 23n, 24, 65, 97, 97n, 98, 98n
Hollantsche spraekkunst, 81n
 Hooft, P.C., 76, 76n, 81n, 82, 114, 134-136, 135n, 139, 140, 142, 151, 154n, 161, 166, 205, 206, 208, 209, 212, 288-291, 292n, 295, 296, 296n, 305, 319, 320, 322, 327, 354, 357, 359, 393, 397
 Hoogeveen jr, C. van, 38n, 73n, 101, 408
 Hoogstraten, David van, 10, 320, 320n, 321, 327, 327n, 328, 330, 333, 340, 344, 346, 357, 380
 Hoopwater, Abraham, 29, 48n, 95, 394
 Hoorn, Anna van, 22, 30, 30n, 77, 96, 101n
Horatius Flaccus dichtkunst op onze tijden, én zéden gepast, Q, 66, 71, 72
 Horatius, 59n, 61, 399
Horrel in de wacht, 83
 Houtman, Dirck Hendricxz, 137, 300
 Hubbeling, H.G., 54, 371
 Huberts, W.J.A., 359
 Hudde, Joannes, 82
 Huelen, Christiaan van, 297, 120
 Huidekooper van Maarseveen, J., 130, 344, 345
 Hulsker, J.L.M., 373
 Huydecoper, Balthazar, 65, 344, 346, 348, 349
 Huygens, Constantijn, 65, 134-136, 139, 140, 142, 151, 161, 205, 206, 208-210, 288-291, 296, 298, 300, 305, 319, 320, 322, 344, 345, 357, 359, 375, 393, 397
Idea philosophiae naturalis. Dat is: Ont-werp der natuurlyke wys-gheerte, 16

- Imitatio Christi*, 14, 21, 73
Imitation de Jésus-Christ, L', 21n, 73
Index Batavicus, 145, 348
Inleiding tot de Hollandsche rechts-geleertheyd, 208, 294, 295, 310, 352n, 426
Institutio logica, dat is, Reden-konstigh onder-wys, 16, 297
Institutio metaphysica. Dat is, Onder-wijs der over-natuur-weet, 16, 297
Institutio physica, dat is: Onder-wijs der natuur-weet, 16
Institutiones linguae Italicae, 78n
Interest van Holland, 324
Inwijding van de schouburg, De, 55
 Israëls, A.H., 46
Italiaansche spraakkonst, 32, 73, 77-81, 91, 97, 154, 167, 374, 398, 407-410
Italicae grammaticae praecepta, 78n
 Jacobs, J., 218n, 275, 361
 Jager, A. de, 8, 148, 307, 317n, 334, 336, 340, 354-359, 358n, 367, 435
Jan Vos. Toneelwerken, 113n
 Jans, Griet, 11
 Janssens, G., 109n, 371
 Janszn, Willem. Zie Meijer, Willem Janszn
 Jelles, Jarich, 49-52, 100
 Jensen, L., 55
Jeptha of Offerbelofte, 30n, 59n
 Jeune, Jacques le, 75, 101
Julfus, 65
 Kalff, G., 34n, 55
 Kampen, N.G. van, 352
 Kamphuyzen, D.R., 129
 Kasteleyn, Abraham, 129
 Kate, Lambert ten, 278, 317
Katechetische Geschichte der reformirten Kirche, 331
 Katen, Henriette ten, 68
 Keckerman, Bartholomaeus, 18, 136, 136n, 139, 142, 152, 288-291, 297, 299, 299n, 319, 320, 322, 323, 393
 Kempis, Thomas a, 14, 21, 73
 Kersteman, F.L., 313
 Ketterij, C. van de, 120n, 121n, 125, 227n, 232
 Kiliaan, Cornelus, 104, 120, 124, 148, 206, 207, 218, 218n, 226, 267, 274, 275, 277-279, 277n, 280n, 282n, 302, 303, 320-322, 349-357, 361, 362, 368, 369, 372, 376, 385, 402
Kilianus auctus, 206n
 Kingma, J., 54n, 95n, 100n, 129n
 Kleerkooper, M.M., 32n, 40n, 49n, 129n, 131n, 132n, 154n, 309n, 311n
 Klever, W., 35n, 40n, 54n, 55, 92
 Klifman, H., 16n, 19n
Klioo's kraam, 144
Klucht van Oene, De, 113
 Kluyver, A., 275, 318
 Knippenberg, H.H., 144, 145
 Knuttel, W.P.C., 54
 Kobus, J.C., 355
 Kockx, Neeltje, 14, 43
 Koecher, Joh. Christophorus, 331
Koeckoecx-zangh van de nachtuylen van het collegie Nil volentibus arduum, De, 34n, 40, 44, 45n, 46n, 66, 83
 Koendering, Jan, 58, 67, 75n
 Koerbagh, Adriaan, 14, 33-38, 34n, 36n, 37n, 40, 40n, 47n, 49, 50, 91, 92, 131, 131n, 171, 279, 360, 367, 368, 372, 376, 379
 Koerbagh, Johannes, 33-37, 47n
 Köhler, Johannes, 51, 51n, 52, 398n
 Kók, Alhard Lodewijk, 11-19, 18n, 20n, 21, 23n, 24, 25, 29, 90, 95-97, 105, 120, 127, 134-136, 139, 142-145, 151, 152, 161, 163, 177, 210, 225, 227, 239, 288-291, 296, 297, 319, 320, 322, 323, 348, 356, 364, 373-375, 389, 391-393, 399n, 412, 432, 436
 Konst, J.W.H., 61n, 63n
 Koppenol, Antonis van, 68, 70, 80, 83, 101
Kort be-ghrijp van 't reden-konstigh onderwijs, 15, 16, 297
Kort begrip des redenkavelings, 298, 428
Kort sangh-bericht, 292, 377
Kort verhael van de Reformatie, 115n
Korte en klare uytlegghing des christelyken ghelóófs, 16
Korte verhandeling van God, de mensch en deszelfs welstand, 54
Korte wegwyzer der Engelsche taale, 346n
 Korte, Jonas, 331
 Kramers, Jacob Jz., 356, 360, 367
 Kronenberg, A.J., 84n, 87n
 Krop, H., 375
 Kruseman, A.C., 310
 Kruyskamp, C., 226n, 274, 277
 Kruysse, Cornelis van de. Zie Cornelis van der Cruysen
 Kuiper, E.J., 19n, 151n
 Kuipers, A., 140n, 141n
Kunstwoordenboek, 312, 313, 351, 356, 384
 Laan, K. ter, 367
 Lagrée, J., 13, 96
 Lairesse, Gerard de, 71
 Lakeman, Florentius, 41
 Lampe, Barend. Zie Lampe, Bernard
 Lampe, Bernard, 137, 137n
 Lancelot, Claude, 78n, 79
 Langerak, J.A., 86n
 Latius, Joannes, 421
 Laurensz, Hendrick, 104
 Leclerc de Buffon, G.L.L., 313
 Ledebøer, A.M., 155n
 Leendertz jr., P., 23n, 345n
 Leeuwen, Simon van, 108, 301, 307, 308, 310, 314, 323-325, 325n, 366
Leeven van Hai Ebn Yokdhan, Het, 39, 92
 Leibnitz, G.W. von, 52
Leidse handschrift, 12n, 13, 14, 15n, 18, 20-22, 23n, 25, 30n, 37n, 39, 41, 45, 46, 49n, 58n, 61, 61n, 65n, 66, 67n, 68n, 69n, 70n, 73, 97-99, 97n, 98n, 99n, 390, 398, 406
 Lelyveld, F. van, 346n
 Lentulus, S., 78n
 Lescaille, Erfgenamen van J., 21n, 30n, 73n, 96

- Lescaille, Jacob, 23, 30, 30n, 48n, 96-98, 137n, 394, 401n, 402n
 Leseuter, Jakob, 49n
Letterkundig woordenboek voor Noord en Zuid, 367
 Leupenius, Petrus, 392n
Leven van Philopater en Vervolg van 't leven van Philopater, Het, 375
Leviathan, 36n
Licht der kerstene, Dat, 105
Ligt schijnende in duistere plaatsen, Een, 36
 Lijbreghts, Maria, 311
 Lindeboom, G.A., 37n, 41n, 85n, 372
 Lindemann, Margareta, 301n
 Lingelbach, David, 67, 67n, 70
Linguae Italicae compendiosa institutio, 78n
 Linnich de Jonge, Jacob, 14, 49n
 Linnich, Jakob. Zie Linnich de Jonge, Jakob
Lobtopos des 'lebenden' Bildes, Der, 97
 Lodensteyn, Joh. à, 137
 Lodewijcks, Maria, 11, 12, 14, 44, 46, 210
Lodewijk Meijer. Verloofde koninksbruidt, 61n, 62n, 75n, 91n, 99n, 402n, 406n
 Loedingius, J., 128
 Loeff, G.M.C., 128n
Logica practica, oft oeffening der reden-konst, 15-17, 20n, 23n, 97, 389, 432
Logique ou l'art de penser, 80
Looghenaar, De, 22, 24, 25, 30, 48n, 49, 49n, 63, 77, 96, 98, 101n, 164, 350, 370, 394, 395
 Loon, Anna van, 66
 Loon, Christina van, 332
 Louw, G. van de, 30n, 61n, 63n, 74n, 77n, 96
 Loveringh, Jacobus, 311, 312n
 Loveringh, Weduwe van Jacobus, 311-313, 317, 330
Lucifer, 156
 Luyken, Jan, 317, 317n, 318n, 365
Maandelykse naam-lijst, van alle de overledene menschen, 331
 Maas, Lidia, 49n
 Madoets, André, 104, 302
Maendelyksche by-dragen ten opbouw van Neerland's tael- en dicht-kunde, 349, 350, 351n
 Magnus, Albert, 101, 156
 Mak, J.J., 368
Manier van procederen, 310
 Maréchal, Gerardine, 375
 Marin, Pierre, 312
 Mast, Dirck Heymansz vander, 303, 324, 418, 424-426
Materiae politicae. Burgherlicke stoffen, 299
 Matham, Jacob, 84, 84n, 85
Mathildar oft Verloofde kooningsbruidt, 99, 406
 Matthijsz, Paulus, 292n
 Maurits, prins van Oranje-Nassau, 298
 McKerrow, R.B., 285
Medea, 49, 56, 59n, 61, 63n
 Medices, Cosmo de, 61, 61n
Medulla theologica, 29, 95
 Meeus, H., 99n
 Meijer, W., 13n, 51n, 52, 362
 Meijer, Willem Janszn, 11, 12, 46, 210
 Meininger, J.V., 49n
 Meinsma, K.O., 13, 35n, 36n, 37n, 38, 40n, 49n, 50n, 52n, 131n, 361, 398n
 Mellema, E.E.L., 295, 302
Memoires pour servir à l'histoire de Hollande et des autres provinces unies, 132
Mensen, leven en werken in de gouden eeuw, 43
Menteur, Le, 30, 96, 394
Merce, moneta e monte, 375
Mergh der ghódtgheleerdtheid, 18, 19, 29, 48n, 90, 95, 146, 163, 165, 177, 394
 Met, J., 331n
 Métel d'Ouville, Antoine le, 76, 101
 Meyer, G., 32, 33
 Meyer, Pieter, 15n
 Meylink, 331n
 Meyme, Jan Dates, 14
 Michels, L.C., 358n, 368
Minneliederen en mengelzangen, 66
Mithridates, 83
Moderne encyclopedie der wereldliteratuur, 369
Moedertaal centraal. Standaardisatie-aspecten in de Nederlanden omstreeks 1650, De, 377
 Moerdijk, A., 119n, 123n, 229n, 237n, 245n, 267n, 268n, 274n, 279n, 282n, 379-381, 383, 384n
 Molhuysen, P.C., 28n, 31n, 32n, 34n, 40n, 41n
 Molijn of Molinaeus. Zie Moulin, Pierre du
 Moller, H.W.E., 12n
 Monnikhoff, J., 45, 52n
 Montanus, Petrus, 225, 302, 372, 373
Moordt tot Luyk, De, 41n, 76n
 Moreau, P.F., 13, 96
 Moulin, Pierre du, 18, 136-139, 142, 288-291, 299, 300, 319, 320, 322, 323, 393
 Mourik, A. van, 57n
Muiterij en nederlaag van Midas, koning Onverstand, De, 85
 Mulerius, C., 78n
 Mussem, Jan van, 419-421
Naamlijst van uitgekomen boeken, kaarten, prentwerken, 314, 351
Naamregister van de bekendste en meest in gebruik zynde Nederduitsche boeken, 350
Naauwkeurig onderwijs in de tooneel-poëzy, 38, 57, 61, 71, 73, 101, 408
Naavolging van Christus, De, 21, 73
Nachtspookende joffer, De, 77
Nagelate schriften van B.d.S., De, 51, 100
 Nannincx, Magdalena, 14
Navorscher, De, 52n
Nederduitsch taalkundig woordenboek, 312, 351
Nederduitsche grammatica, 73, 77, 81-83, 154
Nederduitsche spraakkunst, 312
Nederduitsche spraakkunst ten dienste der scholen, 312
Nederlands cartesianisme, 11n, 27n, 28n, 29n, 37n, 38n, 39n, 45n, 50n, 51n, 53n, 54n, 60n, 74n, 83n, 100n, 136n, 137n, 138n, 298n, 327n, 367, 398n
Nederlandsche historiën, 114, 166, 212, 295
Nederlandse en Vlaamse auteurs, De, 372
Nederlandse literatuur, een geschiedenis, 375n

- Nederlandse practyk ende oeffening der notarissen*, 325, 366
- Neyn, Cornelis de, 345
- Nicolai Machiavelli prince ofte Onderrechtinghe hoe hem een vorst in sijn regeeringhe draghen ende aen-stellen sal*, 103n
- Nicole, Pierre, 80
- Nieuw Fransch woordenboek*, 331, 332
- Nieuw handboek der Nederlandsche letterkundige geschiedenis*, 366
- Nieuw woordenboek der Nederlantsche en Latynsche tale*, 327
- Nieuw woorden-boek der regten*, 't, 34-37, 34n, 35n, 92, 131, 379
- Nieuwe Hoornse speel-werck*, *Het*, 84n
- Nieuwe verhandeling van de welgemanierdheid*, 74, 75, 101
- Nieuweboer, E.C.J., 372
- Nil volentibus arduum: documenten en bronnen*, 154n
- Noot, Thomas van der, 105n
- Notarius publicus*, 108, 301n, 324
- Nouveau traité de la civilité*, 74, 75, 101
- Nouvelle methode pour apprendre la langue Italienne*, *La*, 78n
- Novum dictionarium Belgico-Latinum*, 366, 366n
- Oey-de Vita, E., 24n, 49n, 96
- Offenberg, A.K., 54n, 95n, 100n, 129n
- Officia Ciceronis*, 107
- Oldenbarnevelt, Johan van, 136n
- Oldenborgh, P. van, 313
- Onder de Linden, Gerard, 345
- Onder de Linden, Weduwe van Gerard, 82, 101, 154n
- Oenschult of zamenspraak tusschen de geesten van imandt en niemandt*, *De*, 37n
- Ontleeding des menschelycken lichaems*, 297
- Ont-werp der Neder-duitsche letter-konst*, 15, 16, 18, 97, 297
- Ontwikkeling van de term 'romantisch' en zijn varianten in Nederland tot 1840*, *De*, 370, 373
- Ontwikkelingsgang der Nederlandsche letterkunde*, *De*, 363
- Oortmans, Maria, 38, 40, 68
- Opera posthuma*, 51, 52, 100
- Origines Antwerpianae*, 278
- Oudaen, Joachim, 327
- Oudemans sr., A.C., 357, 358, 358n
- Oudin, Cesar, 78n
- P.C. Hoofd. Werken**, 134
- Palm, J.H. van der, 352
- Pama, C., 127n, 316n
- Panneel, J., 137
- Papenbroek, Gerard van, 83
- Papenbroek, Philips van, 83
- Pars, Adriaan, 98n, 145, 348
- Passions de l'ame*, *Les*, 74
- Peeters, L., 298n
- Peetersen, Weduwe van Henric, 419n
- Pefroen met 'et schaapshoofd*, 68
- Pellison-Fontanier, P., 72
- Pels, Andries, 41n, 45, 45n, 65-67, 70-73, 76n, 82-86, 91, 101, 210, 226
- Peters, Albert, 58
- Petri Rami Meetkonst' in XXVII boecken vervat*, 137, 300
- Petrus Montanus' Spreekonst nader besproken*, 373
- Peys, Adriaen, 77
- Philippa, M., 277n, 279n
- Philosophia S. Scripturae interpres*, 31, 36n, 37, 40n, 50, 52-55, 54n, 92, 95, 96, 129, 165, 211n, 350, 354, 355, 374, 398, 398n, 399n, 400, 400n, 435
- Philosophie d'uytleghster der H. Schrifture*, *De*, 52, 53, 55, 96, 165, 211, 374, 398, 399, 399n, 400n
- Philosophie interprète de l'écriture sainte*, *La*, 13, 96
- Phoonsen, Johannes, 49n, 390, 398
- Piemont, Martina, 66
- Pietersz, Jac., 136, 299n
- Pijnenburg, W.J.J., 278
- Plantijn, C., 104, 148, 156, 218n, 302, 352
- Plato, 150
- Plemp, Vopiscus Fortunatus, 135, 136, 136n, 139, 289-291, 297, 319, 320, 322, 323
- Pluimer, Johan, 85-87, 85n, 88n
- Poel, Jacob van der, 56-58, 56n
- Poetica*, 21n
- Pomey, François, 366, 366n
- Poolsum, Jakob van, 328
- Posthumus, J., 326
- Postma, H., 23n
- Practique des notarischaps*, 303, 324, 325, 418, 424
- Practisyns woordenboekje*, 313, 313n
- Praevostius, B., 103, 103n
- Prinsen J.Lzn., J., 363
- Proeve van taal- en dichtkunde*, 346, 346n, 348
- Quintilianus, 399
- R. Ansluos poëzy**, 144
- Racine, J., 74, 101
- Radt van avondtuuren*, 15, 16, 18, 24, 90, 96, 97, 105, 127, 392
- Ramée, Pierre la, 18, 136, 137, 137n, 139, 142, 288-291, 300, 300n, 319, 320, 322, 323, 393
- Ramus, Petrus. Zie Ramée, Pierre la
- Rank, Dirk, 96
- Ratelband, Erven van J., 311
- Ratelband, Jeronimus, 310, 311, 316, 322, 328, 329, 332, 341
- Ratelband, Johannes, 311
- Ratelband, Maria, 311
- Ravestein, Johannes van, 25, 40, 40n, 48n, 95, 325n, 393
- Ravestein, Nikolaas van, 389n
- Rechtseleerd handwoordenboek*, 366, 370
- Recta Latini Graecique sermonis pronuntiatione dialogus*, *De*, 108n
- Redenkavelingskonst*, 137
- Rederijck-kunst / in rijm opt kortst vervat*, 16n, 298, 428
- Regtveerdighe sifte*, 318n
- Reinsma Rzn, R., 369
- Reise nach dem gelobten Lande*, 331

- Reize van Jonas Korte naar Palestina, Egypte, Phenicie, Syrie, Mesopotamie en Cyprus*, 331
Relation contenant l'histoire de l'Académie française, 72
 Rembrandt, 317n
Renati des Cartes principiorum philosophiae (...)
more geometrico demonstratae, 50, 92, 100
Renatus des Cartes beginzelen der wysbegeerte, 50, 100
 Repke, Frederik, 312
 Rey-Debove, J., 10n
 Reynersz, Folger, 12
 Reyniers, Gillis, 11, 12
Rhetorica dye edele const van welseghene, 419
Rhetoricaal glossarium, 368
 Richelieu, 72n
 Ridder, B. de, 11n
 Rieuwertsz jr., Jan, 52
 Rieuwertsz, Jan, 14, 29, 39, 49-51, 53, 54, 95, 96
 100, 115, 127-129, 128n, 133, 137n, 155
Rijmkroniek, 321
 Rivecourt, W. de, 355
 Roch, Trijntje Claes, 37n
Rodogune, 63
 Roemer, J.F., 78n
 Rogge, H.C., 103n, 359
 Rogge, IJ., 103n, 129n
Roomsch Hollandsch recht, 310, 314
 Rooseboom, H., 369
 Rotrou, Jean de, 75
Ruygh-bewerp van de redenkaveling, 16n, 137,
 297, 298, 390n, 397n, 428
 Ruysch, Fr., 83
 Ryk, F., 30
Saakes, A.B., 314n
 Saluste, G. de, 397n
 Salverda de Grave, J.J., 36, 112, 151n, 195, 307,
 308, 361, 362, 367, 368, 378, 422n
 Sanders, E., 358n
Sardanapalus, 67
 Sassen, F., 31, 48n, 49n, 53n
 Sbarra, F., 66
 Scaliger, Josef, 328
 Scaliger, Julius Caesar, 21n
 Schaik, C.J.J. van, 348n
Schakinge van Judith, dochter van Keyzer Otto III,
 56n
Schat der Duytsscher talen, Den, 105, 107, 112,
 113, 142, 148, 228, 288, 301, 371, 393,
 421-423
 Schenkeveld-van der Dussen, M.A., 97n
*Schets eener geschiedenis der Nederlandsche
 letterkunde*, 354
 Schipper, Weduwe van J.J., 33
 Schmidt, J.J., 312
 Schneider, J.H., 313
 Schneiders, P., 141n
Scholae Italica, 78n
Scholastiek lexicon, 364, 365, 375
Schoolordre, 15, 151, 151n
 Schuere, Jaques vander, 129n
 Schuller, George Hermann, 51, 52
 Schwartz, G., 317n
 Scriverius, 321n
 Selm, B. van, 98n, 104, 109n, 128n, 129n, 130n,
 132n, 134n, 141n, 156n
 Seneca, 63
 Senguerdt, Arnoudt, 19, 19n, 29, 31, 90
 Sermon, H., 359, 360
 Serrure, C.P., 107, 301, 301n, 355
 Sewel, W., 312, 346, 346n
 Siegenbeek, M., 148, 352, 353
 Sijs, N. van der, 111, 112, 116, 135n, 161n, 163,
 174n, 296n, 424n
 Silvius, P.J. Austro, 137
Sinopsis logica, 432
 Sluiter, Pieter, 317
 Smit, Borrit Jansz, 128
 Snellaert, F.A., 354
 Snellius, W.S., 137, 300
 Solms, Amalia van, 22
*Sommighe aendachtighe ende leerachtighe
 geestelijcke liedekens en psalmen Davids*, 129n
 Sorgh, Abigael Elisabeth, 311
Spaanse Brabander, 292
 Spieghel, H.L., 135-137, 136n, 139, 140, 142,
 208, 225, 288-291, 293, 297, 298, 300, 319,
 320, 322, 353, 357, 393, 428
 Spillebout, Louwijs, 115
 Spinoza, Baruch de, 7, 14, 34, 36-38, 40n, 47-52,
 47n, 48n, 54, 54n, 55, 74, 91, 92, 94, 95, 100,
 129, 350, 363, 365, 367, 371, 435
Spinoza. Briefwisseling, 38n, 47n, 48n, 50n, 51n,
 54n, 371
Spinoza's Ethica from manuscript to print, 13, 376
Spookend weeuwte, Het, 76, 77n, 100n, 101,
 101n, 156
Spraakkonst, 297
Spreeckonst, De, 302, 372, 373
 Spyck, Van der, 51
 Staffard, Thomas, 136, 138, 139, 289-291, 298,
 319, 320, 322, 323
 Stafmaker Varlet, D., 86n
 Stallaert, K., 359
 Steehouder, M., 162n, 211n
 Steenbakkers, P., 13, 52n, 376
 Steenhoven, Hendrik, 85, 85n
 Sterck, J.F.M., 23n, 84n, 85n, 86n, 88n
 Sterkenburg, P.G.J. van, 123n, 180n, 371, 383n
 Stevin, Simon, 16, 18, 134-136, 134n, 139, 142,
 150, 161, 164, 166, 225, 288, 289, 291, 295,
 297-299, 302, 319, 320, 323, 362, 364, 393,
 418, 429-432
 Stockum jr., W.P. van, 32n, 40n, 49n, 129n,
 131n, 132n, 154n, 309n, 311n, 345
 Stoke, Melis, 320-322, 320n, 353
 Stoppelaar, Joannes de, 80, 83
Strydende leeuw, De, 129
 Swanenburgh, Willem, 141n
 Sylvius, F. de le Boë, 27, 31
Taal- en letteroefeningen, 8, 356, 359
Taalkundig magazijn, 353, 354
Tael- en dicht-kundige by-dragen, 349n, 350n, 352
*Tafel. Van alle de kunst-woorden der rechts-
 gheleertheydt*, 424, 426, 427
 Tak, W.G. van der, 362

- Tetraglotton*. Zie *Dictionarium tetraglotton*
Theologische werken, 129
Thesaurus Theutonicae linguae, 104, 108, 148, 191n, 295, 301n, 302
 Thijssen-Schoute, C.L., 27, 28, 31, 37, 39, 44n, 51, 54, 60, 73, 91, 138n, 367
 Thoms, Anne, 12
 Thuys, Jacques, 303, 324, 325, 325n, 360, 424n
Thyestes, 63
Tieranny van eigenbaat, 66
Tirannide del interesse, La, 66
Toetssteen op het Goudsche kronykje, 321
 Tollenaere, F. de, 371, 376, 378, 379n
 Toorn, M.C. van den, 226n, 373
Tractaat van avarijen, 310
Tractatus theologico-politicus, 40n, 54, 54n, 95, 95n
Treasoar der Duytsscher talen, Het, 105, 107, 118, 124, 301n, 421
 Tricht, H.W. van, 134n
Trijntje Cornelis, 375
 Trip, Anna Maria, 74, 101
 Troost, Johannes, 97, 389
 Trojel, Abraham, 345
Tweede alphabetische naamlyst van boeken, 313, 346
Tweevoudigh onderwijs van de hemelsche en aerdsche globen, 302
Twe-spraack vande Nederduitsche letterkunst, 16n, 107, 108, 136n, 144n, 148-150, 210, 293, 295, 298, 390n
 Uitenbogaert, Joannes, 331
Uytbreyding over de psalmen, 127n
Vaderlandsch museum, 107n, 301n, 355
Vaderlandsche letter-oefeningen, 314, 331, 334, 351
 Valkenier, Wouter, 74
 Vallan, Jacob, 32, 32n, 40, 41, 57, 58, 74
Van Dale. Groot woordenboek der Nederlandse taal, 308
Van de waerheyt der christlijke godts-dienst, 128
Van woordenlijst tot woordenboek, 371
 Vandenbossche, H., 35n, 36n, 37n
 Vanderheyden, J.F., 419n
 Vandevelde, A.J.J., 364
Verantwoordingh van de wettelijke regering van Hollant ende West-Vrieslant, 294
 Verbeeck, Jacob, 27
Verclaringe van diversche so Latijnsche als Fransoysche woorden ende termen/ die de practisiens daghelijcx ghebruycken, 324, 325, 424n
 Verdam, J., 358n
Verdeediging van de aangetoogene plaatsen uyt de Verloofde koningsbruidt, 63n, 75, 75n, 101, 101n
Verhaal van de Reformatie, 115n, 129
Verhandeling over de spieren, 297
Verhandelingen van der letteren affinitas of verwantschap, 73n, 82, 101, 154, 154n, 239n
 Veris, Johanna. Zie Boom, Weduwe van Dirk
 Verkuyl, P.E.L., 164n
Verlaet uw eigen vergaederinge niet, 128
Verloofde koningsbruidt, 21, 25, 30, 55-57, 61-63, 63n, 67, 72, 75, 91, 96, 99, 146n, 350, 392, 402, 403, 406, 407
Vermaarde reizen, 128
Vermomde en naamlooze schrijvers, 359
Verouderde woorden bij Kiliaan, De, 361
Verschil tusschen Dr. B.v. Dortmont en Mr. A. Boeckelman, 37n
Verschueren. Groot geillustreerd woordenboek, 111, 171, 308
Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Vlaamsche academie voor taal- en letterkunde, 359
 Verwer, Adriaen Pietersz, 310
Verzameling van minnedichten, lof-, eer-, lijk-, en graf-dichten. Zie Leidse handschrift
 Vhoerback, Adriaen, 32
Vijftien predicatien, 128
 Vincent, Levinus, 68
 Vincent, Ysbrand, 68, 68n, 70, 73, 83
 Vinckel, Jacob, 128
 Visscher, Roemer, 140, 208, 290, 291, 300, 300n, 301, 319, 320, 322, 357
 Visscherus, J., 137
 Viverius, Jac., 137
 Vlooswijk, Joan van, 77, 77n, 101, 101n
 Vlooswijk, Kornelis van, 30
 Vlooswijk, Nikolaas van, 22, 22n, 98
 Vloten, J. van, 145
Vocabulare, 408n
Vocabularius, 419-421, 419n
 Voet, L., 157n
Volkomen woordenboek - A compleat dictionary, 312
 Vondel, Joost van den, 12n, 22, 22n, 23, 23n, 30n, 59n, 61n, 65, 67, 76, 76n, 97, 98, 115n, 134-136, 139, 140, 142, 156, 161, 206, 208, 209, 225, 288-291, 298, 300, 301, 305, 319, 320, 322, 327, 348, 349, 357, 359, 364, 393, 397n
Voorspel vertoond ter openinge van de Schouwburg, 85n
 Voort van der Kleij, J.J. van der, 8, 371
 Vooy, C.G.N. de, 206, 208, 210, 275, 275n, 325n, 363-367, 366n, 371
Vorstelicke bouckhouding op de Italiaensche wyse, 166
 Vorstius, Adolphus, 28
 Vos, Jan, 23, 23n, 41n, 55-58, 56n, 59n, 61, 63, 63n, 74, 75, 91, 113
 Vos, Maria, 56
 Vos-kuy, Dirck Pietersz, 136, 299n
 Vossius, Gerardus Joannes, 14-16, 296, 399, 399n, 400
 Vrankrijker, A.C.J. de, 43
Vraye introduction à la langue Française, 33
 Vries, Cornelis de, 56, 56n
 Vries, J. de, 376
 Vries, Katarina de, 49n
 Vries, M. de, 275, 358
 Vries, Simon Joosten de, 49-51

- Waarachtige verryzenis Jesu Christi (...) tegen B. de Spinoza (...) Benevens een naukeurige levens-beschryving, van dezen beruchten wysgeer, De**, 51n
- Waelpot, Jan Pietersz, 324
- Wagenaar, J., 14
- Wal, M.J. van der, 210, 292n, 377, 377n, 378, 414n
- Walaeus, Joh., 138, 298
- Walch, J.L., 366
- Water, Willem vande, 328
- Watering, Lucas, 83
- Weber, G.J.M., 97, 97n
- Weeghconst. Zie De beghinselen der weeghconst*
- Weert, J.O. v.d., 49n
- Wees, Abraham de, 156
- Wees, Weduwe van Abr. I. de, 128
- Wegwijs in woordenboeken*, 371
- Weijnen, A., 122n, 125
- Weiland, P., 148, 312, 313, 351, 352, 354-356, 360, 361, 367, 384, 384n
- Welvaren der stad Leyden, Het*, 324
- Wendelinus, M.F., 16, 90, 91, 95, 163, 177, 297, 393
- Werve, Jan van den, 105, 107, 107n, 112, 113, 118, 124, 142, 148, 218, 218n, 228, 289, 291, 295, 301, 323, 355, 355n, 360, 371, 393, 418, 419, 421-423, 432
- Westerbaen, J., 23
- Wetstein, G., 317
- Wetstein, R., 317
- Wijgers, Aechgie, 129
- Willemsens, Weduwe van Joris, 33
- Winkel, J. te, 66, 71, 75n, 85n, 363
- Winkel, Marieke de, 317n
- Winkler Prins*, 104n, 373
- Wisconstige gedachtenissen*, 299
- Witsen Geysbeek, P.G., 352
- Witsen, Nicolaus, 32, 33
- Witt, Jan of Johan de, 54, 131, 324
- Wolf, C. de, 35n, 49n, 66n, 103n, 129n, 130n, 131n, 132n, 309n, 311n, 314n, 332n
- Wolfgangh, Abraham, 32, 33, 40, 78, 78n, 91, 97, 154
- Woons, C., 137
- Woord-boeck, waer in alle de kunst-woorden des notarischaps, mitsgaders andere vreemde, soo Latijnsche als Fransche woorden werden verduytscht*, 108, 301n, 303, 324, 325, 325n, 424-426, 424n
- Woordenboek der frequentatieven in het Nederlandsch*, 359
- Woordenboek*, 325, 325n
- Worp, J.A., 55n, 84n, 85, 86n
- Wörterbuch der deutschen Sprache*, 365
- Woudstra, E., 162n, 211n
- Woudt, Jan Cornelisz van 't, 141n
- Wybrands, C.N., 16n, 30n, 56n, 57n, 65n, 83n, 84n, 85n, 87n, 96
- Wynantsz, Alida, 70
- Wynantsz, Denys, 65, 69, 70, 83
- Ypeij, A., 350, 352n
- Ystroom*, 67
- Yver, Anne, 68
- Zangh-bloemzel*, 292
- Zaunshlifer, Ottho, 137, 138
- Zedig en dichtlievend onderzoek op Aran en Titus*, 41n
- Zedler, J.H., 136n, 299n
- Zeeregten en advysen*, 310
- Zondervan, H., 202n, 247n, 267n
- Zwingli, Ulrich, 16

Register 2 Trefwoorden uit de Woorden-Schat

In dit register zijn alle ingangen bijeengebracht die in deze studie zijn overgenomen uit enige druk van de Woorden-Schat.

Samentrekkingen binnen de ingangen zijn stilzwijgend opgelost. Als het tweede woord van een ingang met een hoofdletter begint, duidt dit over het algemeen op een sublemma.

Varianten van een trefwoord zijn gehandhaafd en op hun eigen alfabetische plaats ingevoegd. Ook foutieve lemmata zijn ongewijzigd opgenomen.

Indien niet duidelijk was in welke druk van de Woorden-Schat een bepaalde ingang thuishoorde, zoals soms in de Waarderingsgeschiedenis het geval was, dan kreeg die ingang de spelling van 1805.

Onder de ingangen kunnen zich enkele sublemma's bevinden uit het derde deel van 1669.

- A**, 213
 Aafsch, 400
 Aafschelijk, 213
 Aakse, 211, 213
 Aal, 213, 215
 Aalduitsch, 273
 Aaleinde, 273
 Aaloudheid, 213
 Aaloudt, 273
 Aalweete, 216
 Aalwitte, 216
 Aamaghtigh, 270
 Aanbaaren, 213
 Aanbergh, 271
 Aanblik, 272
 Aane, 212
 Aanheere, 212
 Aanhörn, 270, 275
 Aanmaal, 274
 Aantaal, 213
 Aantaalen, 213
 Aanvrouwe, 212
 Aardisse, 271
 Aarenen, 211, 213
 Aarkel, 281
 Aarzelmaandt, 277, 282
 Aate, 212
 Aaterling, 212, 216
 Aatmaal, 213
 Aatschaare, 213
 Ab altera statione, 200, 202
 Ab intestato, 230, 243
 Abactor, 200
 Abaliënatie, 116
 Abaliëneren, 174
 Abamita, 161, 167
 Abandon, 237
 Abandonneren, 250
 Abannatio, 188
 Abavi, 225
 Abavunculus, 161, 167, 229
 Abba, 200
 Abbas, 241
 Abbatissa, 190, 192
 Abbregeren, 194
 Abbrevatie, 169
 Abbrevature, 169
 Abdisse, 192
 Abdomen, 254
 Abductie, 171
 Abductio, 171, 225
 Aberratie, 234
 Aberreren, 170
 Abies, 202
 Abiga, 265
 Abigeatus, 253
 Abigere, 265
 Abigeus, 186
 Abitus, 173
 Abitus Maris, 173
 Abitus Solis, 173
 Abjudicatie, 175, 360
 Abjunctie, 174
 Abjungeren, 174
 Ablactatie, 174
 Ablacteren, 175, 234
 Ablativus, 164
 Abluëren, 174, 234
 Abmitteren, 167
 Abnegeren, 116
 Abnepos, 200, 264
 Abnepotes, 169, 200
 Abneptes, 169, 200
 Abneptis, 200
 Abnormis, 168
 Aboleren, 250
 Abólghē, 271
 Abólghigh, 216
 Abolitie, 234
 Abolitie-brieven, 163
 Abomineren, 175
 Abord, 194, 259
 Aborsie, 175
 Abortie, 194, 196
 Abortiëren, 236
 Abortif, 167, 249
 Aboucheren, 183
 Abraderen, 175, 234
 Abrasie, 235
 Abrenuntieren, 183
 Abrumperen, 174
 Abscessie, 235
 Abscessus, 186
 Abscinderen, 234
 Absconderen, 195
 Absconsie, 195, 258
 Absenteren, 110, 260
 Absimilis, 173
 Absinthium, 190
 Absinthium Angustifolium, 190
 Absinthium Marinum, 190
 Absinthium Ponticum, 190
 Absinthium Romanum, 190
 Absinthium Santonicum, 190
 Absinthium Seriphium, 190
 Absis, 229
 Absolut, 116, 199
 Absolutelijk, 174
 Absolutio, 202
 Absolutio Instantiae, 266
 Absolutum, 182
 Absolutus, 199, 202
 Abstentio, 188
 Abstentus, 201, 268
 Abstersif, 260
 Abstinencia, 186
 Abstinentie, 186
 Abstractio, 365
 Abstractio Negationis, 246
 Abstractio Negativa, 246
 Abstractio Privativa, 246
 Abstractio Rationis, 246
 Abstractus Per existentiam, 244
 Absurd, 170
 Absurdum, 170, 268
 Abundantie, 237
 Abusif, 196, 197
 Abusivè, 190
 Abusivelijk, 194, 196, 197
 Academia, 239
 Academie, 399
 Acanthium, 202
 Accableren, 238
 Acceleratie, 234
 Accent, 239
 Accentus Acutus, 168
 Accentus Circumflexus, 168
 Accentus Gravis, 168
 Acceptant, 249
 Accepteren, 260
 Acceptilatie, 112
 Acceptilatio, 188
 Acceptio Accidentalī, 246
 Acceptio Non praecisa, 244
 Accerseren, 113
 Accesseur, 184, 250
 Accessus maris, 192
 Accidens, 365
 Accidens Negativum, 246
 Accidens Ultimae actualitatis, 244
 Accidentalī, 182
 Accidentarius, 182
 Accidenteel, 183
 Accijs, 234, 239
 Accijsener, 174, 239
 Acciperen, 167
 Accipitrina, 202, 263
 Accolladeren, 194, 196, 258
 Accomberen, 184
 Accommodabiliteit, 250
 Accommoderen, 236
 Accomplissement, 174
 Accord, 230
 Accordabel, 195
 Accorderen, 249
 Accoutrement, 174
 Accrementum, 181
 Accrementum Essentialis, 181
 Accrementum Negativa, 181
 Accrementum Notum, 181
 Accrementum Participata, 181
 Accrementum Positiva, 181
 Accrementum Verum, 181
 Accrescentie, 195, 197
 Accresceren, 195
 Accretie, 195, 197
 Accretio, 178
 Accumberen, 170
 Accumulativè, 203
 Accusateur, 194, 195
 Accusatie, 113, 195
 Accusatio Internecini, 262, 266
 Accusativus, 164, 171
 Acedia, 180, 241
 Acer, 203
 Acer Major, 203
 Acer Minor, 203
 Acerbe, 195
 Acerberen, 195, 259
 Acetabulum, 178, 201, 267
 Acetosa, 187
 Acetum mulsum, 203, 264
 Achimilla, 187
 Achores, 200
 Achte, 270
 Acmaticus, 200, 265, 268
 Acme, 264
 Acoluthus, 179, 242
 Acopum, 201, 265
 Acquiësceren, 236
 Acquisiteur, 196
 Acrimonia, 225
 Acroamaticus, 161, 171
 Acrochordon, 254
 Acrologia, 227
 Acromion, 180

- Acromphalon, 200, 263
 Acronychus, 171
 Acta, 202, 401
 Acte, 122, 230
 Acte Notariaal, 166, 168, 230
 Acteur, 200
 Actie, 123
 Actif, 114
 Actio, 200, 365
 Actio Accidental, 246
 Actio Acta, 246
 Actio Ad falcidiam, 266
 Actio Ad trebellianicam, 262
 Actio Ambulatoria, 255
 Actio Arbitraria, 255
 Actio Centumviralis, 255
 Actio Chirographaria, 255
 Actio Civilis, 255
 Actio Confessoria, 255
 Actio Contraria, 255
 Actio De communi dividendo, 266
 Actio De in rem verso, 266
 Actio De paraphernis, 266
 Actio Decreti, 266
 Actio Ex stipulatu, 266
 Actio In rem, 255
 Actio Juris jurandi, 255
 Actio Pro socio, 255
 Actio Reflexa, 246
 Actio Uniformiter difformis, 246
 Acciones, 113
 Activiteit, 249
 Activus, 181
 Actor, 242
 Actrice, 194, 200, 259
 Actrix, 200, 201, 268
 Actualis, 178, 181
 Actualitas, 178
 Actuate, 178, 180
 Actuosus, 181
 Actus, 252
 Actus Accidental, 246
 Actus Cosecrationis, 244
 Actus Entitativus, 246
 Actus Examinis, 244
 Actus Extraneus, 263
 Actus Forensis, 252
 Actus Informans, 246
 Actus Negativus, 246
 Actus Ordinationis, 244
 Actus Positivus, 246
 Actus Privatus, 252
 Actus Publicus, 252
 Acuëren, 119
 Acutangulus, 168
 Acutella, 202
 Ad extra, 178
 Ad intra, 178, 243
 Adagium, 115, 173
 Addictie, 195, 260
 Additamenta, 202
 Additamentum, 254
 Additionalis, 190
 Adebaar, 213
 Adelbroeder, 212
 Ademptie, 195, 196
 Adeps, 182
 Adequaar, 175
 Adequeren, 235
 Adessentia, 182
 Adfrigeren, 176, 235
 Adgrediëren, 234
 Adgresseur, 196, 259
 Adhaerentia, 182
 Adhaesive, 182
 Adhaesivus, 203
 Adherent, 174, 175
 Adherenten, 174
 Adherentie, 175, 234, 235
 Adhibitie, 120
 Adhorteur, 175
 Adi, 225, 229, 375
 Adiabrochia, 187
 Adiametri, 226
 Adiantum, 190
 Adiapneustia, 187, 253
 Adiastasia, 242
 Adiëren, 119
 Adimpletie, 175
 Adiposus, 203
 Adipsia, 253
 Aditie, 195, 259, 260
 Aditio, 190
 Adjacentia, 230
 Adjectif, 164
 Adjectivus, 268
 Adjicialis, 190
 Adjouteren, 258
 Adjudicialis, 203
 Adjunctum, 198
 Adjunctum Absolutum, 198
 Adjunctum Commune, 198
 Adjunctum Contingens, 198
 Adjunctum Externum, 198
 Adjunctum Inseparabile, 198
 Adjunctum Internum, 198
 Adjunctum Limitatum, 198
 Adjunctum Minus principale, 198
 Adjunctum Necessarium, 198
 Adjunctum Principale, 198
 Adjunctum Proprium, 198
 Adjunctum Separabile, 198
 Adjungeren, 195
 Adjuratie, 175
 Adjuteur, 194
 Adjutorium, 253
 Adminicul, 195, 261
 Adminiculatie, 261
 Adminiculeren, 261
 Administrateur, 174
 Administratie, 259
 Administreren, 122
 Admiraal, 235
 Admiraalschap, 194
 Admiraliteit, 175
 Admirationis Signum, 165
 Admixtie, 175
 Admoniteur, 234
 Admotie, 235
 Adnavigatie, 175
 Adoleren, 120
 Adoptatie, 195, 197
 Adoptatitius, 268
 Adoptatus, 200, 268
 Adopteren, 123
 Adoptie, 123, 197, 234
 Adoptitius, 200, 268
 Adoptivus, 200, 268
 Ador, 173
 Adorateur, 194
 Adpromissor, 188
 Adquireren, 195
 Adquisiteur, 195
 Adquisitie, 195
 Adrogatio, 202
 Adrogator, 268
 Adscriptitius, 253
 Adsector, 201, 202
 Adsignificans, 178
 Adsimuleren, 175
 Adsoneren, 249
 Adstipulativé, 179
 Adstrictie, 196
 Adstrictoria Medicamenta, 165
 Adstringent, 184, 185, 248
 Adstringeren, 184, 249
 Adstrueren, 229
 Adulateur, 167
 Adulteren, 236
 Adumbreren, 235
 Adunie, 176
 Adunitie, 176
 Adventitius, 181
 Adverbium, 164, 224
 Advers, 237
 Adversa, 190
 Adversalia, 173
 Adversaria, 173
 Adversarie, 171
 Adversarius, 171
 Adversatie, 249
 Advertentie, 195
 Adviseren, 236
 Advocaat Fiscaal, 168, 292
 Advocatus Fiscis, 266
 Advoyement, 227
 Advoyeren, 250
 Aedificatoria, 263
 Aedilis cerealis, 264
 Aedilis Curulis, 263
 Aedituus, 188
 Aenigma, 167
 Aenobarbus, 263
 Aequabilis, 190
 Aequalis aetate, 179
 Aequalitas Negativa, 246
 Aequeren, 167, 229
 Aequiangulus, 164, 299
 Aequicrura, 164
 Aequidistans, 164
 Aequidistantia, 186, 253
 Aequilatatio, 242
 Aequilaterus, 164
 Aequilibris, 242
 Aequimultiplex, 226
 Aequinoctialis, 203
 Aequipage, 169
 Aequiparantia, 163, 171, 227
 Aequiparare, 180
 Aequiperen, 169
 Aequipollentia, 163
 Aequiterminus, 299
 Aequivalens, 190
 Aequivoca, 168
 Aequivocus, 181
 Aequivocus Casu, 181
 Aequivocus Consilio, 181

- Aera, 179
 Aera Ecclesiastica, 179
 Aera Mathematica, 179
 Aera Politica, 179
 Aerugo aeris, 190
 Aeternitas, 181
 Aeternitas Negativa, 246
 Aethemata, 180
 Afcirculen, 167, 169, 236
 Afconterfeyten, 169
 Afdeedighen, 213
 Afdienen, 213
 Affabilitas, 172
 Affabiliteit, 172
 Affaire, 166, 167, 169
 Affameren, 169
 Affectaat, 169, 173
 Affecteren, 169, 229, 237
 Affectio, 374
 Affectio coeliaca, 265, 376
 Affectio Hypochondriaca, 376
 Affectio Hysterica, 263, 376
 Affectueux, 194
 Affirmatie, 163, 172
 Affirmatio, 172
 Affirmativus, 247
 Afrigeren, 176
 Affuit, 195, 196, 258
 Affunderen, 234
 Afghefølterdt, 212
 Afluiksel, 213
 Afreedenen, 273
 Aftronk, 216, 271
 Aftronken, 215
 Agalactia, 190
 Aggher, 215
 Aggregatum, 243
 Aggressie, 248
 Aghetucht, 212, 215
 Agitatie, 120
 Agma, 253
 Agnatus, 262
 Agnus Dei, 165, 230
 Agonia, 187, 256
 Agonisatie, 196
 Agonothesia, 187
 Agonotheta, 253
 Agraphus, 241
 Agresta, 187
 Agriculture, 119
 Agrifolium, 252
 Agriocastanum, 256
 Agrypnia, 187
 Ahórn, 212, 270, 275, 215
 Aisement, 168, 225, 226
 Aitiologia, 165
 Akeligheidt, 213
 Akkerziek, 212
 Akkerziekte, 277
 Alalia, 187
 Alarm, 166
 Alarmist, 382
 Albergaria, 190
 Alchimilla, 186
 Alchimystry, 195, 197
 Alchymie, 176, 234
 Alchymist, 249
 Alcohol, 187
 Alembicus, 189
 Alf, 212
 Alferes, 166
 Algebráicus, 200
 Alica, 189
 Alidada, 382
 Alienabel, 196
 Alietas Determinabilis, 244
 Alietas Determinativi, 244
 Alietas Disparationis, 244
 Alietas Indeterminationis, 244
 Alimentatie, 170
 Alimenteren, 183, 184, 249
 Alipasma, 201
 Alipta, 265
 Aliquantus, 179
 Aliquotus, 179
 Alkekengi, 189
 Alkemeye, 176
 Allantoides, 178
 Alleë, 174
 Allegoria, 163
 Allegorice, 226
 Allegorie, 175
 Allegueren, 261
 Alleluia, 256
 Allermalk, 214, 273
 Allez, 167
 Alliaria, 265
 Alligeren, 235, 237
 Allii caput, 203, 265
 Allodiale-goederen, 116
 Allongatie, 194
 Allons, 167
 Alloy, 170
 Alluderen, 122
 Allusie, 249
 Alluvie, 120
 Almanak, 259
 Almeyboom, 216
 Almeye, 216
 Almucantharath, 164, 302
 Almuis, 216, 284
 Almutse, 216, 270, 284
 Alopecia, 264
 Alruine, 213, 275
 Alrune, 275
 Alsene, 211
 Altereren, 236
 Altern, 171
 Alternatif, 185, 250
 Alterneren, 120
 Alternus, 171
 Altus, 119
 Alve, 214, 277
 Alven, 270
 Alveus, 224
 Alvi Coeliacus, 266
 Alvi Criticus, 266
 Alvi Lientericus, 266
 Alvinne, 272
 Amabel, 250
 Amaght, 214
 Amaghtigh, 270
 Amalgama, 200, 265, 382
 Amalgamatio, 189, 255
 Amantilla, 187, 191
 Amarcus, 205
 Amaranthus, 256
 Amateur, 119
 Ambacht, 214, 283
 Ambassaadtschap, 174
 Ambidexter, 200
 Ambières, 122
 Ambiguitas Orationis, 244
 Ambiguitas Rerum, 244
 Ambiguitas Vocis, 244
 Ambiguiteit, 235
 Ambiguiteyt, 249
 Amblyophia, 163, 165
 Amblyopia, 253
 Ambubaja, 167
 Ameer, 270
 Ameide, 216
 Amer, 213
 Amering, 213, 357
 Ametria, 247
 Amiabiliteit, 194
 Amice, 176
 Amict, 176, 230
 Amissie, 176
 Amitini, 242
 Amman, 212, 400
 Ammanschap, 213
 Ammare, 213
 Ammaris, 213
 Amme, 271
 Ammen, 214, 282
 Ammunitie, 123
 Amnestia, 187
 Amnios, 243
 Amolières, 122
 Amortificatie, 175, 237
 Amortiseren, 166
 Amoy, 167
 Amphibolia, 374
 Amphibologia, 374
 Amphibologie, 114
 Amphidaeum, 200, 268
 Amphiscij, 164, 302
 Amphitheättrum, 123
 Amphoteroplion, 256
 Ample, 170
 Amplificatie, 234
 Amplificeren, 119, 120
 Ampt, 273, 283
 Amputatie, 175
 Amputeren, 170
 Amuletum, 265
 Amusus, 166, 229, 231
 Amutse, 216, 270
 Amye, 176
 Anabrochismus, 200
 Anacatharsis, 264
 Anachoreta, 190, 252
 Anacoïnosis, 171
 Anacollema, 201
 Anagallis Aquatica, 254
 Anagoge, 253
 Anagogicus, 231
 Anagramma, 115
 Anakephaliosis, 162, 163, 171, 255
 Analogatus, 241, 242
 Analogistae, 188, 190, 255
 Analogistica, 179, 242
 Anaphora, 227
 Anasarca, 253
 Anastoicheiosis, 189, 253
 Anathymiasis, 256
 Anaticus, 264
 Anatocismus, 202

- Anatomia, 245
 Anchyloblepharum, 253
 Ancylosis, 268
 Androgynus, 264
 Anemia, 253
 Anemone, 201
 Anethum Tortuosum, 263
 Aneurisma, 247
 Angelographia, 179
 Angelus, 165, 225
 Angier, 277
 Angina lini, 191
 Angina, 165, 242, 243
 Angulus, 231
 Angulus Decussationis, 255
 Angulus Obtusus, 231
 Angust, 234
 Angustifolius, 201
 Animadvertentie, 235
 Animadverteren, 238
 Animalis, 178, 242
 Animasticè, 190
 Animatus, 178
 Annecteren, 119, 235
 Annectie, 235
 Annone, 259
 Anobmia, 192
 Anodmia, 192
 Anodynus, 263
 Anomia, 180
 Anonymus, 383
 Anorexia, 187, 253
 Antaeci, 164
 Antecesseur, 235
 Antecessie, 235
 Antedateren, 123
 Antemurale, 166
 Antepenultimus, 162
 Anthemis, 201
 Anthemis, 264
 Anthera, 264
 Anthrax, 253
 Anthropographia, 182
 Anthropologia, 182
 Anthropomorphitae, 180
 Anthropopathoos, 242
 Anthropophagia, 180
 Antichresis, 262, 265
 Anticipantie, 382
 Anticipatie, 382
 Anticopa, 166
 Antidateren, 123, 260, 261
 Antidicus, 180, 242
 Antiferna, 253
 Antigraphaeus, 188
 Antimeria, 243, 247
 Antinomia, 180
 Antipathia, 241
 Antipherna, 264
 Antiphrosis, 227, 268
 Antiptosis, 247
 Antiquereren, 229
 Antiquiteyt, 125
 Antitragus auris, 180
 Apart, 250
 Apert, 196
 Aphthe, 225
 Apis Indica, 162, 230
 Apocalypsis, 165
 Apochryph, 235
 Apocrisarius, 188
 Apocrusticus, 265
 Apodemica, 224
 Apologistica, 242
 Apologus, 231
 Apoplecticus, 265
 Apoplexia, 186
 Apoplexie, 186
 Apopsychia, 254
 Aposioposis, 163
 Apositia, 255
 Apospasma, 254
 Apostel, 175, 260
 Aposteme, 119
 Apostolus, 229
 Apoteek, 234
 Apoteeker, 234
 Apotelesma, 243
 Apotychia, 254
 Apozeme, 163, 258
 Appareil, 170
 Apparent, 120, 237
 Apparentiae Caelestes, 168, 230
 Apparitura, 201
 Appast, 229
 Appel, 170
 Appellant, 184
 Appellatie, 292
 Appelleren, 250
 Appendicula Vermiformis, 247
 Appensement, 229
 Appeteren, 236
 Appetitivus, 190
 Appetitus Caninus, 263
 Appetitus Concupiscibilis, 246
 Appreciëren, 170
 Apprehensio Intellectiva, 246
 Approbatie, 238
 Approberen, 122, 260
 Approche, 114, 249
 Appropinquantie, 235
 Appropinqueren, 235
 Appuy, 170
 Appuyeren, 234
 Apteek, 175
 Apteker, 170
 Aptitude, 234
 Apyrexia, 187
 Aqua vitae, 191
 Aquifolia, 204
 Aquilenta, 204
 Aracus, 255
 Arbitrer, 170, 171, 205
 Arbitraal, 112, 120
 Arbitrarius, 200
 Arbor Iudae, 201
 Arbitrale uitspraak, 184
 Arca foederis, 179, 243
 Arcarius, 256
 Archaismus, 179
 Archetypus, 226
 Archicapellanus, 188
 Archidiaconus, 253
 Archididascalus, 167
 Archiepiscopus, 179
 Archier Te Paerde, 225
 Archignbernus, 192
 Archimagister, 179
 Archiphilosophus, 179
 Architectura, 112
 Architrave, 194
 Archiven, 185
 Arcitenens, 229
 Arcium, 253
 Arctè, 194
 Arcus complementi, 179, 243
 Arcus Incidentiae, 255
 Ardeur, 174, 234
 Area, 200, 204, 262
 Areola papillaris, 182, 243
 Aretologia, 179
 Argentarius, 189, 264
 Arguatie, 116
 Arguëren, 116
 Argument, 114, 116
 Argumentatie, 183
 Argumentativus, 202, 264
 Argumentum A primo ortum, 246
 Argurologus, 189
 Aries, 229
 Aristocratie, 356
 Aristocratice, 242
 Aristocraticus, 356
 Aristocratie, 112, 116, 123
 Arithmetica, 116, 256, 377
 Arithmologia, 179
 Arma Defensionis, 225
 Arma Offensionis, 225
 Armade, 112
 Armamentarium, 191
 Armaris, 175
 Armarium, 191
 Armature, 174
 Armborst, 212
 Armzaligh, 213
 Arnmaandt, 277
 Arnoglossum, 187, 254
 Aromatiseren, 184, 250
 Arquatus, 204
 Arquebuseren, 184
 Arrangeren, 195
 Arre moedt, 284
 Arrement, 166, 250
 Arrementen, 249, 250
 Arresta bovis, 264
 Arrestant, 184
 Arresten, 236
 Arrha, 202
 Arrhabo, 241
 Arrogant, 120
 Arrogatio, 268
 Arrogator, 268
 Arrogeren, 251
 Ars Componendi, 168, 223, 255
 Ars Mechanica, 168, 223, 225
 Ars Ponderaria, 168, 223
 Arsenaal, 231
 Arst, 212
 Arteria, 170
 Arteria Gastrepiploica, 244
 Arteria Hypogastrica, 247
 Arteria Poplitaea, 247
 Arteria Pulmonalis, 263
 Arteria Spermatica, 247
 Arteria Subclavia, 244
 Arterie, 170
 Arteriotomia, 178, 242

- Arthriticus, 269
 Articuli fidei, 243
 Artillery-huis, 175
 Artillery-meester, 163
 Arts, 212
 Artykel, 185
 Arum, 254
 Ascarides, 252
 Ascensio in coelum, 179, 182, 243
 Asijl, 119
 Aspalathus, 187
 Aspect, 170
 Aspectus, 180
 Aspectus Planetarium, 180
 Aspergula, 192
 Aspergula Odorata, 192
 Asperula, 192
 Asperula Odorata, 192
 Asphyxia, 187
 Aspireren, 122
 Asplenium, 191
 Asprella, 188
 Assa faetida, 243
 Assaijeren, 185
 Assaijeur, 185
 Assaisonneren, 236
 Assassin, 196
 Assassinaat, 196
 Assay, 196
 Assurator, 202
 Assessoriae literae, 202, 264
 Assurieren, 185
 Assentatie, 259
 Assequutie, 170
 Asserateur, 175, 236
 Assersie, 123
 Asservatie, 185
 Asserveren, 185
 Asseseren, 185
 Assesseur, 185
 Assurantie, 185
 Assurateur, 185, 261
 Assureeren, 185
 Asseservatie, 185
 Assignereren, 249
 Assimilatie, 175
 Assimilatio, 202
 Assises, 170
 Assistent, 237
 Associatie, 236
 Associëren, 236
 Assumtie, 229
 Assurantie, 170
 Assurateur, 184
 Ast, 212, 274
 Aster atticus, 254
 Asterisma, 169
 Asterling, 275
 Astrict, 184, 185
 Astrictie, 184
 Astringent, 184, 185
 Astrologia, 242
 Astrologist, 235
 Astronomia, 245
 Astronomicus, 182, 264
 Astruëren, 225
 Asyilia, 188
 Asyllepsia, 253
 Asymptotus, 190
 Aterlingsch, 272
 Atheist, 120
 Atheologus, 242
 Atnepos, 264
 Atneptis, 264
 Atome, 261
 Atomus, 231
 Atrophia, 178, 243
 Atta, 269
 Attaché, 384
 Attempereren, 174
 Attempereren, 236
 Attent, 234
 Attentata, 202
 Attentif, 195
 Attestatie, 292
 Attestereren, 260
 Attingentia, 263
 Attributa, 167
 Attributionis, 182
 Attristeren, 196
 Au, 213, 214, 270
 Aubade, 170, 174
 Aubólghigh, 216
 Aubóligh, 284
 Auctie, 260
 Auctio, 182, 188
 Auctio Per intus sumptionem, 182
 Auctio Per juxta positionem, 182
 Auctioneeren, 196
 Auctorisatio, 264
 Auctorisatus, 265
 Audi, 248
 Auditorium os, 201, 203
 Auditorius nervus, 264
 Auditus, 243
 Auquilibrium, 242
 Auricula Muris, 263
 Auriginosus, 204
 Auroor, 169
 Aurora, 169, 231
 Auscultatie, 175
 Ausculteren, 122
 Autentiseren, 238
 Authenticus, 242
 Auteur, 399
 Author latinae linguae, 182, 243
 Authoriseren, 259
 Authoriteyt, 292
 Autocheiros, 180
 Autographum, 255
 Automaton, 241
 Automatopoëtica, 242, 356
 Auwaerdigheid, 272, 277
 Auwaerdt, 270
 Auwe, 272
 Auweit, 281
 Auwijs, 213, 271
 Auwijzig, 217, 271
 Auwijzighe stemme, 272
 Aux, 256
 Avance, 231
 Avanceren, 261
 Avantageux, 194, 196
 Avantage, 261
 Avantgarde, 229
 Avarye, 235
 Aven, 213, 214, 271, 278
 Aver, 214
 Avergheloovigh, 272, 281
 Averhandts, 213
 Averseren, 236
 Averwijs, 283
 Averwittigh, 213, 214
 Avespraak, 275, 277
 Avetronk, 216
 Avezaaghe, 274
 Avezaaghen, 213, 274
 Avijs, 237
 Aviseren, 196
 Avoceren, 197
 Avontuur, 197
 Avontuuren, 170, 197
 Avontuurier, 258
 Avoueren, 197
 Avous, 167
 Avoy, 197
 Avoyement, 197
 Avoyeren, 197
 Awaerdt, 213
 Aweeghigh, 272
 Aweet, 270
 Aweit, 270
 Awijs, 283
 Awyzigh, 214, 217
 Axillaris, 203
 Axillaris Arteria, 203
 Axillaris Vena, 203
 Axiomata, 167, 299
 Axiomaticus, 242
 Axis, 169, 231
 Axis Opticus, 266
Baake, 304
 Babbaardeken, 304
 Babbaardt, 304
 Bagagie, 116
 Baillu, 115
 Bak, 304
 Bald, 282
 Bancqueroutier, 375
 Barbier, 120
 Barer, 357
 Batorye, 114
 Beaanghenaamen, 400
 Beamelen, 354
 Bederve, 303
 Bederven, 303
 Bedrappen, 357
 Beghruist, 407
 Bekroozen, 403
 Belippen, 209
 Bemoeden, 303
 Benediceren, 115
 Benevolentiae, 182
 Benoodsen, 357
 Beschertsen, 407
 Besoigneren, 116
 Bestiaal, 110
 Bewacht, 209
 Bezwalken, 407
 Bibliotheque, 115
 Blame, 360
 Blameren, 120
 Boezemen, 208
 Boezemen, 357
 Bombarde, 114

- Borduuren, 360
 Botanica, 256
 Braaven, 351n,
 Braveren, 351n,
 Bresse, 114
 Brusque, 116
 Brutto, 375
 Buffet, 113, 360
Cabinet, 116
 Caduc, 110
 Cajoleren, 116
 Camperen, 114
 Canonijck, 115, 116
 Capabel, 110
 Capacitas, 356
 Capitaal, 375
 Capittel, 399
 Carbonade, 116
 Carmen, 115, 116
 Carquant, 116
 Carresse, 116
 Cartilago, 377
 Causa, 365
 Causa efficiens, 391
 Causa Proxima, 391
 Causa Remota, 391
 Cauterie, 113
 Cedent, 123
 Ceremonie, 349
 Ceroon, 114
 Character, 112
 Chartae Geographicae, 169
 Chirurgia, 267
 Chirurgica, 267
 Chirurgijn, 114
 Cholera, 114
 Chronologia, 256
 Chymia, 256
 Chymicus, 256
 Ciborie, 115
 Cicatrice, 114
 Circuit, 117
 Circumferentie, 117
 Citeren, 113
 Citteren, 280
 Civilis, 182
 Cognitio, 365
 Cognitio Quidditativa, 356
 Commun, 199
 Confederatie, 115
 Confusa, 182
 Consonans, 409
 Constellatie, 169
 Constellatio, 169, 356
 Contentement, 375
 Contingens, 199
 Contingent, 199
 Convooy-*gelt*, 116
 Corps de garde, 116
 Cronijck, 115
 Crucifix, 115
Dammeren, 116
 Dangereux, 116
 Datum, 116
 Deeluwbleek, 402
 Definitie, 382
 Definitio, 374
 Definitio perfecta, 382
 Dei, 182
 Deliëren, 117
 Democratie, 115
 Dependientia Aptitudinalis, 356
 Deposito, 375
 Derivativa, 409
 Desert, 119
 Desheriteren, 116
 Deshorteren, 116
 Designatie, 116
 Desisteren, 116
 Detentie, 110
 Diameter, 169
 Diameter Terrae, 169, 169n,
 231
 Dictionaris, 115, 370
 Dieling, 357
 Diluëren, 117
 Discipul, 377
 Dissimilitudo, 223
 Dissimilitudo Continua, 223
 Dissimilitudo Disjuncta, 223
 Distractie, 123
 Diviseren, 349
 Dogerslachtigheidt, 357
 Dogma, 399
 Domainen, 115
 Dorst, 400n
 Dorstigh, 400
Ecclésiastica, 182
 Ecclesiastijck, 116
 Ederen, 116
 Effort, 116
 Elegie, 115
 Element, 365
 Emblema, 115
 Embuscade, 112
 Emphiteusis, 113
 Energia, 177
 Enneagonalis, 177
 Enunciatio, 365
 Epigramma, 115
 Epitaphe, 116
 Equaliteyt, 114
 Equipage, 169
 Equiperen, 169
 Equivalent, 114
 Equivooc, 114
 Erbieden, 209
 Erinneren, 407
 Espargne, 117
 Esquinantie, 114
 Essay, 110
 Ethica, 245
 Evocatie, 369
 Exherederen, 113
 Exhiberen, 369
 Exorbitantie, 123
 Expireren, 114
 Extern, 199
 Extreem, 110
Fabel, 116
 Fabriek, 116
 Facil, 116
 Faculteit, 399
 Faculteren, 116
 Fantasme, 119
 Fantosme, 119
 Fatigue, 112
 Februarius, 112
 Fistel, 114
 Flanckering, 114
 Force, 110
 Forma, 365
 Fournieren, 117
 Fregat, 114
 Frustratie, 110
 Furneren, 117
Gabelle, 116
 Gabion, 114
 Gallioen, 114
 Galoperen, 110, 116
 Geometria, 245
 Geometrica, 182
 Ghelande, 379
 Ghelang, 379
 Ghemaal, 270
 Ghenaam, 349
 Ghestaafde eedt, 273
 Ghewoent, 380
 Ghewoudt, 400
 Ghezeete, 380
 Ghezelnede, 282
 Ghroon, 357
 Glorieux, 116
 Glorificatie, 365
 Glosse, 115
 Gouvernement, 110
 Gouverneur, 115
 Grammatica, 245, 377, 409
Habijl, 116
 Habiliteren, 116
 Habituaatie, 116
 Handveste, 280
 Heilighmaandt, 354
 Heraut, 110, 283
 Hereditteyt, 113
 Heritage, 110
 Herne, 283
 Heromijt, 115
 Herout, 283
 Hilariteyt, 110
 Hipocras, 114
 Hirne, 283
 Hoelduif, 357
 Hól over ból vallen, 272
 Hól, 280
 Hommage, 110
 Hoot, 353
 Hostie, 115
 Humble, 112
 Hydropsie, 114
Lactantie, 116
 lalours, 116
 Icht, 283
 Ichtwat, 283
 Ideen, 110, 176
 Idole, 116
 Ieghelwelk, 357
 Ignobel, 176
 Ignorantie, 116
 Illaberen, 116, 176
 Illegitime, 116
 Illusoir, 116
 Image, 116, 176
 Immanens, 182
 Immediatelijck, 124
 Immedicabel, 114
 Immuabel, 117
 Immutabel, 117
 Importuneren, 117
 Importuniteyt, 117

- Importuyn, 117
 Inadvertentie, 176
 Inboorlingersse, 357
 Incisie, 116
 Indictie, 124
 Indulgentia, 267
 Inexcusabel, 124
 Infect, 114
 Inferieur, 119
 Ingenieux, 112
 Inschelling, 357
 Inseparabel, 199
 Inseparabilis, 199
 Inventaris, 123
 Journaal, 115, 116, 119
 Iracundie, 176
 Irdom, 283
 Ironie, 116
 Irredom, 283
 Issue, 116
 Item, 116, 176
 Jubilee, 116
 Iurisconsulte, 117
 Iurist, 117
Jaceren, 169n, 176
 Javelijn, 176
 Jointure, 176
 Jubilee, 176
 Jurament, 176
 Juridicus, 256
 Jurisprudentia, 256
Kakappel, 357
 Kalwaal, 281
 Kamatery, 357
 Keefdom, 357
 Kerkghebaar, 215
 Kerkheer, 215
 Kerkpleghtigh, 208, 215
 Kinderzucht, 208
 Kitteldoof, 209
 Koiffe, 283
 Konde, 215
 Koningdom, 215
 Konkelen, 215
 Kruisghezant, 208
 Kuisschen, 400
Laaije, 284
 Laat, 283
 Labeur, 110
 Labyrint, 116
 Lamentatie, 110
 Lancet, 112
 Landtzaatinne, 208
 Lavoir, 110
 Lazo, 375
 Legende, 116
 Legitimatie, 113
 Lem, 357
 Lenis, 182
 Letterlijk, 211
 Levant, 110
 Liasseren, 116
 Liberaal, 116
 Libery, 112, 115
 Licent, 124
 Lieutenant, 115
 Limitatus, 199
 Limite, 110
 Litiscontesteren, 113
 Logica, 245
 Lorenhandeling, 357
 Lucrum, 112
 Lundelaar, 357
 Lung, 357
 Lustratie, 112
 Luxurieux, 112
Maaghdttoght, 271
 Maaghdtooghe, 213, 281
 Maaghsibbe, 216
 Maaghtaale, 216
 Maal, 214, 215, 270
 Maalboom, 274
 Maaleeren, 211, 214
 Maalen, 213, 273
 Maalerije, 216
 Maalgheldt, 213, 216
 Maalschat, 216, 271
 Maalstadt, 216, 270
 Maalsteede, 216, 270, 274
 Maaltote, 216, 361
 Maan, 282
 Maar, 213
 Maaren, 217
 Maarren, 217
 Maarschalk, 281
 Maaten, 213
 Machinatie, 120, 259
 Machine, 258, 401
 Machineren, 238
 Macrocosmus, 163
 Macrologia, 171
 Maculae, 188, 252
 Maculae Hepaticae, 188, 252
 Maculae Lunares, 188, 252
 Maculae Maternae, 188, 252
 Maculae Solares, 188, 252
 Maculae Volaticae, 188, 252
 Maculatie, 176, 234, 236
 Maculature, 115, 176
 Maculeren, 176, 236
 Madame, 184, 248
 Madarosis, 253
 Magazijn, 170, 238
 Magicus, 203
 Magie, 231, 261
 Magister Liberalium artium,
 244
 Magisterialiter, 179, 196
 Magisterium, 171
 Magistrature, 196
 Magistratus Major, 255
 Magistratus politicus, 180, 243
 Magma, 202
 Magnanimitas, 163, 167
 Magneet, 116, 238
 Magnificatio, 180
 Magnificentie, 227
 Magnificq, 238
 Magnitude, 169
 Mainteneren, 169, 239
 Maistre, 195
 Maistresse, 195
 Majesteit, 235
 Majesteyt, 169
 Majestueux, 184, 185, 249
 Majoor, 184, 185
 Major, 168, 169
 Majorana, 187
 Majorein, 205
 Majores, 169
 Malacia, 187
 Malacticus, 200
 Malae fidei, 230
 Malagma, 201, 202, 265
 Malcontent, 170
 Malcontentement, 174
 Male-aequalis, 406
 Malevolentia, 186
 Malevolentie, 186
 Malheureux, 170
 Malitia, 183
 Malitia Absoluta, 183
 Malitia Actualis, 183
 Malitia Apparens, 183
 Malitia Artificialis, 183
 Malitia Ethica, 183
 Malitia Habitualis, 183
 Malitia Moralitatis, 183
 Malitia Naturalis, 183
 Malitia Respectiva, 183
 Malitia Vera, 183
 Malk, 213, 273, 277
 Malkander, 277
 Malleolus, 243
 Malplaisant, 194, 196, 259
 Maltum, 189
 Malum, 186, 254
 Malum Armeniacum, 254
 Malum Culpae, 223
 Malum Poenae, 223
 Malva Osiriaca, 254
 Mamma, 243
 Mammaria Arteria, 203, 263,
 406
 Mammaria Vena, 203, 406
 Mammarius, 406
 Mammillaris, 406
 Mamumissor, 205
 Mamumissus, 205
 Manboete, 274
 Manceps, 262, 406
 Mancipare, 406
 Mancipatie, 236
 Mancipatio, 406
 Manciperen, 122, 236
 Mancipi res, 203, 406
 Mandament van cessie, 294
 Mandament van relief, 294
 Mandataris, 184, 248
 Mandatarius, 180, 241
 Mandatum, 203, 205
 Mandatum Cessionis
 bonorum, 203
 Mandatum Curiae, 266
 Mandatum Decreti voluntarij,
 203
 Mandatum Deputati judicis,
 203, 266
 Mandatum Interruptionis, 266
 Mandatum Petitorium, 266
 Mandatum Poenale, 266
 Mandatum Restitutionis in
 integrum, 203, 266
 Mandatum Simplex, 266
 Mandatum Speciale, 266
 Mandatum Subhastationis, 266
 Mandement, 261
 Mandibula, 263
 Mandragora, 275
 Manducatie, 174, 175, 234

- Manducatio, 181
 Manducatio Metaphorica, 181
 Manducatio Oralis, 181
 Manducatio Spirituualis, 181
 Mane, 169, 231
 Mangeneel, 275
 Manger, 215
 Manhaftigheyt, 213
 Maniacus, 203
 Manie, 170
 Maniement, 194
 Maniëren, 167
 Manufacture, 120
 Manifest, 119
 Manifesteren, 175
 Manipulus, 202
 Manna, 167
 Mannen, 212, 213, 271, 273
 Mannin, 213
 Manslacht, 212, 274
 Mansuetarius, 186
 Manu brevi, 265
 Manuaal, 238
 Manual, 115, 124
 Manumissie, 259
 Manumissio, 186
 Manumissor, 205
 Manumissus, 205
 Manumitteren, 194, 196
 Manuscript, 236
 Mappae Geographicae, 169
 Marasmodes, 257
 Marasmus, 255
 Marchand, 194
 Marchandereen, 196, 259
 Marchandise, 195
 Marcheren, 239
 Marellen, 212, 213, 274
 Maren, 217
 Mareschal, 194, 196
 Margineel, 174, 236
 Mariage, 184
 Maricleus, 205
 Marinella, 191
 Marisca, 205
 Marjolijne, 224
 Mark, 270, 272
 Markghraaf, 214, 283
 Markt, 213
 Marmelade, 195, 260
 Marmorarium, 269
 Marque, 195
 Marren, 213, 217, 270
 Marrubium, 269
 Mars, 229
 Marsupalis, 201, 203, 263
 Martiaal, 196, 259
 Martyrie, 196, 259, 260
 Martyrium, 180
 Masque, 119
 Masquerade, 196, 258
 Masqueren, 170
 Massacre, 170
 Masseter, 200, 264
 Masseur, 167
 Massivete, 174
 Masticatoria, 180
 Matallographia, 188
 Mate, 213
 Matelieden, 273
 Mateman, 273
 Materia Accidentalıs, 246
 Materia Circa quam, 168, 391
 Materia Ex qua, 168, 391
 Materia in qua, 168, 230, 391
 Materia Infecta, 192
 Materia Prima, 168
 Materia Secunda, 168
 Materiaal, 173
 Materialis, 173, 182
 Materiatus, 171
 Matertera, 203, 257
 Matertera Magna, 203
 Matertera Major, 203
 Matertera Maxima, 203, 263
 Mathema, 245
 Mathematica, 245
 Mathematophilus, 179, 243
 Matinade, 259
 Matrice, 171
 Matriculatie, 194
 Matrimoniaal, 261
 Matris animula, 201
 Matrisilva, 188
 Matrix, 171
 Matrone, 229
 Matureren, 183, 249
 Matutin, 259
 Matuur, 196
 Maxilla, 178, 243
 Maysineede, 216
 Maysnide, 216
 Mayus, 169, 231
 Meatus Capteolarus, 245
 Mechanica, 245, 401
 Mechanica operatio, 162, 168, 231
 Mechanicus, 200, 204
 Mechaniseren, 122
 Mechanographia, 182
 Mechanologia, 182, 242
 Mecometria, 182, 263
 Meconium, 182
 Media proportionalis, 225
 Mediare, 180
 Mediastina vena, 201
 Mediatie, 185
 Mediatus, 174
 Medicamentarius, 257, 264
 Medicamenten, 119
 Medicamentum, 191
 Medicamentum Alexiterium, 192
 Medicamentum Emplasticum, 255
 Medicamentum Epulaticum, 255
 Medicamentum Nasale, 255
 Medicina, 245
 Medicina Hygieine, 245
 Medicineren, 185, 250
 Medicophysicus, 242
 Mediëren, 185
 Medietas, 188
 Mediocritas, 227
 Meditatie, 170
 Mediterraneus, 164
 Meditullium, 178
 Medogrammatei, 190
 Meelight, 213
 Meene, 216
 Meenighertierlijk, 213
 Mein, 212
 Meinkel, 216
 Meinssenye, 357
 Meissenije, 216
 Mel aërium, 200, 264
 Mel Roscidum, 263
 Melampodium, 188
 Melanagogus, 191, 253
 Melancholia, 191, 257
 Melancholicus, 191
 Melanthium, 191
 Meleagris, 189, 191, 254
 Meliora menta, 230
 Melissa, 191
 Melissophyllum, 191
 Mellen, 273
 Melligo, 204
 Melo, 189, 252
 Melodie, 123
 Melopoëia, 162, 163, 166
 Melopoëtica, 242
 Melum, 255
 Membranicus, 205
 Membranificus, 205
 Membrum, 165, 171
 Memoriaal, 115, 249
 Memori-briefken, 163
 Menace, 174
 Menage, 197
 Menager, 184, 249
 Menageren, 229, 236
 Mendacij exprobatio, 243
 Meninx, 178
 Mensarius, 189
 Menschelken, 213
 Menstruum, 188, 189
 Mensularius, 189
 Mentalis, 200
 Menthastrum, 188, 265
 Mento, 264
 Mercantie, 166
 Mercantist, 166
 Mercateur, 166
 Mercature, 166
 Mercenair, 235
 Mercurialis, 190
 Meridionaal, 171
 Meridionalis, 168, 171
 Merismos, 163
 Meristicus, 202
 Merkwaerdigh, 211
 Merlone, 165
 Merren, 217, 270
 Merveille, 194
 Merveilleux, 259
 Mesaraeon, 178
 Mesaraica arteria, 264
 Mesaraica Vena, 263
 Mesaraicus, 201
 Mescontentement, 120
 Mesentericus, 200
 Mesnage, 197
 Mesocolon, 178
 Mesographus, 299
 Mesonauta, 190, 252
 Mesopleuria, 203, 265
 Messias, 165
 Mesusen, 184, 249

- Mesuseren, 183
 Met een souw, 272
 Metaal, 238
 Metacarpium, 182
 Metacarpus, 182
 Metachoresis, 253
 Metallarius, 253
 Metallographia, 190
 Metamorphose, 195, 196, 259
 Metamorphoseren, 195
 Metamorphosis, 225
 Metapedium, 182
 Metaphoricus, 202
 Metaphysica, 175, 245
 Metaplasma, 179
 Metastoecheiosis, 178
 Metatarsus, 182
 Metaxarius, 189, 257
 Metempsychose, 175
 Metempsychosis, 178, 241
 Meteora, 167, 243
 Meteora Aërea, 244
 Meteora Apparentia, 244
 Meteora Aquea, 244
 Meteora Composita, 244
 Meteora Ignea, 244
 Meteora Vera, 244
 Meteoroscopica, 180
 Metghezindt, 213
 Methodus, 242
 Metoposcopia, 253
 Metropolitana, 175, 236
 Meubelen, 123, 170
 Meuge, 214, 216
 Meughe, 270
 Miasma, 190
 Microcosmus, 163
 Microphonia, 190
 Micrypnia, 187
 Mid, 215
 Middelmeester, 274
 Miede, 216
 Miente, 216
 Miete, 216
 Mieten, 213
 Miezelen, 271
 Migreren, 116
 Militair, 116, 119
 Militeren, 166, 231
 Militia Christiana, 165, 230
 Millefolium Aquatile, 254
 Millioen, 122, 231
 Mine, 261
 Mineren, 183, 184
 Mineur, 225
 Miniculator, 253
 Ministeriaal, 235
 Ministerie, 238
 Minnekijn, 271
 Minnewalme, 275
 Minnyver, 281
 Minor, 199
 Minores, 269
 Minueren, 184, 185
 Minute, 122, 238
 Miraculeux, 195
 Miscontent, 237
 Misereri, 167
 Misericordieux, 196
 Miserie, 249
 Mishappen, 273
 Mislentigh, 213
 Mislieven, 213
 Misraadt, 273
 Misse, 272
 Mistaamen, 273
 Misterie, 184, 249
 Misverwen, 273
 Mitigatif, 196, 258
 Mitigatorius, 200
 Mitra, 263
 Miurus, 264
 Mixtie, 169
 Mixture, 169
 Mobilia, 201, 202, 265
 Modalis, 163
 Modaliter, 241
 Moderne, 119
 Modificans, 202, 264
 Modificare, 178, 180
 Modificatio, 178
 Modulatie, 196
 Moduleren, 196, 260
 Modus, 365
 Modus Accidentalibus, 246
 Modus finitus, 165
 Modus Indicativus, 165
 Modus Infinitivus, 165
 Modus Infinitus, 165
 Modus Imperativus, 165
 Modus Negativus, 246
 Modus Optativus, 165
 Modus Sic se habendi, 244
 Modus Subjunctivus, 165
 Moeden, 273
 Moederslachtigh, 275
 Moederslaght, 212, 272
 Moetse, 271
 Moghe, 216, 270, 272
 Moineau, 237
 Mol, 119
 Mola, 243
 Molesteren, 122
 Moment, 122
 Monarchie, 242
 Monarchie, 115, 197
 Monazonta, 188
 Monden, 215
 Monderen, 119, 197
 Mondificeren, 197
 Moneren, 195
 Monfreer, 167
 Monochorda, 166
 Monolemma, 242
 Monomachia, 255
 Monomachie, 235
 Monomachus, 189, 253
 Monopolium, 202, 264
 Monosyllaba, 229
 Monseur, 185, 250
 Monster, 119
 Monsteren, 260
 Monsterheer, 194
 Monstering, 170, 174, 175,
 234
 Monticulus veneris, 182, 243
 Monture, 184, 185
 Monument, 124
 Moordtgevaert, 272
 Moratoria rescripta, 202, 265
 Morbi Incrementum, 255
 Morbi initium, 191
 Morbi tempus, 190
 Morbificus, 203
 Morbus, 190, 257, 356
 Morbus Acutus Ex decedentiâ,
 255
 Morbus Acutus simpliciter,
 255
 Morbus Calidus, 190
 Morbus Cavitationum, 257
 Morbus Comitatus, 190
 Morbus Compositus, 190
 Morbus Divinus, 257
 Morbus Frigidus, 190
 Morbus Gallicus, 190
 Morbus Instrumentalis, 257
 Morbus Intemperiei, 255
 Morbus Intermittens, 257
 Morbus Melancholicus, 190
 Morbus Non venenatus, 255
 Morbus Occularum
 Qualitatum, 257
 Morbus Per consensum, 257
 Morbus Per essentiam, 257
 Morbus Periodicus, 257
 Morbus Pestilens, 263
 Morbus Repentinus, 257
 Morbus Scheticus, 255
 Morbus Simplex, 190
 Morbus Solitarius, 190, 257
 Morbus Totius Substantiae,
 255
 Morerus, 205
 Moretus, 205, 264
 Morion, 194, 196, 259
 Morisca, 205
 Morose, 174, 181
 Morosophus, 247
 Morphaea, 200
 Morre, 271, 274
 Morselli, 204, 265
 Morsuli, 204
 Morsus diaboli, 191, 254
 Mortuus ab intestato, 203, 265
 Moschus, 204
 Mosquet, 184
 Mosquetier, 184, 249
 Mostache, 195, 197
 Moteur, 171
 Motor, 171, 224
 Motor Immobilis & movens,
 244
 Motus, 225
 Motus Ad quantitatem, 255
 Motus Distantiae, 266
 Motus diurnus, 302
 Motus Tonicus, 244
 Moze, 271
 Mucus, 252
 Muilprang, 213, 275
 Muiltwilligh, 213, 274
 Mulcte, 119
 Mulcteren, 113, 260
 Multangularis, 164
 Multaticium, 188
 Mumie, 184, 250
 Mundatie, 196, 197
 Munderen, 225
 Mundificatie, 195

- Mundificeren, 197
 Municipaal, 184
 Municipalis, 202, 263
 Municiperen, 185, 250
 Munificentie, 195
 Munimenta, 201
 Munitie, 110
 Munnik, 195
 Muralium, 202, 263
 Muschus, 202, 204
 Muscule, 171, 181, 182
 Musculeux, 194
 Musculus, 171, 182, 183, 241
 Musculus Abdominis, 241
 Musculus Cricoarythenoïdes, 245
 Musculus Flexor, 241
 Musculus Indignatorius, 246
 Musculus Intercostalis, 241
 Musculus Mandibularis, 183
 Musculus Mansorius, 183
 Musculus Masseter, 183
 Musculus Membraneus, 183
 Musculus Membranosus, 183
 Musculus Molitor, 183
 Musculus Obturator, 241
 Musculus Pectoralis, 241
 Musculus Rotundus major, 244
 Musculus Sacrolumbus, 241
 Musculus Scalenus, 246
 Musculus Serratus, 241
 Musculus Styloceratohyoïdes, 245
 Musculus Superbus, 246
 Musica, 245
 Musicant, 196, 259
 Musicijn, 196
 Musijcq, 251
 Musqueton, 196
 Mustache, 197
 Musurgus, 300
 Mutatio, 241
 Mutatio Accidentalialis, 246
 Mutin, 184, 249
 Mutinatie, 119
 Mutineren, 122
 Mutse, 214
 Mutui datio, 264
 Mutuum, 264
 Myocephalum, 187
 Myops, 190, 253
 Myrias, 224
 Myriogonum, 179
 Myrrhis, 201, 202, 265
 Mysterie, 200
 Mysterium, 200
 Myverachter, 274
Naghelmaaghe, 212
 Naghelvriendt, 212
 Narratie, 116
 Nativiteyt, 114
 Naturalis, 182
 Navigeren, 116
 Necessaire, 199
 Necessarius, 199
 Neederdaaligheyt, 209
 Negligent, 116
 Nemaar, 400
 Neuter, 380
 Neutraal, 380
 Number, 112
 Nompareil, 112
 Nonchalant, 110
 Nota Accentus accuti, 302
 Nota Accentus circumflexi, 302
 Nota Accentus gravis, 302
 Nulliteyt, 110
 Nunciatie, 115
 Nuveren, 350
Obligua, 182
 Oblique, 116
 Obreptio, 201
 Obstacule, 116
 Octroy, 110, 112
 Octroyeren, 112
 Oculair, 110
 Ode, 116
 Oestal, 304
 Oijelijk, 304
 Onderdaan, 279
 Onderen, 110, 116
 Ondermieten, 304
 Onderwindalgheest, 209
 Ongherucht, 209
 Onkunde, 211
 Ontharrenassen, 208
 Ooddwongel, 281
 Oodelijk, 304
 Oolijk, 304
 Operatie, 114
 Optica, 245
 Oracul, 112
 Orateur, 399
 Orbicularis, 267
 Orthodox, 115
 Ouwe, 272
 Overdwaalsch, 403
 Overslôbt, 209
Paaschmaandt, 280, 353
 Pacifiq, 382
 Pagie, 115, 119
 Paix, 116
 Palais, 399
 Palpabel, 110
 Parallellus, 164
 Pardonneren, 116
 Partiaal, 391
 Partialis, 391
 Particulier, 119
 Pasquil, 115
 Passie, 376
 Pastoor, 124
 Pastorye, 115, 124
 Paternel, 116
 Patient, 119
 Paveljoen, 114
 Pedmelen, 357
 Peekelvar, 209
 Pellegrum, 115
 Pellen, 211
 Petard, 114
 Peter, 115
 Pharmaceutice, 267
 Pharmacopoëtica, 267
 Pharmacopoeia, 267
 Philosophia, 245
 Philosophie, 114, 399
 Phlegma, 112
 Physica, 245
 Pituite, 110
 Plaisant, 110, 112
 Planeren, 116
 Plauderen, 116
 Plenipotentiaris, 116
 Plenipotentie, 116
 Pleuris, 116
 Poëma, 112
 Poësie, 124
 Poëtica, 245
 Politie, 124
 Pontsen, 380
 Pontsennen, 380
 Pontzenden, 380
 Port, 119
 Positie, 114
 Positijf, 114
 Positiva, 182
 Possederen, 117
 Possesseur, 117
 Possessie, 117
 Possessijf, 117
 Possessoir, 117
 Potent, 112
 Potentia, 365
 Praepositio, 165, 166n
 Praxis, 391
 Prelaat, 117
 Prelature, 117
 Prepositie, 166n
 Presbyter, 112
 Presbyteriaal, 124
 Present, 119
 Primaat, 115
 Principaal, 199
 Privativa, 182
 Privé, 110
 Probabel, 114
 Probleme, 114
 Project, 110
 Proprium, 199
 Protesteren, 119
 Pylaaren, 209
 Pyptouwen, 281
Quadraat, 110, 112
 Quadragesime, 380
 Quadrupliceren, 380
 Querelle, 112
 Quotisatie, 380
Rabat, 116
 Raconteren, 112
 Radicaal, 110
 Raillant, 45n
 Ramasseren, 112
 Raport, 110
 Rationalis, 182
 Ravelijn, 112
 Rayeren, 112
 Recapitulatie, 123
 Recesseren, 123
 Recessus maris, 192
 Redselligh, 281
 Reedehaven, 357
 Reformatie, 399
 Regiment, 110
 Rein, 279
 Reine Mere, 116
 Reizigher, 279
 Religie, 399

- Religieux, 116
 Remonstrant, 399
 Reppen, 279
 Restrictie, 384
 Resultatie, 124
 Resulteren, 124
 Retour, 110
 Revolteren, 124
 Rhetorica, 245
 Ról, 280
 Rommen, 281
 Roozemaandt, 280
 Ruijneren, 116
Saaghen, 215
 Sabbath, 175
 Sabbatharis, 259
 Sabbatharius, 188, 190
 Saccage, 184, 185, 249
 Sacerdotaal, 174
 Sacerdotalis, 174
 Sacrament, 249
 Sacramenteel, 194, 196
 Sacramenti significatio, 180
 Sacrarium, 179
 Sacratie, 175, 236
 Sacreren, 170, 236
 Sacrificateur, 174, 175
 Sacrilegie, 119
 Sacrolumbus, 201
 Saiseren, 167, 229
 Salariëren, 119
 Salaris, 110
 Salderen, 195, 196
 Saldo, 194, 195, 196, 260, 375
 Saliunca, 202
 Saliva siderum, 204
 Salix, 190
 Salix equina, 264
 Saltus vocis, 166, 300
 Saluatie, 176
 Salusandria, 254
 Salut, 170
 Salutatie, 176
 Saluteren, 167
 Saluw, 213, 283
 Salvatella, 180, 243
 Salveren, 229
 Salvia, 186
 Salvia Agrestis, 266
 Salvia Romana, 263
 Salvo schieten, 163, 166
 Sampsuchum, 190
 Samt, 273, 400
 Sanabilitas, 180
 Sanctificans, 200
 Sanctificator, 165
 Sanctificeren, 195
 Sanctimonia, 165
 Sanctio, 181
 Sanctio Ecclesiastica, 181
 Sanctitas, 165, 171
 Sanctiteit, 171
 Sanglant, 194
 Sanguijn, 119
 Sanguinalis, 186
 Sanguinatio, 253
 Sanies, 187
 Saphena, 181
 Saphena Descendens, 181
 Satira, 194, 258
 Satire, 195n
 Satisacceptio, 186, 253
 Satisdatie, 175
 Satisfactie, 229
 Satisfactorius, 202
 Satyra, 253
 Satyrium basilicum, 254
 Saufconduit, 170
 Sauvegarde, 238
 Scabinus, 188
 Scabiosa, 188, 204
 Scabreux, 170, 239
 Scaevola, 204
 Scaevus, 204
 Scala altimetra, 168, 204
 Scala Milliarium, 162, 168
 Scala Musicae, 166, 168
 Scalenum, 164, 168
 Scandaal, 239
 Scandulaca, 202
 Scaphoïdes, 263
 Scapularis, 182, 200
 Scarificatio, 202
 Sceleton, 243
 Scelotyrbe, 187, 253
 Scema, 167, 231
 Scema illuminationis Lunae, 162, 230
 Scenographia, 232
 Scepter, 123, 170
 Sceptum morionis, 201, 264
 Schaaren, 213
 Schabbe, 272
 Schabbeuwen, 213
 Schadde, 213
 Schaeper, 213
 Schaft, 273
 Schafteling, 213
 Schalk, 213
 Schandtstraf, 213, 273
 Schap, 214
 Schappen, 215, 283
 Schatzucht, 274
 Scheeren, 215
 Scheispoel, 211
 Scheisput, 211
 Scheissen, 275
 Schelf hilde, 211
 Schelf, 211
 Schema, 242
 Schematologia, 179
 Schep, 214, 280
 Schepseling, 213
 Schermschrift, 276
 Schesis, 200
 Schets, 211
 Schieloos, 272
 Schierlijk, 214
 Schierloos, 272
 Schiften, 211, 304
 Schifting, 304
 Schildbore, 217, 218
 Schildtbeure, 217
 Schildtbeurtigh, 214, 217
 Schildtbortigh, 214, 217
 Schildtverghaaring, 212
 Schiltaal, 212, 274
 Schinden, 213
 Schiplandt, 216
 Schipreep, 211
 Schipstadt, 216
 Schipzeel, 211
 Schobbe, 272
 Scholarch, 184, 186
 Scholastici, 247
 Scholasticq, 259
 Scholasticque Doctoren, 261
 Scholastijcq, 186
 Schongelvrootigh, 213, 272
 Schoof, 211, 272
 Schoolen, 273
 Schooven, 274
 Schoppen, 280
 Schosse, 270
 Schót, 214
 Schótschrift, 213, 281
 Schouden, 214
 Schoudtheescher, 216
 Schoudtheet, 216, 270
 Schoudtheidt, 216
 Schoudtheis, 216
 Schouwen, 214, 273
 Schreepel, 213
 Schrikkelen, 213
 Schrikkelmaandt, 213, 214
 Schrillen, 271
 Schroopen, 273
 Schuldtheis, 270
 Sciagraphia, 232
 Scientia, 167
 Scintillatie, 186
 Scintilleren, 186, 234
 Scirrholes, 200
 Scirrhus, 190
 Scirrhus Biliosus, 190
 Scirrhus Melancholicus, 190
 Scirrhus Pituitosus, 190
 Scirrhus Sanguineus, 190
 Scismatijcq, 120, 186
 Scisme, 186
 Sclerophthalmia, 192
 Scleroticus, 200, 263
 Scoevola, 204
 Scoevus, 204
 Scoliooma, 187
 Scolium, 171
 Scolopendrium, 191
 Scopus, 173
 Scorbutus, 186
 Scorpioen, 173
 Scortatie, 186
 Scorzonera, 188
 Scotinus, 257
 Sreatio, 252
 Scribae, 247
 Scriptoria, 205
 Scriptura, 173
 Scrobiculus cordis, 178
 Scrupule, 119, 123
 Scrupuleux, 120
 Scrupuloseit, 170
 Sculptoria, 202
 Scurriel, 235
 Scurril, 175
 Scutiformis, 203
 Secale, 252
 Secans, 164, 171
 Secessie, 175
 Secluis, 196

- Second flancq, 225
 Secourabel, 194, 196, 259
 Secoueren, 236
 Secours, 170, 238
 Secretaris, 176
 Secretary, 196, 259
 Secretelijck, 168
 Secretelijck, 170, 176
 Secreteren, 196
 Sectaris, 176
 Secte, 176
 Sectio, 166
 Sectio Initium Arietis, 166
 Sectio Vernalis, 166
 Secularis sacerdos, 179, 243
 Secundum Dici, 203
 Secundum Esse, 203
 Secundum Existendi
 consecutionem, 203, 266
 Secundum quid, 203
 Secuur, 175, 234
 Sedigitus, 265
 Seducteur, 195
 Seductie, 196
 Segmenta, 232
 Segregatie, 194
 Segregeren, 195
 Sejour, 174
 Sejourneren, 174, 175, 234
 Sejungeren, 174, 175
 Selectie, 174
 Selenographia, 187
 Semblant, 173
 Semeiotica, 200
 Semeioticè, 263
 Sementatio, 190
 Semicolon, 179
 Semidialis, 189
 Semidiameter, 164, 224
 Semiditonus, 232, 300
 Semilunaris, 180
 Semiminima, 226
 Seminervosus, 200
 Semispinatus, 203
 Semissarius, 188
 Semitertiana, 201
 Semitonium, 167, 232, 300
 Semivocalis, 165
 Sempervivum, 186, 188
 Senatus consulta, 294
 Sensibile, 171, 269
 Sensibile Per accidens, 244
 Sensibiliteit, 194, 195
 Sensitivus, 190
 Sensorium, 178
 Sensualitas, 178
 Sententia Interlocutoria, 263
 Sententie, 122
 Sententie diffinitif, 163
 Sententie Provisioneel, 261
 Sententieux, 235
 Sentiment, 170
 Sentinel, 184
 Sentis, 200
 Separabel, 199, 200
 Separabilis, 199, 200
 Separabilitas, 179
 Separatio bonorum, 166
 Sepiment, 167, 259
 Seponeren, 166, 229
 September, 170, 171
 Septemviri, 189
 Septenarius, 171
 Septentrionaal, 195, 196
 Septum, 242
 Sequestrarius, 265
 Sequeren, 225
 Sequester, 201
 Sequestratie, 249, 259
 Sequestre, 235
 Serenade, 174, 235
 Sergeant, 259
 Seris, 265
 Sermocinatio, 167
 Sermoen, 259
 Serositas, 186
 Serpentaria Minor, 263
 Serratus, 200, 201
 Sertula campana, 203
 Servil, 185, 249
 Servitus praediorum, 168,
 225, 294
 Servitus Rusticorum, 225, 294
 Servitus Urbanorum, 168,
 225, 294
 Servus, 189
 Servus Arcarius, 189, 263
 Servus Atrarius, 189
 Servus Capsarius, 189
 Servus Focarius, 189
 Servus Hercita, 189
 Servus Mediastinus, 189
 Servus Orcinus, 189, 255
 Servus Saccularius, 189
 Sesamöides, 203
 Seurete, 197
 Seurete de Corps, 194, 197
 Seveer, 175
 Sexagenarius, 168
 Sexe, 238
 Sextilis, 168, 224
 Sicaneren, 196, 258
 Sideratus morbus, 201, 203
 Sief, 205
 Sigillum Salomonis, 190, 205
 Sigmöides, 200
 Signaleren, 185, 250
 Signatus, 203
 Signeren, 175, 234
 Signet, 185
 Signum, 163
 Signum Accidentale, 246
 Silentie, 120
 Siler montanum, 191
 Sileren, 184
 Silerophthalmia, 192
 Siligo, 189, 253
 Siliqua dulcis, 191
 Siliqua, 189
 Silo, 187
 Simila, 186
 Similaris, 181
 Similiter situs, 225
 Simitas, 253
 Simonie, 261
 Simplex, 181
 Simplicitas, 173
 Simpliciteit, 173
 Simpliciter, 181
 Simul, 181
 Simul Cognitione, 181
 Simul Dignitate, 181
 Simul Dispositione, 181
 Simul Natura, 181
 Simul Tempore, 181
 Simulateur, 194
 Simulatie, 120
 Simultaneitas, 178, 242
 Simultaneus, 178
 Simultas, 178
 Simultas Negativa, 246
 Sinapismus, 255
 Singulier, 391
 Singultus, 253
 Sinisterlijk, 174, 175, 237
 Sinuosus, 201
 Sinus, 164, 186, 253
 Siriasis, 191
 Siro, 253
 Sisarum, 188
 Sisteren, 184, 185, 251, 260
 Sisymbrium, 186, 255
 Sitostasius, 189
 Slaaken, 213
 Slaan, 280
 Slaghel, 274
 Slaloos, 213
 Slegghe, 272
 Slegggheren, 215
 Slegggherigh, 215, 276
 Sleggghering, 215, 276
 Sleiker, 213
 Slib, 211
 Slijp, 211
 Slijpsel, 211
 Slingerstaert, 274
 Slip, 211
 Slommeren, 276
 Slommering, 276
 Sloopen, 270
 Slótghezin, 213
 Sluimen, 304
 Sluimervalligh, 271
 Slytevelesch, 211
 Smalt, 272
 Smedt, 211
 Smeekschrift, 276
 Smeeksmaakende, 276
 Smeermaandt, 213, 278
 Smets, 274
 Smilax, 257
 Smoel, 272
 Smyrnium, 265
 Snaak, 273
 Sneevelval, 273
 Sneuvelen, 273
 Snorre, 270
 Sober, 116
 Sobereren, 174, 234
 Socer, 247
 Sociaal, 120
 Societas, 189
 Societas Classis navalis, 263
 Sociëteyt, 119
 Socius, 182
 Socrus, 247
 Soda, 187, 254
 Sok, 211
 Solanum Tetraphyllum, 254
 Söld, 216, 270

- Sólfaat, 216, 270
 Soleus, 263
 Sollicitatie, 116
 Solide, 169
 Solidi quadratus, 169
 Solidimetria, 167, 169
 Soliditeyt, 169
 Solitude, 194
 Sóllebóllen, 213, 270
 Sollicitant, 195
 Solliciteren, 169
 Solliciteur, 194
 Soloecophanes, 241
 Solstitialis, 164
 Solstitie, 259
 Solstitium aestivum, 232
 Solstitium Hybernum, 164, 232
 Solstitium Initium Capricorni, 164
 Solstitium Tropicus Capricorni, 164
 Solstitium Tropicus Hybernus, 164
 Solutio, 204, 264
 Solvabel, 195
 Solveren, 116
 Sombre, 170
 Somma, 196
 Sommierlijk, 194, 196
 Somnambulus, 254
 Sophisma, 182, 241
 Sophisma A dicto simpliciter, 182
 Sophisma Figurae dictionis, 182
 Sophisma Non causae pro causa, 182, 244
 Sophist, 236
 Sophistry, 175, 236
 Sophisticus, 202
 Sophistiseren, 119
 Soporialis, 203
 Sóppen, 270
 Sorites, 163
 Sororius, 257
 Sors, 202
 Sortie, 174
 Soterologus, 226
 Souverain, 170
 Souw, 214
 Spaakerigh, 213
 Spaakigh, 213
 Spaakigh weeder, 272
 Spaan, 213
 Spaanen, 212
 Spade, 272
 Spagyrica, 189
 Spanceren, 184, 251
 Spange, 216
 Sparadrapus, 202
 Spatie, 229
 Spatium, 241
 Spatium Extensivum, 244
 Spatium Finitum, 244
 Spatium Imaginarium, 244
 Spatium Infinitum, 244
 Spatium Reale, 244
 Spatium Successivum, 244
 Spatula, 247
 Speceryen, 167
 Specht, 211, 281
 Speciale Procuratie, 166, 168, 294
 Species, 163
 Species Accidentalís, 246
 Species subalterna, 243
 Specieux, 258
 Specificatie, 259, 292
 Specificativus, 182
 Spectabel, 194, 258
 Spectatie, 195
 Speculum ustorium, 243
 Speeten, 211
 Spelta, 189
 Speltmaandt, 278
 Spengel, 216
 Spenne, 272
 Spennekoets, 271
 Spermaticus, 190
 Sphacelus, 187, 191, 254
 Sphaera, 180
 Sphaerica, 164, 225
 Sphaeroidales, 167, 229
 Sphaeropoëia, 180
 Sphaeropoëtica, 180, 242
 Sphalmata graphica, 180, 182
 Sphenopharingaeus, 201, 264
 Sphenostatica, 178
 Sphere, 119
 Sphygmologia, 242
 Spica nardi, 201
 Spieghelghevecht, 211, 270, 274
 Spieghelstrijdt, 270
 Spilden, 271
 Spillehalven, 212, 213, 214
 Spillemaaghe, 270
 Spinachia, 252
 Spinatus, 201
 Spindbroodt, 274
 Spinden, 212
 Spiritus, 179
 Spiritus Asper, 179
 Spiritus Lenis, 179
 Splen, 182, 243
 Spleneticus, 262
 Splenitijck, 120
 Splenitis, 190
 Splenium, 191
 Splinteren, 273
 Spondylium, 188
 Sponne, 216
 Sponsalia, 202
 Sponsor, 182
 Spontaneus, 264, 265
 Sporco, 166
 Spórkelle, 216, 278
 Spórkelmaandt, 216, 278
 Sprekbaarigh, 272
 Sprieteooghen, 212, 274
 Sprietooghen, 212
 Sprinktjijt, 213
 Sprongrijk, 274
 Spunne, 216
 Squilla, 188
 Squinantie, 196, 260
 Sriptoria, 205
 Staads, 271
 Staaken, 280
 Staande dinge, 212, 273
 Staatzaligh, 209
 Staatzoechte, 272
 Staaven, 214
 Stade, 214, 273
 Stade doen, 273
 Stadtghenoot, 212
 Stadtghrypen, 273
 Staerten, 273
 Staffier, 281
 Stalkaerse, 282, 284
 Stallicht, 282, 284
 Standart, 196, 260
 Stanti datto, 166, 230
 Stap handts, 213
 Stapel, 273, 361
 Staphyloma, 187
 Starrighlijk, 272
 Stateren, 185, 250, 251
 Statica, 179, 182
 Statio, 166
 Stationarii, 166
 Statuaria, 179, 182
 Statuë, 119
 Statuëren, 122
 Statuiten, 259
 Stature, 123
 Status, 223
 Status Conjecturalis, 223
 Status Finitivus, 223
 Status Humiliationis, 223
 Status Qualitatis, 223
 Status Quantitatis, 223
 Steedeling, 212
 Steeden, 273
 Steedigh, 214
 Steeghen, 277
 Steen, 214, 215
 Steenoudt, 273, 278
 Steenpoeler, 272
 Steeve, 274
 Steganographia, 242, 248
 Stein, 215
 Stel, 214
 Stelbier, 273
 Stelle, 274
 Stellionatus crimen, 201, 203, 265
 Stenochoria, 187, 253
 Stereometria, 163
 Sterhalzigh, 271
 Sterne, 273
 Sternutatorius, 201, 264
 Sterrigh, 284
 Sterrighlijk, 272
 Steur, 216
 Stief, 278
 Stiefbroeder, 278, 304
 Stier, 216
 Stieren, 212
 Stilo novo, 195
 Stilpijn, 212
 Stimmen, 273
 Stimulatie, 124
 Stipulatie, 251
 Stipulatio, 203, 262
 Stipulatio Ad diem, 203
 Stipulatio Pura, 203, 266
 Stipulatio Sub conditione, 203
 Stipuleren, 249

- Stirne, 273
 Stoeldoek, 211
 Stoelghanktapken, 281
 Stoet, 211
 Stók, 214, 400
 Stókdraager, 212, 216
 Stókkeknecht, 212, 216
 Stomaticus, 263
 Stórmboek, 212
 Stormooze, 212
 Stouwen, 272
 Straale, 273, 280
 Straalen, 212
 Strabismus, 253
 Stramonía, 190
 Strange, 270, 270n, 273
 Strangulatie, 196
 Stranguleren, 175
 Stranguria, 187, 255
 Stratagematographia, 182
 Stratageme, 236
 Stratificatio, 264
 Stratiotes Aquatilis, 254
 Streemen, 273
 Strijkweer, 212, 304
 Strijkweering, 212, 304
 Struikelzucht, 210, 212
 Struma, 187
 Strumaria, 185, 190
 Stugh, 211
 Stuir, 216
 Stupide, 175, 234
 Stylo novo, 166, 168, 230
 Styloglossum, 178, 243
 Subalternari, 178
 Subalterneren, 236
 Subborealis, 164, 225
 Subclavius, 264
 Subdiaconus, 179
 Subdifferentia, 188, 253
 Subdivideren, 235
 Subductio, 169
 Subhastatie, 183, 184, 249, 260
 Subhastatio, 201
 Subhasteren, 185, 249, 250
 Subinferre, 180
 Subintransia, 253
 Subinvestitus, 255
 Subject, 119
 Subjectum, 401
 Subjugeren, 260
 Sublimatio, 189
 Sublimatorium, 189
 Sublunair, 175, 235
 Subnotio, 179
 Subornatie, 184
 Subreptie, 184
 Subreptif, 185, 261
 Subreptio, 201
 Subscriptio, 188
 Subsistentia, 163, 227
 Subsisteren, 122
 Substantieux, 120
 Substantivus, 268
 Substillum, 201, 265
 Substitutie, 122
 Substitutio, 188
 Substratio, 169
 Substrative, 242
 Subvenieren, 250
 Subvirguleren, 185
 Succes, 125
 Successeur, 184, 249
 Successie, 125
 Successif, 174
 Successio Ab intestato, 269
 Successivus, 265
 Succinum, 253
 Succumberen, 260
 Succurrentie, 236
 Suffimentum, 204
 Suffitus, 204
 Suffoceren, 183, 184
 Suffragium, 241
 Suffrago, 265
 Suffumigium, 204
 Sugilleren, 195, 259
 Sultas, 188
 Suite, 224
 Sujet, 194, 259
 Summa, 171, 250
 Summarie, 184, 250
 Summarium, 255
 Supercilium, 166
 Supercilium Veneris, 263
 Supereren, 260
 Superficieel, 260, 261
 Superficiel, 261
 Superfluitas, 171
 Superfluiteit, 171
 Superfoetatio, 191
 Superimpraegnatio, 191
 Superincarnatio, 187, 257
 Superius, 166, 238
 Superparticularis, 188
 Superscript, 259
 Supersolutie, 249
 Superstitie, 249, 251
 Superstructie, 235
 Superstrueren, 235
 Supertranscendens, 264
 Suppliante, 196
 Supplianten, 166, 167, 225
 Supplicatie, 229
 Suppliceren, 260
 Supponeren, 175
 Suppoost, 259
 Supposeren, 122
 Suppositalis, 190
 Suppositare, 180
 Suppositie, 120
 Suppositio Accidentalís, 246
 Suppuratie, 183, 184, 249
 Suppureren, 184, 235
 Suprascapularis, 264
 Surabondant, 117
 Surabondantie, 117
 Surabonderen, 117, 260
 Suralis, 203
 Suralis Vena, 203
 Surannueren, 249
 Surdus, 202, 267
 Surface, 184
 Surmonteren, 122
 Surpasseren, 195
 Surplus, 184, 249
 Surprenant, 196, 259
 Surrept, 196, 260
 Surrogeren, 249
 Sursaut, 249
 Susceptores, 202
 Suscitatie, 249
 Suspect, 119
 Suspenderen, 258
 Suspens, 237
 Suspitie, 227
 Sustenteren, 229
 Sustineren, 122
 Sweeuw, 276
 Syagonagra, 254
 Sycomorus, 189
 Syderatio, 191
 Sydreuon, 204, 264
 Syllogismus Hypotheticus, 168
 Symbiotica, 242
 Symbole, 229
 Symmeter, 179
 Symmetria, 179
 Sympatheticus, 190
 Sympathia, 186
 Sympatie, 123
 Symphonia, 201, 263
 Symphonie, 196
 Symphyticus, 264
 Synchronisma, 265
 Synchronis, 187, 241
 Syndicaalen, 184, 185
 Syndrome, 187
 Synduasis, 162
 Synecdochicus, 241
 Synecphonesis, 242
 Synecticus, 204
 Synedrium, 188, 204, 253
 Synergia, 179
 Syneuresis, 243
 Syngrapha, 257
 Synochus, 255
 Synodalis, 182
 Synode, 171, 259
 Synodicus, 182
 Synodus, 171, 182
 Synopsis, 205
 Syntaxis, 165, 202
 Syntecticus, 201, 265
 Syopsis, 205
 Syssitos, 188
 Systema, 300
 Systematicus, 226
 Systole, 242
Taaalen, 280
 Tapijt, 110
 Te heim, 215
 Te maal, 215
 Te stade koomen, 273
 Teeghen heugh en meugh, 272
 Teeghenvoetelingen, 215
 Temporalis, 267
 Testament, 399
 Theologant, 399
 Theologia, 245
 Theologie, 399
 Theoretica, 182
 Theoria, 391
 Tincture, 116
 Titule, 125
 Tituleren, 125
 Tólken, 211
 Tóppaapinne, 209
 Totaal, 116, 391

- Tractaat, 399
 Traduceren, 116
 Trapezium, 379
 Tricolor, 381
 Tritonus, 383
 Tropus, 374
 Turbateur, 381
 Tweeboortigh, 209
 Tweespalt, 211
 Typographia, 381
 Typographie, 381
Ulceratie, 117
 Ulcereren, 176
 Unanimiteyt, 117
 Unicè, 401
 Uniform, 176
 Universeel, 391
 Univoca, 182
 Unte, 281
 Urbaan, 117
 Urbaniteyt, 116
 Urgent, 176
 Urgeren, 117
 Urina, 356
 Urinaal, 117
 Usufruct, 176
 Uteren, 176
 Uuitvaardt, 211, 284
 Uveren, 350
Vaagh, 348
 Vacant, 176
 Vaccineeren, 381
 Vacuëren, 116
 Vagabond, 117
 Van aver t'aver, 272
 Vegetaal, 381
 Vegetal, 381
 Vehement, 381
 Vehementie, 176
 Velocitas, 384
 Vena, 356
 Venaal, 381
 Venditie, 117
 Verbena, 349
 Verbenaca, 349
 Verwaaten, 406
 Vicaris, 117, 176
 Victoirie, 110
 Vinum, 356
 Violent, 116
 Viscum, 351
 Vitalis, 267
 Vivaciteyt, 117
 Vleeschhouwer, 280
 Vnguent, 117
 Vnie, 117
 Vniverseel, 110
 Vocaal, 116, 117
 Vocabel, 176
 Vocabulaar, 370
 Vocalis, 409
 Vogue, 110
 Volschaardt, 403
 Voluptueux, 117
 Vomitoirie, 116
 Vorch, 358n
 Vorchten, 358n
 Vrocht, 358n
 Vrouwentimmer, 403
 Vrucht, 358n
 Vruchten, 358n
 Vry-ghemaakte, 382
 Vsantie, 117
 Vsure, 117
 Vsurperen, 117
 Vulgair, 176
 Vulgaris, 182
 Vurcht, 358n
 Vurchten, 358n
Wapel-drenken, 383
 Weddermaandt, 354
 Weedermaandt, 354
 Weidmaandt, 354
 Wieren, 280
 Witvrouwe, 280
 Wolfsmaandt, 354
 Woon, 380
 Woonte, 380
Zalateur, 116
 Zonder, 280
 Zone, 116
 Zoud, 270
 Zoudaat, 270, 349

Bijlage: Vindplaatsen van de Woorden-Schat

Van de verschillende drukken van de Woorden-Schat bevinden zich talrijke exemplaren in bibliotheken en boekenverzamelingen in Nederland, België en andere landen. Uitgaven van het woordenboek komt men tegen tot in de bibliotheken van Londen en New York toe. Zoals te verwachten is treft men van de oudste drukken de minste exemplaren aan. Hoe later de uitgave, hoe meer ervan bewaard is gebleven. In de komende jaren zal via het beeldscherm een steeds groter aantal vindplaatsen te achterhalen zijn.

De in deze Bijlage vermelde exemplaren van de Woorden-Schat zijn aangetroffen in het boekenbezit van de volgende bibliotheken:

Universiteits Bibliotheek te Amsterdam
 Koninklijke Bibliotheek te Brussel
 Universiteits Bibliotheek te Gent
 Koninklijke Bibliotheek te Den Haag
 Bibliotheek Vredespaleis te Den Haag
 Stads Bibliotheek te Haarlem
 Universiteits Bibliotheek te Leiden
 Bibliotheek *W.N.T.* te Leiden¹
 Universiteits Bibliotheek te Nijmegen
 Gemeentelijke Bibliotheek Rotterdam
 Universiteits Bibliotheek te Utrecht

Dit proefschrift legt het accent op Lodewijk Meijer in zijn hoedanigheid van lexicograaf en niet op bibliografische zaken. Daarom wordt in deze Bijlage volstaan met een bibliografische opsomming.

Meer gedetailleerde gegevens zijn reeds opgenomen in de uitvoerige bespreking van de uiterlijke eigenschappen van achtereenvolgens de uitgave van Hofman (3.1.1.), de bewerkingen van Meijer (3.2.1.) en de uitgaven van de Woorden-Schat na Meijer (3.3.).

In de titelbeschrijving die hieronder volgt, is het verschil tussen cursief en niet-cursief niet weergegeven, evenmin als het verschil tussen de talrijke uiteenlopende lettertypen.

Voor elke druk is aangegeven welk exemplaar gedurende ons onderzoek werd gehanteerd. Van het desbetreffende exemplaar is een vingerafdruk gemaakt volgens de regels van de *Handleiding voor de medewerkers aan de STCN*, 's-Gravenhage 1988.

De titelpagina's van de geraadpleegde exemplaren zijn elders in dit proefschrift als illustratie opgenomen.

¹Zonder signatuur

Eerste druk 1650

| Nederlandsche | Woorden-Schat, | Dat is, | Verduytschinge van Uythem- | sche
woorden, die somtijds on- | der het Nederlandsch gevon- | den worden. | Wt verscheyde
Schrijvers vergadert. | [drukkersmerk] | Te Haerlem, | [lijn] | Ghedruckt, by Thomas
Fonteyn, Boeck-druc- | ker ende Boeck-verkooper aen de Marckt, in | de gekroonde
Druckery, 1650. |

[Door J. Hofman.]

Kl. 8°, IV, 152 blz.

Vindplaatsen: K.B. Den Haag 393 H 2, U.B. Leiden 1193 G 24, Persoonlijk eigendom van de auteur

Gebruikt: U.B. Leiden 1193 G 24.

Vingerafdruk: 165008 – a1=a2 *2 tsc – b1 A \$: b2 K2 eq

– Exemplaar K.B. Den Haag 393 H 2: Gebonden in kartonnen koftje met blauw papier beplakt. Doorschoten met wit. Bladranden van de tussengebonden bladen en van het woordenboek zijn niet afgesneden. Op de bijgebonden bladen, soms op de bedrukte pagina's, is met verbleekte inkt veel geschreven in Italiaans schrift¹. Bevat aanvullingen, toelichtingen en bronvermeldingen, waarvan af en toe iets is terug te vinden in een latere druk. Voorin het werk, waarschijnlijk van dezelfde hand: J.D.L. Court².

Tweede druk 1654

| Nederlandsche | Woorden-Schat, | Waar in meest alle de | Basterdt-Woorden, | Uyt |
P.C.Hóófdt, H.de Ghróót, C.Huyghens, | I.v.Vondel, en andere voortreffelijke |
Taalkundige: | En | Konst-Woorden | Uyt | A.L.Kók, S.Stevin, de Kamer in Liefd' |
bloeiende, en andere Duitsche Wijsghieren, | Verghadert, | Naauwkeurighlijk en met Kraft
vertaalt worden. | De tweeden Druk, verbetert en veel vermeerdert. | [titelvignet] |
t'Amsterdam, | [lijn] | By Thomas Fonteyn, by de Deventer Hout- | markt, inde
ghekroonde Druckery, 1654. |

[Door J. Hofman. Bew. en uitgebr. door L. Meijer.]

Kl. 8°, VIII, 248 blz.

Bevat 14-regelig gedicht van R. Ansló: 'Op de Nederlandsche Woorden-Schat Van Johan Hófman'. En 8-regelig gedicht van L. Meyer: 'Op de Vertaaling der Konstwoorden Van A.L. Kók'.

Eerste druk 1650.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 451 F 5, Bibliotheek Vredespaleis 197 I 15, K.B. Den Haag 3175 G 29, U.B. Leiden 1193 G 25, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Utrecht AB: Rariora duod 412

Gebruikt: K.B. Den Haag 3175 G 29

Vingerafdruk: 165408 – a1=a2 *3 on – b1 A , \$: b2 Q3 nig

¹Het nieuwe, geïmporteerde Italiaanse schrift, dat hier in de zeventiende eeuw steeds meer in zwang kwam. Zie Hermkens 1984: p. 6 en 7.

²Naam en voorletters zijn verbonden in een handtekening en dus niet makkelijk te ontcijferen. Waarschijnlijk gaat het hier om Mr. Johan de la Court, die leefde te Leiden in de jaren 1622-1660. *NNBwb* VII: 335. Meer over J. de la Court op p. 324 van deze studie.

Derde druk 1658

| Nederlandsche | Woordenschat, | Gheschikt in twee Deelen, | Van welke 't eene | Basterdwoorden, | En 't ander | Konstwoorden | beghrijpt. | De derde Druk, van veel ghrove misstellin- | gen ghezuivert, en meêr als de | helft verghroot. | [titelvignet] | t'Amsterdam, | [lijn] | Voor Jan Hendriksz en Jan Rieuwertsz. Boek- | verkoopers. M DC LVIII. |

Colofon p. [513]: | t'Amsterdam, | Ter Drukkery van Thomas Fontein, op de | Voorburghwal, by de Deventer Houtmarkt, | naast de voghel Ghryp. 1658. | [Door L.Meijer.]

12°, XXIV, 512 [502] blz., 2 dln. in 1 bd.

Bevat 14-regelig gedicht van R. Ansló: 'Op de Nederlandsche Woordenschat Van Johan Hófman'. En 8-regelig gedicht van L. Meyer: 'Op de Vertaaling der Konstwoorden Van A.L. Kók'.

Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 1095 E 2, U.B. Leiden 1193 G 26, Bibliotheek *W.N.T.*

Gebruikt: U.B. Amsterdam 1095 E 2

Vingerafdruk: 165812 – a1 *2 re\$h : a2 *6 he – b1 A2 , \$w : b2 Y6 ami

Vierde druk 1663

| Nederlandsche | Woordenschat, | Gheschikt in twee Deelen, | Van welke 't eene | Bastaardwoorden, | En 't ander | Konstwoorden | beghrijpt. | De vierde Druk, by na een derde | deel ghroot, dan de voorghaande. | [titelvignet] | t'Amsterdam, | [lijn] | Voor Jan Hendriksz. Boom, Boekverkooper, by | de Jan-Roon-poorts Toorn. M DC LXIII. | [Door L. Meijer.]

12°, XXIV, 672 blz., 2 dln. in 1 bd.

Bevat 14-regelig gedicht van R. Ansló: 'Op de Nederlandsche Woordenschat Van Johan Hófman'. En 8-regelig gedicht van L. Meyer: 'Op de Vertaaling der Konstwoorden Van A.L. Kók'.

Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 1249 J 11, K.B. Den Haag 525 B 27 en M 108 C 25,

U.B. Leiden 1193 G 27 en 196 F 12, Bibliotheek *W.N.T.*, G.B. Rotterdam 49 E 9

Gebruikt: K.B. Den Haag 525 B 27

Vingerafdruk: 166312 – a1 *2 \$h : a2 *6 , \$g – b1 A2 g, \$: b2 Ee6 woeke

- Exemplaar K.B. Den Haag M 108 C 25: Gebonden in één band met *'t Nieuw woorden-boeck der regten...* Door Mr. A[driaan] K[oerbagh]. Weduwe van Jan Hendriksz Boom, Amsterdam 1664. Blz. 1 van dit werk begint met: 'Nederlandsche Woorden-Schat Der Regts-geleertheyd en Regts-vordering'. Boven de pagina's van Koerbagh's werk staat verso 'Nederlandsche' en recto 'Woorden-schat'.¹

¹Het werk van Adriaan Koerbagh wordt in deze uitgave dus óók 'Nederlandsche Woorden-Schat' genoemd, alsof de uitgaven van Meijer en Koerbagh een samenhangend geheel vormen. Meer hierover op p. 34 van deze studie.

Vijfde druk 1669

| L. Meijers | Woordenschat, | In drie Deelen ghescheiden, | Van welke het | I. Bastaardtwoorden, | II. Konstwoorden. | III. Verouderde woorden | beghrijpt. | De Vijfde Druk, verbeterdt, en vermeer- | derdt met het heele laatste Deel, en zeer | veele woorden in de voorgaande. | [drukkersmerk: VIRTUS NESCIA VINCI. HIB] | t'Amsterdam, | By de Weduwe van Jan Hendriksz. Boom, op de | Singel, by Jan-Roon-poorts Tooren, 1669. | Met Privilegie. |

12°, XXII, 946 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.

Eerste druk, 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 1093 E 38 en 972 H 13, K.B. Den Haag 1016 F 50 en 145 G 8, U.B. Leiden 1193 G 28, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Nijmegen 193 d 2, Persoonlijk eigendom van de auteur, G.B. Rotterdam 1414 D 21, U.B. Utrecht AB: 95 H 5 en

AB-THO: RIJS 304-114

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 166912 – a1 *3 en\$: a2 *6 , \$di – b1 A a : b2 Rr4 st,\$o

– Exemplaar K.B. Den Haag 145 G 8: Buitengewoon fraai uitgevoerd in kostbare veelkleurige lederen band met veelkleurige dier-, bloem- en vogelfiguren op de vergulde snede. Mist deel III.

Fragment autograaf 1669 (*Haarlemse fragment*):

Bevat: zes woordenboekartikelen van p. 560 en (doorgestreept) één van p. 559.

Wit papier, fragment van 125 bij 86 mm, linker- en onderzijde afgescheurd, bovenzijde afgeknipt, rechterzijde deel bladrand. Verticale vergeures. |

Schrift: nonchalant 17e-eeuws handschrift. Vertoont zeer grote overeenkomst met het schrift waarin, in het *Leidse handschrift* van Meijer (ff. 44v – 45v), een gedicht uit 1666 is geschreven, nl. ‘Welkomst van zijne excellentie, den heere Pradel...’

Vindplaats: Meijers kladhandschrift *Mathildar oft Verloofde kooningsbruidt*. Treurspel. [± 1652-1668]. S.B. Haarlem Hs. 187 B 12.

Zesde druk 1688

| L. Meijers | Woordenschat, | Verdeelt in | 1. Bastaardt-woorden. | 2. Konst-woorden. | 3. Verouderde Woorden. | Den zesden Druk | Verbeterdt, en veel vermeerdt | in het derde Deel. | [drukkersmerk: TANDEM FIT SURCULUS ARBOR HDB] | t'Amsterdam, | [lijjn] | By Hendrik Boom, en de Wed. van | Dirk Boom, op de Cingel, by de | Jan-Roon-Poorts-Tooren, 1688. | Met Privilegie. |

12°, XXII, 791 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.

Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 2347 F 2, K.B. Brussel V.B. 5770 A 1, K.B. Den Haag M 108 C 26 en 4016 G 61, U.B. Leiden 1193 G 29, Bibliotheek *W.N.T.*, Persoonlijk eigendom van de auteur

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 168812 – a1 *3 ee : a2 *6 \$m – b1 A ve : b2 Kk6 nt\$ook\$

- Exemplaar Bibliotheek *W.N.T.* Met verbleekte inkt zijn tientallen artikelen, soms alleen betekenissen, bijgeschreven in tamelijk modern schrift, meestal onderaan de bladzijden. De meeste staan in de delen II en III, waarbij het in II meestal bastaardwoorden betreft, hetgeen in strijd is met het trefwoordenbestand van dit deel. Bevat een Ex libris Jan Steenks.

Zevende druk 1698

| L. Meijers | Woordenschat, | Verdeelt in | 1. Bastaardt-woorden. | 2. Konst-woorden. | 3. Verouderde Woorden. | Den zevenden Druk | Verbeterd, en veel vermeerderd | in het derde Deel. | [titelvignet] | t'AMSTELDAM, | [lijn] | By Hendrik Boom, en de Wed. van | Dirk Boom, op de Cingel, by de | Jan Roon-Poorts-Toorn, 1698. | Met Privilegie. | 12°, XXII, 791 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.
Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 1249 J 13, K.B. Den Haag 1190 G 36, U.B. Leiden 1193 G 30, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Nijmegen In. Ned. T 63 MEY 2, Persoonlijk eigendom van de auteur

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 169812 – a1 *3 ree : a2 *6 m – b1 A4 her : b2 Kk6 \$zomt

- Exemplaar K.B. Den Haag 1190 G 36: Geschenk van J.J. Salverda de Grave, met aantekeningen en verbeteringen in de tekst.

Achtste druk 1720

| L. MEIJERS | WOORDENSCHAT, | Verdeelt in | 1. BASTAARDT-WOORDEN. | 2. KONST-WOORDEN. | 3. VEROUDERDE WOORDEN. | De achtste Druk | Alom veel vermeerderd en verbeterd. | [drukkersmerk: TANDEM FIT SURCULUS ARBOR IB] | t'AMTELDAM, | [lijn] | By Jan Boom, op de Cingel, by den Jan- | Roon-Poorts-Toorn, 1720. |
[Uitgebr. door David van Hoogstraten]
Kl. 8°, XVIII, 707 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.
Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 1750 E 28, K.B. Brussel V.B. 5770 A, K.B. Den Haag 4016 G 8, U.B. Leiden 1193 G 31 en 1497 B 3, Bibliotheek *W.N.T.*, Persoonlijk eigendom van de auteur, U.B. Utrecht LB-NED: WDB-OUUD-9 # rar.

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 172008 – a1 *3 t\$al : a2 **2 gen, - b1 A i : b2 Yy lpe

- Exemplaar U.B. Leiden 1497 B 3: Derde deel, doorschoten met wit papier. Op de bladzijden van dit deel en op de tussengebonden bladen, aantekeningen van de hand van J.J. Schultens, vooral betreffende de herkomst der lemmata¹.

¹De aantekeningen zijn moeilijk te lezen.

Negende druk 1731

| L. MEIJERS | WOORDENSCHAT, | Verdeelt in | 1. BASTAARDT-WOORDEN. | 2. KONST-WOORDEN. | 3. VEROUDERDE WOORDEN. | De negende Druk | Alom veel vermeerderd en verbeterd. | [drukkersmerk: TANDEM FIT SURCULUS ARBOR IB] | t'AMSTELDAM, | [lijn] | By Jan Boom, op de Cingel, by den Jan- | Roon-Poorts-Tooren, 1731. |

Kl. 8°, XVIII, 707 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.

Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Achtste druk 1720 uitgebr. door David van Hoogstraten.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 684 G 38, S.B. Haarlem 63 C 14, U.B. Leiden 3746 F 40 en 1193 G 32, Bibliotheek *W.N.T.*, Persoonlijk eigendom van de auteur

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 173108 – a1 *3 est\$: a2 **2 igen – b1 A nk : b2 Yy lpen

Tiende druk 1745

| L. MEIJERS | WOORDENSCHAT | Verdeelt in | 1. BASTAARDT-WOORDEN. | 2. KONST-WOORDEN. | 3. VEROUDERDE WOORDEN. | De Tiende Druk | | Alom veel vermeerderd en verbeterd. | Eerste Deel. | [titelvignet] | t'AMSTELDAM, | [lijn] | By Jeronimus Ratelband, op de Ag- | terburgwal, by de Tooren-Steeg, over de | Brouwery van de Hooyberg, 1745. |

Kl. 8°, XXII, 274 - II + 366 - 196 blz., met frontispice, 3 dln. in 1 bd.

[Met afzonderlijke titelpagina voor deel II en deel III.]

Eerste druk 1650, door J. Hofman

Achtste druk 1720 uitgebr. door David van Hoogstraten.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 332 J 1 en 669 D 48, K.B. Den Haag 652 L 48, S.B. Haarlem 414 G 8, U.B. Leiden 1193 G 33, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Nijmegen In. Ned. T 63 MEY 1, Persoonlijk eigendom van de auteur, G.B. Rotterdam 1360 E 32, U.B. Utrecht JB–RAR: DUOD. 219.

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 174508 – a1 *3 ee : a2 **3 'er – 1b1 A , \$: 1b2 R3 ver –
2b1 A3 lstr : 2b2 Z5 nd – 3b1 A n : 3b2 N2 , \$b

– Exemplaar Persoonlijk eigendom van de auteur: De titelpagina's van deel II en III zijn niet aanwezig.

Elfde druk 1777

| L. MEIJERS | WOORDENSCHAT, | VERVATTENDE, IN DRIE DEELEN, | 1. BASTERDWOORDEN. | 2. KUNSTWOORDEN. | 3. VEROUDERDE WOORDEN. | DE ELFDE DRUK. | DEEZE DRUK, TEN NUTTE DER NEDERLANDEREN, | IN WOORDEN EN SPELLING DOORGAANS VERBE- | TERD, EN ZEER MERKLIJK VERMEERDERD, | DOOR | ERNST WILLEM CRAMERUS. | EERSTE DEEL. | [fleuron] | TE AMSTERDAM, | BY DE WED. LOVERINGH EN ALLART. | MDCCLXXVII. |

Kl. 8°, IV, 284 – 401 [399] – 215 blz., 3 dln. in 1 bd.
 Met afzonderlijke titelpagina voor deel II en deel III.
 Eerste druk 1650, door J. Hofman.
 Achtste druk 1720 uitgebr. door David van Hoogstraten.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 440 G 3, U.B. Gent B.L. 831, K.B. Den Haag 3023 E 19, S.B. Haarlem 414 G 33, U.B. Leiden 1193 G 34, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Nijmegen In. Ned. T 63 MEY 3, Persoonlijk eigendom van de auteur, G.B. Rotterdam 1370 G 37, U.B. Utrecht LB-NED: WDB-OUUD-9a # rar en AB: B oct 727.

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 177708 – 1b1 A e : 1b2 S5 i eve – 2b1 A2 ere : 2b2 Bb2 taala -
 3b1 A2 or\$e : 3b2 O2 den

- Exemplaar U.B. Gent B.L. 831: Drie delen in drie banden
- Exemplaar U.B. Utrecht AB: B oct 727: Drie delen in drie gelijke, bruin kartonnen bandjes. Deel I uit 1777, deel II uit 1745, deel III uit 1745.

Twaalfde druk 1805

| L. MEYERS | WOORDENSCHAT, | BEVATTENDE, | IN DRIE DEELEN, | DE
 VERKLAARING DER BASTERDWOORDEN, | KUNSTWOORDEN, EN
 VEROUDERDE | WOORDEN ; | LAATSTLYK MERKLYK VERBETERD EN
 VERMEERDERD | DOOR | ERNST WILLEM CRAMERUS, | NU VERDER
 BESCHAAFD EN VERRYKT, NAAR DE BEHOEFTE VAN | DEN
 TEGENWOORDIGEN TYD, DOOR DEN ARBEID VAN VER- | SCHEIDEN
 TAALMINNAARS. | TWAALFDE DRUK. | [lijn] | TE DORDRECHT, | BY A.
 BLUSSÉ & ZOON. | MDCCCXV. |

8°, IV, 514 blz., 3 dln. in 1 bd.

Het derde deel wordt besloten met een drukkersaanbieding: S.v. Leeuwen,
Roomsch Hollandsch recht, 12e druk bew. door Mr. C.W. Decker. 4°, 2 dln., prijs
 f 5 : 10 : -, op groot papier f 7 : - : -.

Eerste druk 1650, door J. Hofman.

Achste druk 1720 uitgebr. door David van Hoogstraten.

Vindplaatsen: U.B. Amsterdam 313 E 28, K.B. Brussel III 8607 A, K.B. Den Haag 652 K 1, S.B. Haarlem 63 E 35, U.B. Leiden 1193 D 26, Bibliotheek *W.N.T.*, U.B. Nijmegen leeszaal, Persoonlijk eigendom van de auteur, U.B. Utrecht LB-NED: WDB-OUUD-9b

Gebruikt: Persoonlijk eigendom van de auteur

Vingerafdruk: 180508 – a1=a2 *2 lfd – b1 A e : b2 Kk a

- Exemplaar K.B. Brussel III 8607 A: Tussengebonden vier bladen, waarvan drie met aantekeningen.

Résumé

C'est en 1629 que naquit à Amsterdam Lodewijk Meijer, fils de Willem Janszn et Maria Lodewijcks. Meijer était membre de l'Église Réformée. Son demi-frère, Alhard Lodewijk Kók, de 13 ans son aîné, exerça sur Meijer une influence considérable. Kók était puriste et considérait que la science devait être exercée dans la langue maternelle. Il traduisit du latin des ouvrages scientifiques, parmi lesquels des oeuvres de Burghersdijk et Vossius. Kók mourut en 1653 à l'âge de 37 ans. Meijer assumait son héritage littéraire et continua le travail de traduction de son demi-frère. Mais après le *Mergh der ghódtgheleerdtheid* de 1656, Meijer prit conscience que la traduction n'était pas sa vocation.

Meijer réussit ses études au Athenaeum Illustre d'Amsterdam, très probablement précédées de l'école latine. En 1660, il obtint à Leyde son doctorat en philosophie et en médecine. Parmi ses amis d'études, il comptait Thomas la Grue, Adriaan Koerbagh et Johannes Bouwmeester, qu'il connaissait déjà avant les études. Après l'obtention de son titre de docteur, il s'installa comme médecin à Amsterdam, où il épousa Constantia Carret en 1661. De ce mariage peu heureux ne naquit aucun enfant.

Comme la plupart des médecins de son époque, Meijer était un admirateur de Descartes. Après son retour à Amsterdam, il joignit le groupe des amis de Spinoza et participa activement à leurs réunions. Il réussit à convaincre Spinoza de publier en 1663 *Renati des Cartes principiorum philosophiae pars I, & II more geometrico demonstratae*. Dû à ses occupations dans d'autres domaines, les contacts de Meijer avec Spinoza diminuèrent et en grande partie, prirent probablement fin vers 1669.

En 1666, Meijer publia anonymement un ouvrage philosophique, *Philosophia S. Scripturae interpres*, dans lequel, pendant son explication des Écritures Saintes, il confère à la philosophie le pouvoir suprême. Nombreuses furent les réactions d'indignation. Il est presque certain que la traduction néerlandaise est l'oeuvre de Meijer lui-même.

En 1665, Meijer devint membre du collège des régents du théâtre de la ville. Il fit paraître deux pièces. En 1667, *Ghulde vliet*, une pièce aux grands moyens et en 1668, *Verloofde koninksbruidt*, une pièce dans la préface de laquelle il exposa les principaux principes théâtraux. En 1669, suite à un différend au sein du collège, Meijer fut relevé de ses fonctions de régent. Par rancune et aussi pour faire admettre ses idées en matière de théâtre, c'est avec Andries Pels, Johannes Bouwmeester, Willem Blaau et d'autres qu'il créa en 1669 le cercle d'amis des arts 'Nil volentibus arduum'.

Avec l'Académie Française en exemple, ce nouveau cercle souhaitait élever à un plus haut niveau la langue et les arts, en particulier la dramaturgie. Très actif, surtout les premières années, Nil agit contre les pièces de théâtre que les régents faisaient porter à la scène et produisit de nombreuses révisions théâtrales. Meijer participa à diverses publications, parmi lesquelles des ouvrages grammaticaux. En 1672, il publia lui-même anonymement *Italiaansche spraakkonst*.

En 1678, Meijer fut pour la seconde fois nommé régent de théâtre. Cette période fut, elle aussi, marquée par des différends. En 1681, il loua pendant trois ans le théâtre avec Joan Pluimer et Pieter de la Croix. Il mourut quelques mois plus tard et fut enterré dans l'église Oude Kerk à Amsterdam.

A l'occasion de la publication de *Radt van avondtuuren* de Kók, Meijer rencontra l'imprimeur Thomas Fonteyn, qui venait de déménager de Haarlem pour s'installer à Amsterdam. C'est pour lui que Meijer entama la révision de *Nederlandtsche woorden-schat*,

un petit dictionnaire bâtard. La première édition, parue anonymement en 1650, fut compilée par Johan Hofman.

Le *Nederlandtsche woorden-schat* de Hofman comptait environ 150 pages avec 3.700 articles. Ses mots bâtards, provenant du français ou du latin, étaient, dans leur forme et/ou prononciation, généralement adaptés au néerlandais. Les principaux domaines d'origine étaient le droit, la médecine, la philosophie, l'art militaire et la théologie. Un article avait en moyenne 1,8 sens dont 95% d'un seul mot. L'ouvrage était donc très sommaire.

La première révision de Meijer reparut en 1654 chez Fonteyn à Amsterdam sous le même titre *Nederlandtsche woorden-schat*. La seconde parut en 1658 sous le titre *Nederlandsche woordenschat* chez les libraires Jan Hendriksz Boom et Jan Rieuwertsz, alors que Fonteyn imprimait encore l'ouvrage. La troisième révision parut sous le même titre en 1663 chez Jan Hendriksz Boom. En 1669, chez la Veuve de Jan Hendriksz Boom, parut la quatrième et dernière révision de l'ouvrage de Meijer sous le titre *L. Meijers woordenschat*.

Avec Meijer, le 'Woorden-Schat' prit de l'ampleur. L'ouvrage de 150 pages avec 3.700 articles en 1650 comptait en 1669, 950 pages avec plus de 17.000 articles. Alors que l'édition de Hofman ne comptait qu'un volume, en 1658 Meijer répartit son 'Woorden-Schat' en deux parties, une de mots bâtards et une de mots techniques. En 1669, il ajouta une troisième partie avec les mots archaïques et insolites.

L'analyse de la Macrostructure des révisions de Meijer fait apparaître le sens très particulier qu'il attribue dans la pratique de son dictionnaire aux termes 'mot bâtard' et 'mot technique'. Dans les mots bâtards, Meijer place la forme néerlandaise des mots étrangers ainsi que les mots entièrement français. Dans les mots techniques, il place les termes scientifiques purement étrangers, provenant en général du latin et du grec, mais pas de mots français. Les mots clefs dans la troisième partie de 1669, mots archaïques et insolites, appartiennent au lexique néerlandais.

Les entrées qu'utilise Meijer dans le 'Woorden-Schat' sont presque toujours composées d'un seul mot. Beaucoup de ses mots bâtards ont un sens assez général. Le principal domaine d'origine est très nettement le droit. Les mots techniques sont des termes scientifiques provenant le plus souvent de la philosophie, la médecine, le droit et la science des herbes officinales. Les domaines d'origine reflètent la vie et les études du réviseur. Les mots archaïques et insolites de la troisième partie sont plus liés à la vie quotidienne.

Dans les parties de mots techniques, Meijer place aussi des sous-entrées. Une sous-entrée est généralement composée d'un seul mot et est liée comme adjectif à l'entrée-vedette. Par l'ajout de sous-entrées, un article peut prendre de l'ampleur. La deuxième partie de 1658, qui contient beaucoup de termes philosophiques, également dans les sous-entrées, fut plus tard, par Axters, qualifié de lexique philosophique. En 1669, Meijer supprima 2.600 sous-entrées de cette deuxième partie, principalement des sous-entrées philosophiques. Par les nombreux termes provenant de la médecine et de la science des herbes officinales, l'ouvrage prend alors plus le caractère d'un lexique médical. Cependant, outre les domaines d'origine susmentionnés, on distingue clairement de nombreux autres domaines scientifiques à l'origine des entrées.

Si on analyse la Microstructure des révisions de Meijer, la caractéristique la plus frappante est la concision avec laquelle il opère. Pour chaque mot bâtard ou technique, Meijer vise à donner un équivalent néerlandais d'un seul mot. Il veut proposer à l'utilisateur du dictionnaire un mot néerlandais pouvant remplacer le mot étranger.

Dans la troisième partie de 1669, l'approche est différente. Ce volume contient l'explication de mots archaïques et peu courants et est destiné à l'usager de la langue

intéressé. Ici, le but n'est pas de proposer un mot de remplacement. La concision est moins essentielle et des explications linguistiques sont régulièrement ajoutées. Les articles longs, de composition irrégulière, comprennent des sous-entrées et des mots dérivés sans définition.

Dans les volumes de mots bâtards, un article comporte en moyenne deux sens, composés en général d'un seul mot et appartenant à la langue usuelle de l'époque de Meijer.

Dans les volumes de mots techniques, une entrée principale est suivie en moyenne d'un peu moins de deux sens, également normalement composés d'un seul mot. Les termes qu'utilise Meijer pour expliquer les mots techniques sont souvent longs, compliqués et insolites.

Dans le troisième volume de 1669, une entrée principale est suivie en moyenne de 2 sens et une sous-entrée de 1,3 sens. Les sens des entrées et sous-entrées sont pour 80% composés d'un seul mot et appartiennent à la langue usuelle. Parmi les articles compris dans ce volume, 20% sont pourvus d'une explication linguistique, composée en moyenne de 20 mots, pouvant traiter de la genèse du mot, l'ancienneté, le sens historique ou la région d'origine. Le troisième volume est déparé par des répétitions et redondances.

Pour toutes les trois parties, on constate qu'au cours des révisions de Meijer, les sens à plusieurs mots associés aux entrées-vedettes prirent de plus en plus le caractère d'une définition lexicographique à part entière.

En ce qui concerne l'orthographe, on peut remarquer qu'au 17e siècle, elle n'était pas déterminée de façon précise. Et bien que Meijer vise l'unité, l'orthographe utilisée dans le 'Woorden-Schat' manque également de conséquence. Les multiples erreurs que l'on rencontre dans les articles sont dues aussi bien à l'auteur qu'à l'imprimeur. Les erreurs sont souvent corrigées dans l'édition suivante, alors que de nouvelles fautes y sont faites.

Dans les sous-titres et les préfaces, Meijer mentionne toutes sortes de références et d'exemples dignes d'être suivies qui ne sont que rarement de nature lexicographique. Il est probable que plusieurs des auteurs mentionnés ont réellement servi de référence à Meijer, alors que d'autres ne sont cités que pour le prestige de son ouvrage. Il est presque certain que Meijer a pris de nombreux éléments dans des ouvrages lexicographiques, et notamment de l'*Etymologicum* de Kiliaan, ouvrages qu'il mentionne pas.

Les sept éditions de 'Woorden-Schat' parues après la mort de Meijer ne sont traitées dans la présente étude qu'en ce qui concerne leurs aspects extérieurs. Il s'agit de: année d'édition, éditeur, titres et sous-titres, marque de l'imprimeur, décoration typographique et frontispice, préface et, si connu, l'auteur de la révision. En 1720, le réviseur fut David van Hoogstraten, en 1777 Ernst Willem Cramerus et la dernière édition fut révisée par 'Verscheiden Taalminnaars', un groupe d'amoureux de la langue.

Parmi ces éditions postérieures, parues en 1688, 1698, 1720, 1731, 1745, 1777 et 1805, on constate que celles de 1698 et 1731 ne reçurent aucun complément. La dernière révision de Meijer de 1669 compte 950 pages avec 17.200 articles en 75.400 mots. La toute dernière édition de 'Woorden-Schat' en 1805 comprend 514 pages avec 21.100 articles en 102.400 mots. Cela signifie une augmentation de la matière d'environ 25% malgré une réduction du nombre de pages.

L'histoire de l'appréciation du 'Woorden-Schat' est particulièrement intéressante. Dans la présente étude, nous avons pu réunir cent textes de nature, envergure et importance très différentes, parlant d'une manière ou d'une autre du 'Woorden-Schat'. Dans certains textes, il s'agit d'une simple mention neutre. Dans d'autres, le 'Woorden-Schat' est utilisé comme source. L'appréciation peut être très positive ou exprimer une sévère critique. Maintes fois

le renvoi ou l'allégation contient des inexactitudes et l'imprécision des références est frappante.

Regroupées par domaine scientifique d'origine, on constate que dans l'ensemble biographies et bibliographies, 76% des références trouvées sont des mentions neutres. Le plus grand nombre de réactions positives, 80%, provient du domaine de la philosophie et théologie. Dans la discipline de la lexicographie, 78% émettent une appréciation positive. Dans le groupe linguistique, philologie et lettres, on ne compte que 59% de réactions positives. C'est ce groupe qui émettra le plus de réactions négatives, surtout aux 18e et 19e siècles. L'attention est attirée sur les insuffisances du 'Woorden-Schat', la critique visant principalement la troisième partie.

Regroupées selon l'époque d'origine, il ressort qu'aux 17e et 18e siècles, les références faites au 'Woorden-Schat' sont principalement des mentions négatives et neutres. Au 19e siècle, 58% des références sont positives et au 20e siècle, 72%.

Si l'on considère l'ensemble des références au 'Woorden-Schat', il apparaît clairement que les utilisateurs du dictionnaire, notamment au 19e siècle, ont rarement fait une distinction entre les révisions faites par Meijer lui-même et celles faites après sa mort. *L. Meijers woordenschat* fut purement et simplement vu comme le *Woordenschat* de Meijer, y compris toutes les imperfections survenues après sa mort.

Il existe un rapport certain entre l'oeuvre lexicographique et non-lexicographique de Meijer. Il a formulé ses idées sur le purisme et la lexicographie dans les préfaces de ses révisions du 'Woorden-Schat' et aussi à plusieurs endroits dans son oeuvre non-lexicographique. Les idées de Meijer témoignent de son purisme. En traduisant les mots bâtards, il veut purifier la langue maternelle et la rendre compréhensible pour l'usager moins cultivé. En traduisant les mots techniques, il veut stimuler la traduction en néerlandais d'ouvrages scientifiques. Les jeunes pourront ainsi exercer la science dans leur langue maternelle et ne se verront plus dans l'obligation de suivre le laborieux enseignement des langues qu'a connu Meijer. Le temps libre ainsi gagné pourra être mis à profit pour l'acquisition de connaissances plus utiles.

Si l'on compare enfin l'oeuvre lexicographique de Meijer aux travaux similaires de ses prédécesseurs, on constate qu'elle est enracinée dans les traditions puristes de son époque. Dans son traitement des mots techniques, on reconnaît par ailleurs les listes de mots et leur sens que son demi-frère Kók joignait fréquemment aux traductions. Meijer utilisa, compila et perfectionna ce qu'il rencontra fragmentairement chez les autres.

Coup sur coup, Meijer compléta et étendit le contenu du 'Woorden-Schat' jusqu'à ce que l'on pourrait considérer comme deux dictionnaires complets: un de mots techniques et un de mots bâtards. La troisième partie, consacrée aux mots archaïques et peu courants, qui durant la vie de Meijer ne vit le jour qu'une seule fois, est l'ouvrage qui concorde le moins avec la méthode lexicographique de Meijer. Cette partie présente de nombreuses imperfections qui dans le temps risqueraient de gâcher les mérites des autres deux parties.

Summary

Lodewijk Meijer was born in 1629 in Amsterdam, son of Willem Janszn and Maria Lodewijcks. Meijer was a member of the Reformed Church. His half-brother, 13 years elder, Alhard Lodewijk Kók, had a considerable influence on him. Kók was a purist and he was of the opinion that science ought to be practised in the mother tongue. He translated scientific work from Latin, among other things work by Burghersdijk and Vossius. Kók died in 1653 at the age of 37. Meijer took care of his literary legacy and initially continued his translation work, but after *Mergh der ghódtgheleerdtheidt* of 1656, he came to the conclusion that translating was not his vocation.

Meijer attended the Amsterdam Athenaeum illustre, prior to which he most probably went to the Latin school. In 1660 he took his doctoral degrees in philosophy and in medicine in Leiden. Some of his student friends were Thomas La Grue, Adriaan Koerbagh and Johannes Bouwmeester, with whom he was befriended before. After his promotion, Meijer established himself as a doctor in Amsterdam, where he married Constantia Carret in 1661. This marriage was not very happy, and remained childless.

Like most doctors in that time, Meijer admired Descartes. Moreover, after his return to Amsterdam he joined the friends of Spinoza, and took actively part in their meeting sessions. He succeeded in convincing Spinoza to publish *Renati des Cartes principiorum philosophiae pars I, & II more geometrico demonstratae* in 1663. Because of his many activities in other fields, Meijer's involvement with Spinoza dwindled and probably well-nigh ended around 1669.

In 1666 Meijer anonymously published a philosophical work, the *Philosophia S. Scripturae interpres*, in which he attributed most weight to philosophy when explaining the Holy Script. This work raised numerous indignant reactions. The translation into Dutch is almost certainly done by Meijer himself.

In 1665 Meijer entered the board of theatre directors. Two plays were published by his hand. In 1667, the *Ghulde vlies*, a play with all kinds of artful devices. In 1668, the *Verloofde koninksbruidt*, of which he used the prologue to explain the most important rules for drama. Because of a dispute within the board Meijer got removed as theatre director in 1669. Out of rancor and also in order to get his ideas on drama accepted yet, he founded the art society 'Nil volentibus arduum' in 1669 together with Andries Pels, Johannes Bouwmeester, Willem Blaau and others.

This new society had the aim to bring language and art, especially the art of playwriting, up to a higher level, for which the Académie Française served as an example. Especially in the beginning years Nil was exceptionally active. It reacted against the plays that the theatre directors commissioned to be put on, and produced many play adaptations. Meijer participated in various publications, among other things grammatical work. In 1672 he anonymously produced the *Italiaansche spraakkonst*.

In 1678 Meijer got appointed for the second time as a theatre director. Also this period was characterized by disputes. In 1681 he rented the theatre for 3 years, together with Joan Pluimer and Pieter de la Croix. He died a few months later and was buried in the Old Church in Amsterdam.

The publication of Kók's *Radt van avondtuuren* brought Meijer in contact with printer Thomas Fonteyn, who had just moved from Haarlem to Amsterdam. For him Meijer took on an adaptation of the *Nederlandsche woorden-schat*, a small dictionary of loan words.

The first edition, which appeared in 1650 in Haarlem anonymously, was compiled by Johan Hofman.

The *Nederlandsche woorden-schat* by Hofman contained approximately 150 pages, holding 3.700 articles. His loan words, coming from French or Latin, mostly had been adapted to the Dutch language through form and/or pronunciation. The most prominent fields of provenance were law, medicine, philosophy, military science and religion. One article included on average only 1.8 meanings, 95% of which consisted of only one word. It was, therefore, a very concise piece of work.

Meijer's first adaptation was published in 1654 in Amsterdam by Fonteyn again under the name of *Nederlandsche woorden-schat*. His second adaptation was published in 1658 under the title *Nederlandsche woordenschat* by the booksellers Jan Hendriksz Boom and Jan Rieuwertsz, while still printed by Fonteyn. The third adaptation was published under the same title in 1663 by Jan Hendriksz Boom. In 1669 Meijer's fourth and last adaptation was published by the widow of Jan Hendriksz Boom, as *L. Meijers woordenschat*.

In Meijer's hands the 'Woorden-Schat' expanded. The 150 pages containing 3.700 articles of 1650 had increased to 950 pages in 1669 with over 17.000 articles. The edition by Hofman consisted of only one section, but in 1658 Meijer divided the 'Woorden-Schat' into two sections, one giving loan words, one holding technical terms. In 1669 he added a third section with obsolescent and unusual words.

As regards the macrostructure of Meijer's adaptations, it is very remarkable to see the meaning he attaches in his dictionary to the concepts 'loan word' and 'technical term'. In the section loan words Meijer includes 'dutchified' foreign words, and moreover fully French words. In the section technical terms he subsumes purely foreign technical terms, mostly from Latin or Greek, but no French terms. The main entries in the third section of the 1669 edition, the obsolescent and unusual words, belong to the Dutch vocabulary.

The entries that Meijer incorporates in the 'Woorden-Schat' almost all comprise only one word. Many of his loan words have a fairly general meaning. Here, the field of provenance is predominantly law. Technical terms are scientific phrases and these mostly appear to originate from philosophy, medicine, law and herbal science. These fields of provenance relate to the life and study of the adapter. The obsolescent and unusual words of the third section are more in line with day-to-day life.

In the sections containing technical terms Meijer brings in subentries. A subentry usually consists of one word and normally links to the main entry as an attributive adjunct. The adding of subentries can result in extensive articles. The second section of 1658, which contains many philosophical terms, also after the subentries, Axters later labeled as a philosophical lexicon. In 1669 Meijer cancels 2.600 subentries from this second section, mostly philosophical subentries. Then the work becomes more a medical lexicon, because of the numerous terms originating from medicine and herbal science. Still, many other scientific fields, besides the above-mentioned fields of provenance, can be identified as the definite source for the entries.

With regard to the microstructure of Meijer's adaptations, the most striking thing is the degree of concision that he applies. Meijer seeks to offer a Dutch equivalent of one word for every foreign loan word or technical term. In this way he wishes to present the user of the dictionary with a Dutch word with which to replace the foreign word.

The third section of 1669 is quite different. Here, an explanation of the obsolescent and unusual words is given to the interested language user. Replacement is not the objective here. To be concise is less important and regularly linguistic explanations are added.

Longer articles with an irregular structure also contain subentries and examples for usage of one word without explanation.

An article in the sections with loan words implies on average two meanings. In general these comprise one word and these belong to the colloquial language of the days of Meijer.

A main entry in the sections with technical terms is on average followed by slightly less than two meanings, which also normally comprise one word. The words that Meijer uses to explain the technical terms are often long, complex and unusual.

In the third section of 1669 a main entry is on average followed by two meanings, a subentry by 1.3 meanings. The meanings after the main and subentries for 80% comprise one word and belong to the common daily speech. 20% of the articles in this section holds a linguistic explanation, of on average 20 words, in which can be discussed the origin of the word, the age, an earlier meaning or the region of origin. The third section is marred by redundancies and recurrences.

It is true for all three sections that the meanings consisting of more than one word that link to main entries have evolved during Meijer's adaptations more and more into a kind of full lexicographical definition.

Regarding the spelling, it is worth mentioning that a definite spelling did not exist in the seventeenth century. Also in the 'Woorden-Schat' the spelling is inconsistent and dissimilar, although Meijer strives for unity. Of the various mistakes that can be found in the articles, some are made by the adapter, and some by the compositor. Often these mistakes have been corrected in the next edition, but by then other mistakes are made.

In subtitles and prologues Meijer mentions all kinds of sources and examples worthy of imitation, which rarely are of a lexicographical nature. Most probably Meijer has indeed used several of the authors mentioned. Others he merely mentions to give prestige to his work. He almost certainly has extracted much matter from lexicographical works, especially the *Etymologicum* by Kiliaan, which he does not state.

The seven editions of the 'Woorden-Schat' that were published after Meijer, are discussed in this research only with respect to the external features. The research considers year of publication and publisher, the numerous titles and subtitles, printer's mark, typographical ornaments and frontispiece, the prologue and the adapter in case the adapter is known. In 1720 David van Hoogstraten acts as an adapter, in 1777 Ernst Willem Cramerus and the last edition is adapted by 'Verscheiden Taalminnaars' (Various Language Lovers).

It turns out that of the later editions, which were published in 1688, 1698, 1720, 1731, 1745, 1777 and 1805, the editions of 1698 and 1731 have not been supplemented. Meijer's last adaptation of 1669 counts 950 pages holding 17.200 articles, containing 75.400 words. The very last edition of the 'Woorden-Schat' of 1805 counts 514 pages, holding 21.100 articles containing 102.400 words. This means an increase of the matter by approximately 25% despite the lower number of pages.

The history of valuation of the 'Woorden-Schat' is very interesting. This research includes a hundred texts in all, very different by nature, size and importance, which discuss the 'Woorden-Schat' in one way or another. In some cases it only concerns a neutral statement. In some cases the 'Woorden-Schat' is used as a source. The texts may express warm appreciation, but also fierce criticism. Often there are mistakes in the reference or statement and the inaccuracy of earlier acknowledgements is indeed striking.

When dividing up the found references by scientific fields of provenance, it is found that with the cluster of biography and bibliography 76% are neutral statements. The greatest number of positive reactions, 80%, is found in the field of philosophy and religion. Also

lexicography proves to produce 78% of positive reactions. The group of linguistics, philology and literature gives only 59% of positive reactions. In these fields we find the most negative reactions in the eighteenth and nineteenth century. By then the focus lies on the faults of the 'Woorden-Schat', whereby criticism is first of all directed against the third section.

When dividing the found references to the 'Woorden-Schat' by time of origin, then it proves that in the seventeenth and eighteenth century statements were mostly neutral or negative. In the nineteenth century 58% of the statements is positive, in the twentieth century 72%.

When reviewing all references to the 'Woorden-Schat', it becomes quite clear that the users of the dictionary, especially in the early times, rarely distinguished between the adaptations by Meijer and the adaptations after Meijer. *L. Meijers woordenschat* was simply considered to be the *Woordenschat* by Meijer, including all faults that were created after his death.

There appears to be a connection between the lexicographical and non-lexicographical work by Meijer. He expressed his ideas on purism and lexicography in the prologues of the adaptations of the 'Woorden-Schat', and also in various passages in his non-lexicographical work. Meijer's ideas reflect purism. By translating loan words he wants to purify the native language and make it comprehensible for the less educated language user. By translating the technical terms he wants to promote the translation of scientific work into Dutch. By that means the youth can practice science in the mother tongue and will no longer be forced to attend the endless language education of Meijer's time. The time made available they can use to gather more useful knowledge.

Finally, when comparing Meijer's lexicographical work with similar work by earlier lexicographers, it may be concluded that his work roots in the purist traditions of his time. The way he treated technical terms resembles to the lists of technical terms with their meanings that his half brother Kók repeatedly added to his translations. What Meijer came across in other people's work fragmentarily, he adopted, combined and completed.

Meijer has supplemented and extended the contents of the 'Woorden-Schat' in turn, in such a way that, in the end, one may speak of two complete dictionaries. One containing technical terms and one with loan words. The third section, holding the obsolescent and unusual words, that was only published once while Meijer was alive, pertains the least to his lexicographical way of working. This section showed many deficiencies, which would later distract the attention from the merits of the other two sections.

Curriculum vitae

Ike van Hardeveld werd in 1939 te Alphen aan den Rijn geboren als Idalina Kooi. Zij behaalde in 1958 het diploma HBS-B te Ede. Als journaliste was zij werkzaam bij het dagblad *De Rotterdammer* in Rotterdam. Vervolgens als freelance medewerkster bij het weekblad *Prinses* in Wageningen.

Aan de Gelderse Leergangen te Arnhem volgde zij de opleiding voor de MO-akten Nederlands A en B en ze verwierf de diploma's achtereenvolgens in 1968 en 1972. Haar studie zette zij voort aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, waar zij in 1982 cum laude slaagde voor het doctoraal examen Nederlandse taal- en letterkunde, met taalkunde als hoofdrichting.

Les gaf zij aanvankelijk aan de afdeling VWO van het Tilburgs Avondcollege te Tilburg. Daarna volgde een betrekking bij de MO-B-opleiding van de Gelderse Leergangen, later Interstudie genoemd, te Arnhem. Hier doceerde ze in hoofdzaak Middelnederlands en Zeventiende-eeuws, tot in 1989. Sindsdien werkte zij uitsluitend aan haar proefschrift.

Belangrijkste publicatie tot nu toe was het artikel 'Op zoek naar een onbekende... Wie was Johan Hofman, samensteller van de Nederlandsche woorden-schat?' Het werd in 1997 gepubliceerd in het *Jaarboek van de Stichting Instituut voor Nederlandse lexicologie* en wierp licht op de man die in 1650 de eerste druk samenstelde van de *Nederlandsche woorden-schat*.